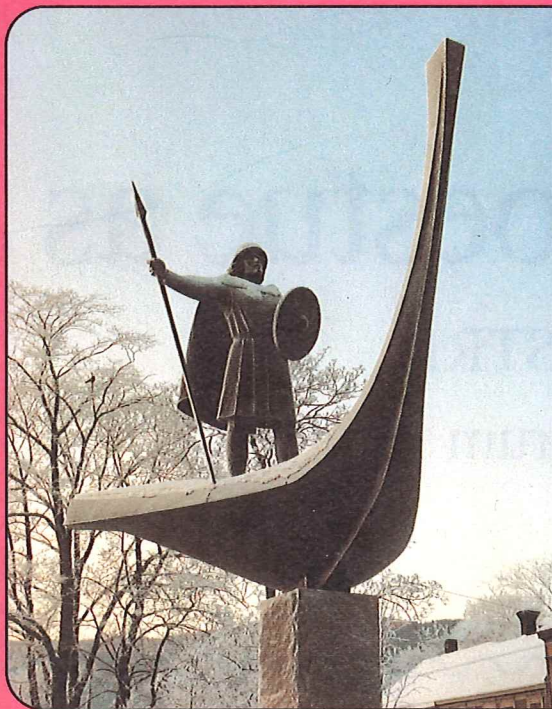

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 5
MAI/JUNI 1987

AV INNHOLDET: LISTER 87 — med sakral åpning og perfekt arrangement, s. 188 • Trondhjems Bypost nr. 43, 44 og 45, s. 192 • ROFRIM 87 — en dansk nasjonal frimerkeutstilling, s. 195 • 1021 brev med til Antarktis og Peter I Øy, s. 196 • Tanker om Trondhjem byposts stempler, s. 198 • Den norsk-amerikanske minneutgaven fra 1925, s. 208 • Foran HAFNIA 87 i København (Del 5): Så tjen penger da mann!, s. 218 • Klubbtidsskrifter: Hva skjer rundt i landet?, s. 222 • Det siste CHRISTIANIA BYPOST-stempel fra 1883, s. 224 • Norske poststempler (Del 7): Stemplene 1872—1873, s. 232 • NYTT om nye frimerker, Litteratur, Postkassen m.m. Tilsammen 64 sider. NUFT på fire midtsider.

☐ Landsmøte og utstilling i Trondheim står for døren. I den anledning bringer vi bl.a. to artikler om Trondhjems Bypost, se sidene 192 og 198.

Frimerker –

en av våre spesialiteter

•Emil Moestue as

GRAFISK INDUSTRI

Postboks 342 Sentrum

Oslo 1

Liechtensteins frimerker ved løpende ordre

Pålydende verdi 1987: Kun SFr. 18,35 (9 serier med 22 merker)

Våre frimerker blir utgitt kvartalsvis ved begynnelsen av mars, juni, september og desember. Den pålydende verdi av alle forberedte Liechtensteinske utgaver er kun ca. 10 US\$ pr. år. Vi betjener samlere og handlere i hele verden ved

salg til pålydende verdi (portofritt). Ved åpning av en løpende ordre så vennligst ikke send penger, men be om informasjonsbrosjyre «Liechtensteins frimerker samlet ved stående ordre».

Jubileumsutgave «Liechtensteins frimerker 75 år» 1912—1987

Jubileums- utstilling Vaduz

Særmerke
«S.A. Prins Alois
av Liechtenstein»

Særmerker «Fisker»

Frimerkeutgaver
9. juni 1987.

Klipp her

Klipp her

Klipp her

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn _____

Fornavn _____

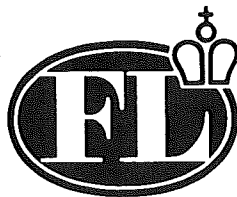
Gate _____

Poststed _____

Klipp ut og send til:

Postwertzeichenstelle der Fürstlichen
Regierung, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein

nft 5/87

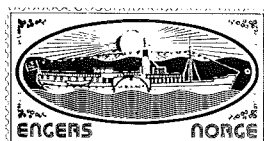

38

ENGERS

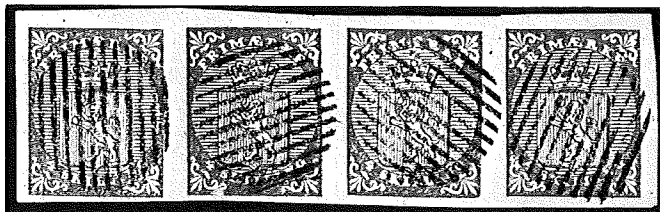
frimerker

Adresse: Postboks 15. N-2824 Redalen, Norge.

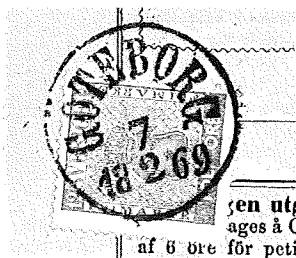

International stamp auctions

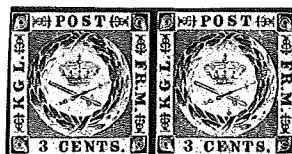
Tlf.: (061) 81555

Solgt i England 1985 for 17.000,-, i Tyskland 1986 for 26.000,-.
På vår siste auksjon for 30.000,- + prov.

**par DVI nr. 1

Utrop 2000,-. Tilslag 22000,-.

Utrop 75.000,-. Tilslag 115.000,-.

SKAL DE SELGE DERES FRIMERKER?

Ovenfor finner De noen få eksempler fra våre auksjoner.

Vi søker nå materiell til høstens auksjoner.

Be om vår meget informative brosjyre for innleverere!

VI ER I STADIG FRAMGANG FORDI -

Vi har Norges største effektive katalogopplag

En gjennomført velredigert katalog m/internasjonalt teksting.

Vi nyter høy faglig tillit hos kjøperne

Vi oppnår topppriser både for norsk og utenlandsk materiale.

INNLEVERINGSFRISTEN ER 30. JUNI.

**BESØK OSS PÅ VÅR STAND PÅ NIDARØUTSTILLINGEN
I TRONDHEIM 10.-14. JUNI**

eller ta kontakt for annen avtale eller personlig besøk!

Mycket sällsynt brev sänt till Sverige med blandfrankering Hannover 2 x 1/15 Thaler 1851/55 och ett par av 1 Bgr 1856/57. Utropspris 7.000,-. Sålts för 100.000,- + 10%.

Ett resultat som förutspår en Hafnia-succé!

Vår auktion den 19-20 mars överträffade verkligen våra mest optimistiska förväntningar. Det totala utropsvärdet 6,2 miljoner, blev *hela 8,8 i total omsättning!* Ett av de största omsättningstalen i vår historia. En väsentlig anledning till det goda resultat är att köplusten ökat markant både nationellt och internationellt. Och det bådär ju gott inför Hafnia-auktionen!

SÄLJ PÅ HAFNIA-AUKTIONEN!

Hafnia 87 kommer i likhet med Stockholmia 86, att i sig ge extra dragkraft åt auktionen. Dessutom har vi lagt upp en marknadsföringsstrategi, i vilken vi bestämt oss för att «ingen» skall missa Hafnia-auktionen.

Så varför inte dra fördel av vår stora satsning, och utnyttja tillfället till att få verkligt bra betalt för Era frimärken? Vi behöver filatelistiskt intressant material alla kategorier, både bättre enstaka objekt och hela samlingar och större partier.

Förskott på inlämnat material kan lämnas, och vi köper också kontant.

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö. Tel: 040-72 290
Besöksadress: Södra Tullgatan 3, Malmö

I Stockholm: Drottninggatan 114 A 5tr. Besök endast efter överenskommelse per tel 08-32 70 70

I Danmark: Skandia-Postiljonen A/S, Trommesalen 7. DK-1614 Köpenhamn V, tel (01)22 03 00

NESTE UTGAVE:
12 JUNI 1987

JA TIL LIVET

NEJ!
TIL NARKOTIKA

BRUKSSERIE

Verdier: AS 2.-, 17.-

Verdier: S.Fr. 0,80, 1,20, \$ 0,22, 0,33, AS 5.-, 8.-

TIL SALGS HOS FRIMERKESELGERNE ELLER HOS:

United Nations Postal Administration - Palais des Nations - CH 1211 Geneva 10

NUMMER 5
MÅI/JUNI 1987
46. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

Svalbardekspe- disjon først i juli

Norsk Polarinstitutt's Svalbard-ekspedisjon starter i år i første halvdel av juli. Ekspedisjonsfartøyet «Lance» går da fra Bodø med deltakere, utstyr, og – ikke å forglemme – to godt fastsurrede helikoptre på helikopterdekkeket. Disse flyvende lastevognene er til uvurderlig nytte både ved ilandsetting av folk og utstyr og transport over breer og fjell i dette landet uten veier. Etter ilandsetting av de forskningsgruppene som skal arbeide nær vestkysten, vil «Lance» arbeide i havområdene rundt Svalbard.

Svalbardekspedisjonen's hovedoppgave er forskning og kartlegging, både på land og i havet. Arktisk natur er svært sårbar for ytre påvirkning, og for å beskytte dyre- og planteliv og verdifulle landskapstyper er omtrent to tredeler av Svalbards landområde enten nasjonalparker eller naturreservater. Et viktig formål med årets ekspedisjon er å samle data om Svalbards naturmiljø, slik at det blir lettere å få oversikt over de skadene som kan oppstått f.eks. ved leting etter olje.

«Lance» vil ta med ekspedisjonspost, som blir stemplet med ekspedisjonens gummi-stempel og håndstemplet på postkontoret i Longyearbyen eller Ny Ålesund.

Konvolutter som ønskes tatt med må adresseres og frankeres og må være i Oslo før 20. juni, sammen med et gebyr på kr. 10,- pr. konvolutt, som betales til postgirokonto 3 92 59 48. Adressen for konvolutter og innbetaling er PHILPOLAR, postboks 158, 1330 Oslo Lufthavn.

De som ønsker informasjon om kommende ekspedisjonspost ved Norsk Polarinstitutt's ekspedisjoner til Arktis og Antarktis, kan sende en adressert og frankert konvolutt merket INFO-POLAR.

Et oversiktskart over Svalbard (sort/hvitt, ca. 20x30 cm) sammen med en kort beskrivelse av øygruppen, dens dyreliv, bebyggelse osv. sendes til interesserte mot kr. 15,-.

2. konkurranseomgang

Det har sneket seg inn en feil i 2. omgang av NFT's konkurranse. Det gjelder spørsmål nr. 5 hvor det etterlyses et norsk fiskeprodukt på et særfrimerke med verditegn 55 øre. Det skal være: «med verditegn 25 øre».

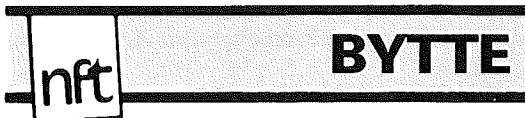
Siste frist for innlevering er forøvrig 1. juli 1987.

NIDARØ 87 — få dager igjen

Alt skulle nå være klart for NIDARØ 87 og Landsmøtet i Norsk Filatelistforbund. Vi i utstillingskomiteen ønsker delegatene og andre tilreisende velkommen til Trondheim og håper alle får hyggelige og minnerike dager.

Hvis det er noen som i siste liten vil delta i de sosiale aktivitetene, vil billetter til arrangementene bli solgt på utstillingen så lenge vi har ledige plasser.

Arne Rønning

Julius Schmidt, Weserstrasse 35, D-2940 WILHELMSHAVEN. Har samlet Norge stemplet i 50 år og søker ny byttepartner. Har nesten alt fra Vest-Tyskland og Berlin. Korr. engelsk, fransk og tysk.

Tal Lynch, 737 Maryethel Drive, Montgomery, AL 36109, U.S.A samler alt.

Robert Hirsch, Ul. Podbielanska 16/3, 80-851 GDANSK, Polen ønsker komplette ustemplete serier mot polske og østeuropeiske merker. Skriver på engelsk.

Miroslav Schleif, Nevanova 1055, 163 00 Praha 6-REPY, Tsjekkoslovakia samler komplette stemplete og ustemplete skandinaviske merker fra 1982–1987. Bytter mot tsjekkiske merker 1945–1987. Skriver på engelsk eller tysk.

Leopoldo Bindi, Via Verdi 26, I-56029 S. Croce sull'Arno, Italia. Bytter italienske mot norske merker. Korr. engelsk.

**under
lupen**

Redaktørens egen spalte

Vel møtt til landsmøte i Trondheim!

Så stunder det til landsmøte i Norsk Filatelistforbund igjen, denne gang i Trondheim – med Nordenfjeldske Filatelistforening som arrangør. Selve representantskapsmøtet åpner på Scandic Hotel lørdag 13. juni. Men allerede onsdag 10. juni åpner den nasjonale frimerkeutstillingen NIDARØ 87, som bl.a. arrangeres som et ledd i landsmøtet og holdes i Nidarøhallen.

Her er det lagt opp til et omfattende arrangement: Det blir ca. 600 rammer i den største av messehallene der, og i samme hall vil også 13 handlere få plass. Fire postverks filatelistjenester får plass i inngangspartiet til hallen. Det blir et «Barnas postkontor» og det blir arrangert omvisning blant et utvalg av de utstilte samlingene. Og det blir frimerkeauksjon i regi av F. C. Moldenhauer A/S i samarbeid med Frimerkehuset A/S og Hans Rode A/S.

Den mer uformelle delen av landsmøtet åpner med et «treff» på Scandic Hotel fredag 12. juni – og det blir festbankett på Royal Garden lørdag 13. juni. Under landsmøtet blir det nordisk forbundsledermøte, forbundsstyremøte i Norsk Filatelistforbund, møte i Norsk Posthistorisk Selskap, generalforsamling i Landsforeningen for Norske Motivsamlere – foruten sightseeing i Trondheim og omegn og anledning til båttur med M/S Nidarholm til Munkholmen. I det hele tatt synes det som om programmet er tettepakket.

Vi har grunn til å tro at det også denne gang er lagt opp til et interessant og givende landsmøte, og fra den arrangerende klubbs side synes det som om alt er gjort for at de mange tilreisende skal få noen utbytterike dager i Trondheim.

Vel møtt til landsmøte i Norsk Filatelistforbund!

E.S.

Om Trondhjems bypost i dette nummer av NFT

I dette nummer av NFT blir det flere artikler om bypost, et emne som tidligere er blitt etterlyst. I anledning av at det nå skal være landsmøte i Norsk Filatelistforbund og nasjonal utstilling i Trondheim har vi valgt å bringe to artikler om Trondhjems Bypost, begge skrevet av Knut Glasø. Han er selv en ivrig bypost-samler, og har gjennom studiet av sitt materiale funnet flere «nyheter» som ikke tidligere er publisert. Selv om det ikke er særlig mange idag som samler norsk bypost, er tallet tydelig økende - og vi vil tro at artikler som dette kan stimulere til enda større interesse.

— — —

Da dette er siste nummer av NFT før sommeren stunder til for alvor, vil vi ønske alle våre lesere en riktig god ferietid – og ønske vel møtt til et nytt nummer av NFT i august. God sommer!

E. S.

FRIMERKER FOR DEN KVALITETSBEVISSTE

Ønsker du å betale litt
mer for virkelig flotte
merker, skal du be om mine
tilbudslister,
som utsendes
ca. 10 ganger
i året.

Stein Kristiansen,

Youngstorget 4, 3. etg.

Postadr.: Postb. 8372 Hammersborg

0129 OSLO 1

Tlf. 02/41 14 06 - (98 01 46)

HAFNIA 87

Miniatureark IV

Særfrimærke

DNM/Isen & Pismo

Post- & Telegrafvæsenet udgiver den 27. august 1987 det fjerde og sidste miniatureark med overpris til fordel for den internationale frimærkeudstilling HAFNIA 87, der afholdes i Bella Center, København i dagene 16.-25. oktober 1987.

De fire miniatureark, som alle omhandler dansk posthistorie, er tegnet af Mads Stage og graveret af mestergravøren Czeslaw Slania.

Miniatureark IV - udstillingsblokken - består af et udtageligt frimærke, som er omgivet af en arkkant med motiver fra København omkring år 1912, bl.a. det første postautomobil og en af de gamle hestetrukne omnibusser.

Det udtagelige frimærke viser ved "frimærke på frimærke" Centralpostbygningen fra 1912 samt en bureauvogn fra samme tid.

Dette frimærke, som er i værdien DKK 2,80, udgives samme dag som særfrimærke i ark à 20 stk.

Miniatureark IV koster DKK 45 pr. stk. og officielle FDC DKK 46 pr. stk. I prisen er inkluderet en entrebillet til HAFNIA 87.

Miniaturearket og den officielle FDC indgår ikke i abonnementet hos Postens Frimærkecenter - **så husk at bestille FDC i god tid og senest den 6. august 1987!**

Officielle FDC med særfrimærke i værdien DKK 2,80 koster med enkeltmærke DKK 3,80 pr. stk. og med firblok DKK 12,20 pr. stk.

Miniatureark I, II og III, som blev udgivet hhv. den 14. marts 1985, 20. februar 1986 og 4. september 1986, kan købes samlet i en souvenirmappe til DKK 45.

Miniatureark III kan dog fortsat købes enkeltvis og koster DKK 15 pr. stk.

Send mig venligst følgende:

	Antal	Beløb DKK
Miniatureark IV, DKK 45		
FDC med miniatureark IV, DKK 46		
Særfrimærke, DKK 2,80		
Særfrimærke, ark à 20 stk., DKK 56		
FDC med enkelt særfrimærke, DKK 3,80		
FDC med firblok af særfrimærke, DKK 12,20		
Souvenirmappe med miniatureark I, II og III, DKK 45		
Miniatureark III, DKK 15		

Det samlede beløb DKK _____

☐ er vedlagt i check

☐ er indbetalt til Postens Frimærkecenters postgirokonto nr. 9 48 20 59

☐ bedes debiteret min abonnementskonto nr. _____

☐ Jeg er interesseret i yderligere oplysninger om danske frimærker.

Benyt venligst blokbogstaver eller skrivemaskine.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____

By: _____

Send Deres bestilling til:

POSTENS FRIMÆRKECENTER
VESTERBROGADE 67
DK-1620 KØBENHAVN V

P&T

LISTER 87 - med en sakral åpning og perfekt arrangement

Av Eivind Evensen

Den nasjonale juniorutstilling og regionale seniorutstillingen for fylkene Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark, «**LISTER-87**» ble åpnet med Fadervår. Det var Vanse Guttekor som sto for denne unike åpningen av en frimerkeutstilling, og dirigenten presenterte koret med å si «at vi synger det vi kan». Og det gjorde de. Klokkerent og vakkert klang det under taket i den vakre Listahallen. Og slik som åpnings-tonene var, slik ble også utstillingen. Alle fra utstillingskomiteens formann, John Torrey Nilsen, og nedover i rekkene fremførte et like perfekt verk. Det var tydelig at dette kunne de. Dette hadde de arbeidet med og forberedt seg til i fire år. Og så gikk det som det måtte gå - stillferdig, vennlig, uanstrengt, dyktig - slik ble «**LISTER 87**» gjennomført.

De byråkratiske irrganger hadde vært utstillingskomiteens største problem. Hjembyen for Farsund Filatelist Forening kunne ikke by på store nok lokaliteter for avvikling av et så stort arrangement. Man måtte søke hus utenfor byen og ty til Listahallen i Vanse. Men man var fremdeles i Farsund kommu-

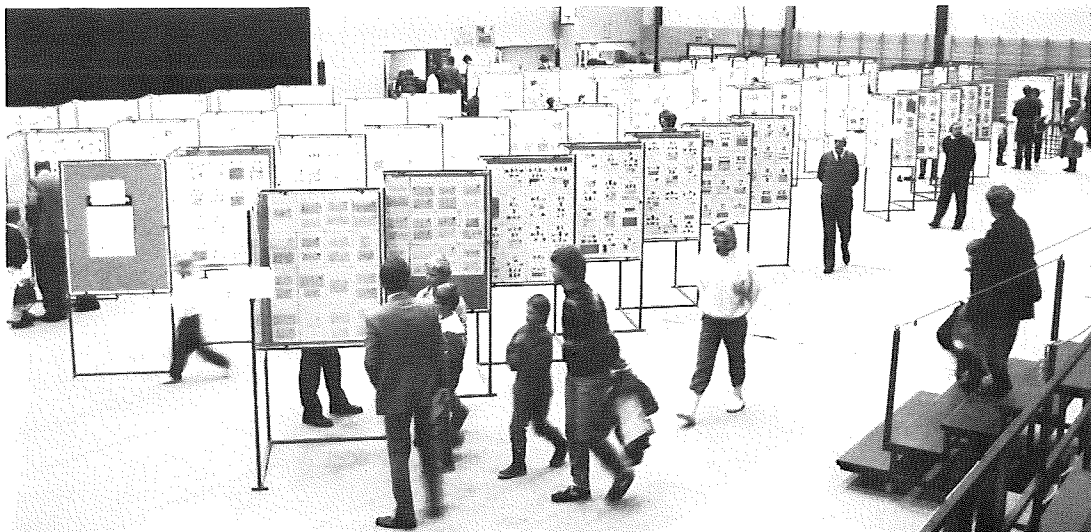
ne, slik at Farsunds ordfører kunne, som seg hør og bør, åpne utstillingen. Verre var det med den viktigste samarbeidspartner, postverket. Vanse postkontor ligger ikke under postsjefen i Farsund, men under Kristiansand. Så det var til Farsundspostens

store sorg postsjefen i Kristiansand, Leif Gundersen, som hilste fra etaten.

Utstillingen var på vel 260 rammeflater, som innholdt syv samlinger utenfor konkurranse, 31 i seniorsamlinger og 15 i ungdomsklassen. Og den fine Listahallen var

□ Formann i Farsund Filatelist Forening, Torbjørn Larsson Fedde (t.v.) og formannen i utstillingskomiteen John Torrey Nilsen (t.h.) kunne være vel fornøyd med det flotte arrangementet.

□ Listahallen viste seg å være velegnet til frimerkeutstillinger. Her et glimt fra selve hallen. (Alle fotos: Arne Rønning.)

yppeilig for formålet. Her var god plass til både rammer og handlere og postverk, og det var fremfor alt et godt og jevnt lys. Det ble sagt at fordelingen av kalde hvite og varme gule lyskilder i taket var beregnet på farge-TV-produksjon. I hvertfall var det godt egnet for frimerkeutstilling.

Tradisjonell filateli

I motsetning til hva som har vært vanlig på de seneste regionale utstillingene, var det ikke hjemsted- og posthistoriske samlinger som var de dominerende. Nei, her var det gamle gode tradisjonelle eksponat som tok de beste medaljene og var i klart flertall med 19 av seniorklassens 31 utstillingsobjekter. Det var her vi fikk to av vermeilmedaljene og to av ærespriene til henholdsvis Lise Skaare-Botner fra Kristiansand for «Spesialsamling Norge nr. 1-15» og Paul H. Jensen for «Cook Islands + Niue 1850-1920». Den tredje vermeilmedaljen og ærespriene gikk til Ragna Larsson-Fedde for samlingen «Norwegiana» i motivklassen.

Og vi fikk den unike situasjon at to av de gjeveste æresbevisningene gikk til kvinner. Det er nesten så en burde rope 3 x 3 hurra.

Hjemsteds-, posthistoriske- og stempelsamlinger utgjorde åtte samlinger som alle oppnådde sølvmedalje, så her var det jevnt.

I motivklassen var det fire samlinger der medaljene ble, foruten den ene vermeil, tre sølvbronse og en bronse.

Hederskronte Kaare Peerse fra Kristiansand stilte sin samling «Min by – postalt sett». Samlingen er meget stor. Han hadde fått hele ti rammer. Men den inneholder en rekke ikke-filatelisteriske og ikke-postale dokumenter. Postfriske merker, om de er aldri så verdifulle fra Norge nr. 1 og hele Skillingsperioden ut, har ingenting i en posthistorisk samling å gjøre. Juryen hadde store problemer med å bedømme eksponatet, og endte opp med, som det fremgår av juryrapporten, å sette det utenfor konkurranse, men gi eieren en vakker hederspris for alt det gode materiale han stilte ut.

Ungdoms-filatelen

I ungdomsklassen dominerte også de tradisjonelle samlingene. Ja, til de grader at det sved i øynene på en motivmann. Av de totalt 15 samlingene var det to motiv, tre som var posthistorisk bygget opp og resten var tradisjonell. Ungdomsgeneralen himself, Per Kindem, var også litt oppgitt over dette, og det er klart at det må gjøres noe for å få ungdommen til å satse mer på de nyere former for filateli – posthistorie og motiv. Seks sølvmedaljer ble det på ungdommen, og den ene gikk til en fint oppbygget motivsamling – også den fra kvinnekjønn, Merete Eik fra Moi, for eksponatet «Flora». Samlingen var bedre enn tittelen som bør utvides til mer å fortelle hva samlingen står for. Den posthistoriske samlingen «Norske Poststempler» av Marius B. Gabrielsen var den beste ungdomssamlingen og ble belønnet med norsk Filatelistforbunds Ungdoms ærespri.

Et fenomen som har vært fremherskende på utstillinger i de seneste årene er det

□ Her er det Gunnar M. Loshamn som orienterer endel unge interesserte om samlingene og gleden av å samle frimerker.

overdimensjonerte antall æres- og hederspriser.

«**LISTER 87**» var ikke noe unntak, tvert imot. I alt var det fire ærespriser, og det er som det skal og bør være, men i tillegg var det, siger og skriver, 21 – tjueen – hederspriser. Det er gått fullstendig inflasjon i dette. Det virker som utstillingskomiteene bortover tror at en utstillings-suksess står og faller med antall priser. Tvert imot. Blir det så mange priser, må man gi dem til likt og ulikt, og det er brutalt sagt en fornærmelse til de virkelig gode samlingene som fortjener den påskjønnelse slike priser skal, og er ment, å være. På «**SØRLANDET 82**» sendte juryen endel hederspriser tilbake. Det gjorde man ikke denne gangen, men når samtlige vermeal, stor sølv og sølvmedaljer får priser på en regional utstilling, da er det galt.

Godt publikumsfremmøte

Det er bare å beundre Farsund Filatelist Forening for

innsatsen med å skaffe så mange og så verdifulle priser, men det er bare altfor mye. Og dette er ikke noe farsundsk fenomen. Det spørs om ikke Norsk Filatelistforbund bør ta opp denne saken og komme frem til et forholdstall mellom antall eksponater og priser.

Publikumsfremmøtet var også godt, med knapt 1000 betalende besøkende, hvorav vel 700 voksne. Det kom folk fra hele regionen, og samlerne benyttet tiden vel til å studere de mange fine eksponatene. Frie skoleklasser fra omegnen benyttet anledningen til et første møte med en frimerkeutstilling.

Et kapittel for seg selv var utstillingskatalogen med flere gode og interessante artikler fra området. Vi nevner «A/S Christiansands Dampskibsselskap og deres postførende skip», «Luftpost til Farsund og Lista», «Postekspedisjonen Arendal-Flekkefjord» og «Lista fyr under tysk okkupasjon». Katalogen er fremdeles tilsalg hos

Farsund Filatelist Forening, Postboks 146, 4551 Farsund. Prisen er kr. 18,- inklusive porto.

Privat helsak solgte dårlig

Til hjelp med finansieringen av utstillingen hadde klubben fått laget en vakker, privat helsak. Men det viste seg igjen, – private helsaker selger dårlig for tiden. Bergens Filatelist-Klub laget en vakker sådan til sitt 75-årsjubileum. Det er solgt ca. 400 av det tidoble opplaget. «**TROMSPOST**» hadde også en privat helsak. Også den solgte tungt og lite. Og nå gjentok historien seg. På «**LISTER 87**» ble det solgt vel 1300.

Vær obs på disse helsakene. Hvis salget ikke plutselig skulle ta seg opp, vil de med tiden bli meget gode og attraktive.

«**LISTER 87**» var en deilig utstilling og et perfeksjonismens arrangement.

—

Juryen under **LISTER 87** besto av Per M. Kindem,

Johnny Pedersen, Efrén Rebolledo, Thorleif Vatland og Eivind Evensen, med sistnevnte som formann. I sin beretning uttrykte juryen sin store glede over det initiativ den 20-årige Farsund Filatelist Forening har vist ved å arrangere utstillingen. Kombinasjonen med nasjonal ungdomsutstilling og regional seniorutstilling var meget vellykket. Det var en gledelig stor bredde over eksponatene med gode samlinger fra mange forskjellige områder. Juryen vil også gi arrangøren ros for utstillingskatalogen som inneholder flere artikler av varig verdi, heter det i beretningen.

□ De helt unge besøkende fikk bl.a. anledning til å prøve seg som frimerke-tegnere, og det manglet tydeligvis ikke på konsentrasjonen.

RESULTATER:

Regional senior:

VERMEIL

Lise Skaar-Botner
(+Norsk Fil.forbunds ærespris)
Paul H. Jensen
(+Farsund F.F. ærespris)
Ragna Larsson-Fedde
(+Postverkets ærespris)

STOR SØLV

Jan Ødegaard
(+Flekkefjord F.K.s hedersp.)
Øystein Grøntoft
(+Skien F.K.s hederspris)
Jacob Schawland
(+FDC Services hedersp.)

SØLVMEDALJE

Odd Arve Kvinnesland
(+Pink Panthers hederspris)
Torbjørn Larsson-Fedde
(+Kr.sand FKs hedersp.)
Gaute Lende
(+Sp.b. Sørs hederspris)
Gunnar M. Loshamn
(+Sp.b. Sørs hederspris)
Finn Sørbø
(+Sp.b. Sørs hederspris)
Ivar Tjelta
Ivar Tjelta
(+DNC Lyngdals hederspris)

Ole Z. Torkildsen
(+Cash & Carrys hederspris)
Torbjørn Larsson-Fedde
Ingolf Kapelrud
(+Sandnes FKs hederspris)
Bjørn Tandberg
(+Lund FKs hederspris)
Einar Østvold
(+Karmøy FKs hederspris)
B. Stillufsen og G. Helvig
(+Mandal FKs hederspris)

SØLVBRONSE

Birger Stillufsen
Pål Bengt Meier
Sverre Boye
Dieter Sprenglewski
Terje P. Tellefsen
Niels Henrik Jensen
Reimund Nielsen
Karmøy Frimerkeklubb
KFK-Filateli

BRONSE

Charles Alfsnes
Ingolf Kapelrud
Magne Haddeland
Odd Arve Kvinnesland
Inge Ringkjøb
Øystein Grøntoft
Gaute Lende
Farsund Fil. Forening.

Nasjonal ungdom:

SØLVMEDALJE

Merete Eik
(+Trondheims Yngre FKs hederspris)
Erik Gulbrandsen
(+Nordic Viking Prod.s hederspris)
Roy Myklebust
(+Arendal FKS hederspris)
Kjetil Rune Thorsen
(+Stavanger FKs hederspris)
Marius B. Gabrielsen
(+Norsk Fil. Ungdoms ærespris)
Jan Andre Ødegaard
(+Farsund FFK juniors hederspris)

SØLVBRONSE

Erling J. Aune
(+Bryne FKs hederspris)
Alf H. Bekkevig
Jens Hatlemark
Svein B. Hellesmark
Stein Andreassen
J. Magnus Gulbrandsen
Tom Tønnessen
Trond Ødegaard
Rune Heggdal

BRONSEMEDALJE

Kristian Aune
Roy Myklebust

Trondhjems Bypost

nr. 43, 44 og 45

En nyvurdering av Knut Glasø

Carl Pihls katalog over norsk bypost er helt nødvendig for samlere av norske bypostfrimerker. Den er i sin helhet (men uten priser for merkene) trykket i Håndbok over norske filatelistika. Det er et imponerende arbeid som er gjort for å lage denne katalogen. Pihl har kunnet samle opplysninger fra Sanness og Holmes' «The Stamps of the Private Byposts of Norway» fra 1938 og Brofos' «Norway – Postmarks of the Local Posts» fra 1950-årene og tilføyd mange egne observasjoner. Etter min mening er det Pihls katalog som i det hele tatt gjør det mulig å samle norsk bypost. Likevel tror jeg at beskrivelsene for nr. 43 og 44, muligens også for nr. 45, av frimerkene for Trondhjems bypost ikke er helt korrekte.

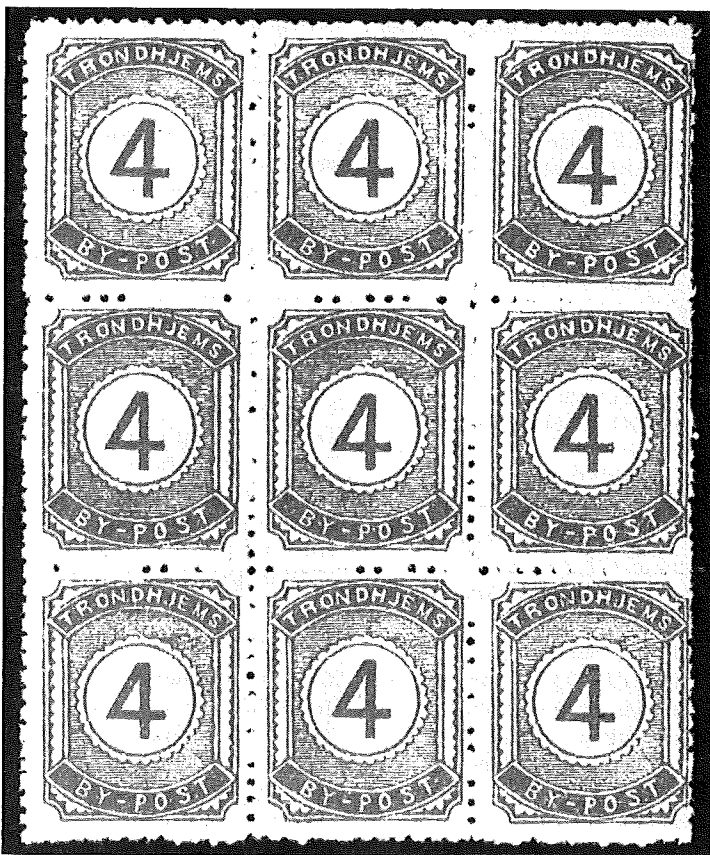
Disse merkene tilhører «verditall-serien» og ble utgitt i ca. 1901 (nr. 43 og 44) og i ca. 1902 (nr. 45). De karakteriseres ved: «Smale kilelister uskraverte og uten kileformete utspring på høyre side og øverst på venstre side. Øvre skriftbånds ytre venstre hjørne åpent. Ingen delelinjer.» Nr. 43 er 2 øre gulbrun. Nr. 44 er 4 øre dypkarmin – karmin. Nr. 45 er et provisorium, der 4-øres-

merket nr. 44 er overtrykket med tallet 2.

Nr. 44 – 4 øre:

Grunnen til at nr. 44 omtales for nr. 43, er at de slutningene som blir gjort for nr. 43, blir gjort ut fra en ni-blokk av nr. 44. Nr. 44 er trykt med samme plate som nr. 43 (plate IV). Verditallet er byttet ut, mens resten av oppsetningen skal være intakt. Ni-blokken som er vist i illustra-

sjon 1, viser at et av merkene ikke har brudd i øvre skriftbånds ytre venstre hjørne (merket i midten), merke nr. 5), mens bruddene for de andre merkene varierer fra tydelige brudd (merke nr. 4) til lite brudd (merke nr. 9). Merkene er nummerert slik at merke nr. 1 er merket øverst til venstre, nr. 4 er i midterste rad til venstre og nr. 9 er merket nederst til høyre. Denne ni-blokken vi-

□ Fig. 1 (Ni-blokken)

□ Fig. 2 (4-øres merke utagget)

ser at nr. 44 finnes både med og uten brudd i ytre venstre hjørne og at merkene med og uten brudd er fra én og samme plate.

Med hensyn til kilene, så er disse svakt antydnet nederst til venstre for alle de 26 merkene jeg har undersøkt. Noen få har også meget svakt antydende kiler nederst til høyre, som for eksempel merke nr. 6 i ni-blokken.

Avgrensing mot de andre fireøres-merkene: På grunn av fargen på nr. 44 blir nr. 37b det eneste aktuelle merket. Nr. 37a og b er trykket fra plate II. De to fargene for nr. 37a (karminrød) og 44 (dypkarmin – karmin) skilles lett fra hverandre fordi rødt dominerer for nr. 37a. Derimot vil noen av fargenyansene for nr. 37b (rosa – anilinrosa) minne om nr. 44. Imidlertid skiller både nr. 37a og 37b seg ut fra nr. 44 ved å ha skraverte sidelister, så det er ikke noe problem å skille disse merkene fra hverandre.

Det finnes et ikke utgitt fireøres merke i karmin farge. Dette merket er trykket fra plate VI og rakk ikke å bli utgitt før byposten stengte den 30. juni 1913. De merkene

som finnes fra denne platen er derfor alle utaggede og vil lettest skille seg fra nr. 44 på grunnlag av dette. Illustrasjon 2 viser dette merket.

Nr. 43 – 2 øre:

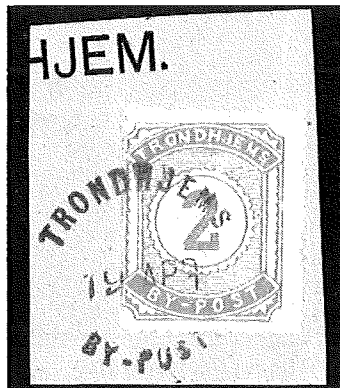
De merkene jeg har klassifisert som nr. 43 finnes både med tydelig åpent ytre venstre hjørne (illustrasjon 3), med meget lite brudd i ytre venstre hjørne og uten brudd i ytre venstre hjørne. Illustrasjon 4 viser nr. 43 uten brudd i øvre skriftbåndets ytre venstre hjørne. Denne klassifiseringen ble gjort før jeg undersøkte ni-blokken av nr. 44, da det synes som om fargen og trykket var avgjørende, og ikke kun eksistensen av brudd i ytre venstre hjørne. Ni-blokken synes å bekrefte denne teorien. Nr. 43 og 35Ba er de eneste av toøres-merkene der en annen farge enn gul dominerer. Fargen er gulbrun for nr. 43. I tillegg har den et tydelig trykk.

Med hensyn til kilene, så gjelder det samme som for nr. 44: Av i alt 14 merker har alle svakt antydende kiler nederst til venstre. Noen få har også meget svakt antydende kiler nederst til høyre.

Avgrensing mot de andre toøres-merkene: Det tidligere omtalte merket, nr. 35Ba, og de andre merkene som er trykket fra plate IIB, har

□ Fig. 3 (2-øres merke)

□ Fig. 4 (2-øres merke på klipp)

skraverte sidelister, og skilles derfor fra nr. 43 blant annet på grunnlag av dette. Dette gjelder også for merkene fra plate IIA og for nr. 46 som er trykket fra plate V. Nr. 30 (fra plate I) og nr. 47 (fra plate VI) har riktignok uskraverte sidelister, men her er det heller ikke noen problemer, da nr. 30 har brudd i sirkel og delelinjer mellom merkene mens nr. 47 blant annet har tydelige kiler. Det eneste aktuelle merket blir nr. 42, som hverken har skraverte sidelister, markerte kiler eller delelinjer mellom merkene. Nr. 42 er trykket i olivengul farge og med det minst klare trykket av alle toøres-merkene, og vil skille seg ut fra nr. 43 ved disse to karakteristika. Nr. 42 er trykket fra plate III.

Ifølge det som tidligere er skrevet, vil nr. 43 finnes både med og uten brudd i ytre venstre hjørne i øvre skriftbånd, og det vil derfor være en mulighet for at nr. 42 og nr. 43 kommer fra samme plate. M.a.o. vil det si at plate III og plate IV er identisk. At nr. 42 og nr. 43 har forskjellige farger, forhindrer ikke at de kan være trykket fra samme plate.

I Pihls katalog står det for nr. 42 at dette merket ikke har kileformete utspring på

□ Fig. 5 (Provisorium)

venstre side og at kilene er svakt antydnet på høyre side. Dette er et kjennetegn som skiller nr. 42 fra nr. 43, selv om det etter min mening hadde vært ønskelig med et tydeligere bevis for at nr. 42 og nr. 43 er trykket fra to forskjellige plater. Om noen av leserne vet om det finnes en typeoversikt over plate III og plate IV, så vil en slik oversikt kanskje kunne fastslå at de to platene er forskjellige.

Nr. 45 – 2 øre provisorium:

Dette merket er et overtrykk av nr. 44. Nå kan jo bruddene i øvre skriftbånds ytre venstre hjørne for nr. 43 og 44 skyldes slitasje på klisjeene, og det er derfor ikke sikkert at nr. 45 finnes uten brudd. I tilfelle slitasjefeil er det av interesse å vite hvilke ark av nr. 44 som ble brukt til provisoriet: Om disse arkene ble

trykket før klisjéfeilene oppsto eller etter at de oppsto. Det kan nevnes at de to eksemplarer jeg har undersøkt av dette merket begge viser et åpent brudd i ytre venstre hjørne i øvre skriftbånd. Det ene merket har tydelig brudd (illustrasjon 5), det andre et meget lite brudd. Spørsmålet blir da: Har alle merkene i de arkene som ble brukt til nr. 45 slike brudd?

Angående nr. 45 vil jeg nevne at jeg har noen postfriske blokker av nr. 44. Gummien på baksiden av blokkene er av to typer. Den ene typen er fiberaktig (å la jernbanemerkene for Thronhjelm–Støren) mens den andre er glatt (å la dagens norske frimerker). Jeg kan ikke oppdage andre forskjeller på frimerkene for de to typene, heller ikke når det gjelder fargen. Da limet er forskjellig, er det sannsynlig at de kommer fra to forskjellige trykninger. Det er en mulighet for at bare en av disse typene ble benyttet da man trykket nr. 45.

Nr. 45 er et sjeldent merke, og er absolutt det vanskeligste merket å få tak i i «verdittall-serien». Pene eksemplarer omsettes for rundt 1000 kroner, noe som er 20–50 ganger mer enn hva som betales for de andre merkene i

□ Fig. 6 (Nr. 37b (4 øre))

serien. Her er unntatt stempelte merker av de to høyverdiane 8 og 16 øre (nr. 33 og 34), der stemplene ikke er etteravstemplinger. Disse er sjeldne, og derfor dyre. Bypostfrimerker på brev er naturlig nok også kostbare.

Konklusjon: Nr. 43 og 44 finnes både med og uten brudd i øvre skriftbånds ytre venstre hjørne. For merker av nr. 43, 44 og 45 er det stor variasjon med hensyn til størrelsen av det åpne bruddet.

Et apropos: Illustrasjon 6 viser et eksemplar av nr. 37b (kjennetegnet ved skraverte sidelister) med åpent brudd i øvre skriftbånds ytre venstre hjørne. Dette viser at en katalogisering av dette spennende samleområdet ikke er fullført, og at norske filatelister her står overfor en interessant utfordring.

GRATIS TIL DEM

Vort salgskatalog som bl.a. inneholder tilbud på Norge, Danmark, Grønland, Færøerne, Island, Finland, Tyskland samt meget mer, tilsendes alle seriøse samlere ved henvendelse til:

CN FRIMÆRKER

Boks 248 - 4000 Roskilde Danmark

Medlem af Danmarks Frimærkehandlerforening

ROFRIM 87 — en dansk nasjonal frimerkeutstilling

Av Paul H. Jensen

Ved et heldig sammenfall av tilfeldigheter fikk jeg muligheten til å besøke den danske nasjonale frimerkeutstilling **ROFRIM 87**, som fant sted i Roskilde 24.–26. april. Det var en morsom og uvanlig utstilling, og meget imponerende når det gjaldt kvaliteten av de utstilte samlinger.

Utstillingen ble åpnet med fanfarer og postorkester, og med Roskildes borgermester i spissen. Danmarks Filatelist Forbund var representert ved formannen, Knud Mohr, og åpningen ble foretatt av 50-årsjubilanten Roskilde Frimærkeklubs formann, Carl Egon Hansen.

Til utstillingen var det utgitt en utmerket katalog med artikler om Danmarks første jernbanelinje (mellom Roskilde og København), om finske portotakster 1891–1921, om motivsamling og selvfølgelig om Roskilde postkontors historie fra begynnelsen, med underpostkontorer, brevhus og stempler i alle mulige variasjoner. Det eneste som manglet i utstillingkatalogen var en oversikt over de utstilte samlinger, men kom som et vedlegg.

Spesielt mønster

Utstillingen omfattet ca. 500 rammer, og dekket et vidt spektrum av samlinger. Fra Norge deltok Geir Kaasa med sin «Danmarks Posthistorie», og Harald Tysland med «Norge Posthorn øremerker» samt «Island I Gildi 1902/03». Utstillingsledelsen hadde arrangert de utstilte samlinger etter et spesielt mønster, der man fant ungdoms- og motivsamlinger mellom de klassiske og de posthistoriske samlinger. Det var to grunner til dette; først og fremst at tilskuerne skulle få se alle typer samlinger på sin vei gjennom utstillingsrammene — og for det annet fordi de større eksponater skulle få stå i sammenheng uten å måtte brytes på to rammerekker. Forsøket var interessant, men jeg savnet en fast linje, og juryen må ha løpt meget om-

kring for å få bedømt sine samlinger. Å se en ungdomssamling ved siden av en sannsynlig gullsamling, virket også litt vanskelig å forstå, og virket kanskje litt deprimerende for dem som skulle forsøke å sammenligne. Det var nær 40 handlerstands — deriblant vår egen PFT (som gjorde brukbare forretninger).

Gode lysforhold

Utstillingslokalet var en idrettshall, som minnet meget om Kongstenhallen i Fredrikstad, der vår **FREFIL 84** fant sted. Lysforholdene var meget gode og alle samlinger kom til sin rett. Jeg forlot utstillingen lenge før premieren var ferdig, men jeg beundret meget en finsk samling av Finland 1840 til 1901, som jeg tror ville gjøre seg meget godt på en internasjonal utstilling. Ellers var det den helt store variasjon fra detaljstudier av bølgelinjetypen til en glimrende studiesamling Ungarn. Våre norske utstillere ga også et meget godt inntrykk.

Det er ikke så meget man får sett på en fredag formiddag, men det er klart at våre danske venner lager gode utstillinger og får et godt resultat med atskillig enklere midler enn det vi gjør.

Norske resultater:

Geir Kaasa:

DANMARKS POSTHISTORIE:

Gullmedalje + HAFNIAS ærespris

Harald Tysland:

NORGES POSTHORN 1877–1891:

Vermeil + ærespris

Harald Tysland:

ISLAND I GILDI 02–03:

Vermeil

Kaasas samling fikk den høyeste poengsum og ble utstillingens beste samling. Vi gratulerer!

PHJ.

1021 brev med til Antarktis og Peter I Øy

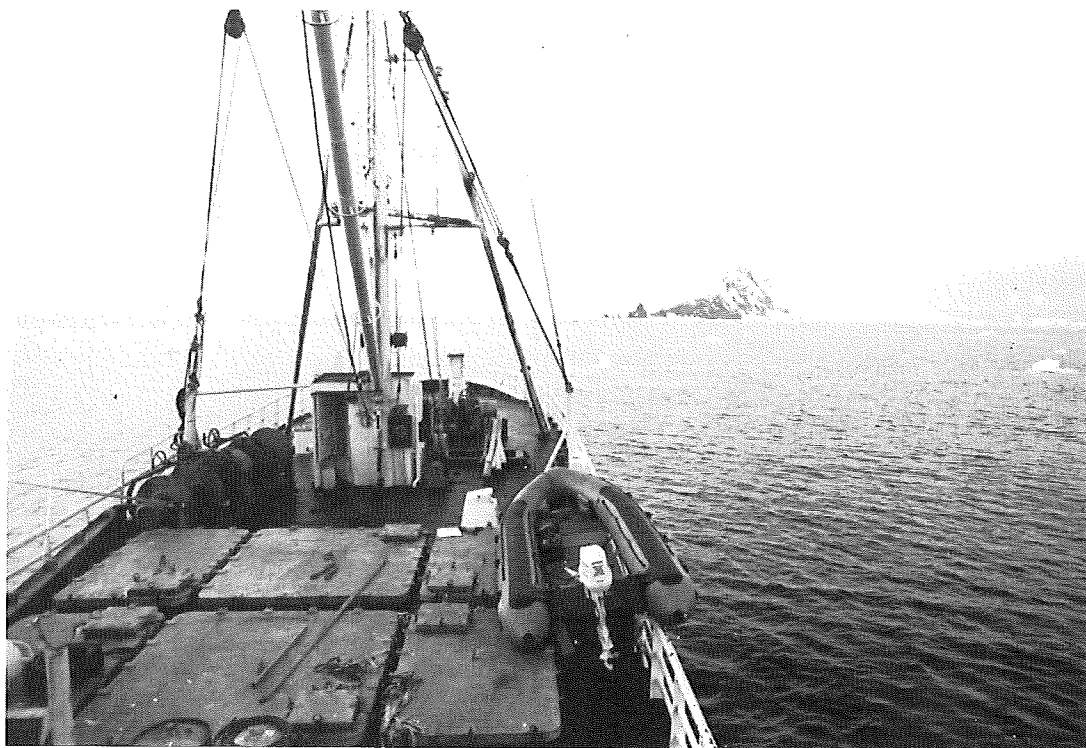
Norsk Polarinstitutt's ekspedisjon til Peter I Øy kom tilbake til Norge i midten av februar etter en kort, men vellykket sesong. Fire topografer og geodeter fra Norsk Polarinstitutt, blant dem en kvinne, og en biolog fra Universitetet i Oslo, hadde elleve hektiske og travle dager på og ved øya. Da de forlot området den 2. februar hadde de fått gjennomført langt mer enn planlagt. Det vellykkete resultatet skyldes både en velorganisert ekspedisjon, godt mannskap og heldige vær- og isforhold.

Hele Peter I Øy er fotografert fra luften, og den er også ferdig innmålt, slik at et nøyaktig kart kan lages allerede i år. Satellittbestemmelser viser at øya ligger seks kilometer lenger sør enn tidligere antatt.

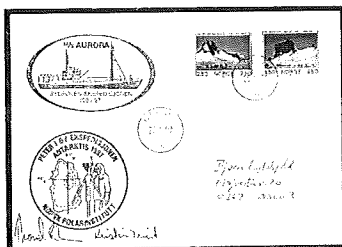
Det ble gjort målinger av magnetisme, tidevann og snømengde. Stein- og vegetasjonsprøver ble samlet inn, og biologen har fått tatt alle de prøvene av krill han har bruk for. I tillegg er dyrelivet på og rundt øya nøyere registrert.

En automatisk værstasjon som ble satt opp på den høye steile holmen Tvisteinen på nordvestsiden, arbeider etter planen. Den sender nå regelmessig ut verdifulle meldinger over det internasjonale meteorologiske nettet om temperatur og trykk i denne delen av Sørishavet.

Ekspedisjonen hadde også med post for filatelister. Det samlede antall konvolutter som ble stemplet, var 1021. Den geografiske fordelingen av innsendte konvolutter ser slik ut:

□ Utsikt fra ekspedisjonsfartøyet M/S Aurora idet man får Peter I Øy i sikte i januar 1987. (Foto: Trond Eilsen, Norsk Polarinstitutt.)

☐ Brev som har vært med ekspedisjonen til Peter I Øy i Antarktis.

Fra Norge:	36%
Fra Norden ellers:	9%
Fra Vest-Tyskland:	25%
Fra Frankrike:	14%
Fra Europa ellers:	11%
Fra oversjøisk:	5%
	100%

☐ Avstandsmåling nær toppen av Peter I Øy. På bildet ser man geodet Trond Eilsen i arbeid. (Foto: Kristin Tveit.)

nft

In memoriam

Arnt Ruud er død

Arnt Ruud, Drammens Filatelist-Klub, døde den 14. april. Med ham er en av de ruvende skikkelser i norsk filateli på mer enn en måte, blitt borte. I seks år var han formann i klubben i sin hjemby, og han var også i flere år med i styret i Norsk Filatelistforbund, hvor

han også i noen år var visepresident. Også på andre måter viste han sine gode administrative egenskaper i norsk filateli.

Arnt Ruud ble medlem av Drammens Filatelistklub den 13. april 1959. Av yrke var han journalist, og hadde i mange år sin daglige gange i Drammens Tidende og Buskerud Blad. Det var derfor naturlig at han påtok seg arbeidet med å skrive Drammens Filatelistklubs 50-års historie. Også til markeringen av Norsk Filatelistforbunds 50-årsjubileum i Stavanger i 1981 hadde han ført i pennen en beretning om Forbundets historie. I sin klubb ble han hedret med tittelen «Kommandør» i klubbens egen orden – og i Norsk Filatelistforbund ble han i 1983 hedret med Forbundets utmerkelse «Sølvløven».

De som deltok i landsmøtet i Drammen i 1979 vil huske ham som en allestedsnærværende primus motor for arrangementet, alltid med et lunt smil, alltid med en hjelpende hånd. Under utstillingen SØRLAND 82 i Kristiansand representerte Ruud Forbundet, og holdt som dets visepresident åpningstalen. Der advarte han mot alle de nye «utveksler» på vår hobby, mot objekter som tilbys som såkalte verdifulle «filatelistiske godbiter» – noe som både kan skremme bort nye samlere og som kan føre filatelien ut i parodien dersom vi ikke får klare regler for hva som er filatelistisk godtagbart. Han ba alle om å være på vakt så man ikke bidro til å ødelegge den fine hobbyen vi har.

Som frimerkesamler konsentrerte Ruud seg tidlig om motivfilateli, og bygget bl.a. opp en samling som han kalte «Skip og havn». Denne samlingen deltok i flere utstillinger og høstet fortjent heder. Han samlet også frimerker fra Israel, studerte landets historie – og holdt foredrag om sine samlinger både for erfarne og unge nybegynnere.

Selv om både vi og mange andre visste at han i den senere tid var plaget av sykdom, kom likevel meldingen om Arnt Ruuds bortgang helt uventet på oss. Et rikt utstyrt og kunnskapsrikt menneske, en dyktig og ivrig filatelist, er borte.

Vi lyser fred over Arnt Ruuds minne. E.S.

Tanker om Trondhjem byposts stempler

Av Knut Glasø

Den 17. november 1865 startet Georg F. Krogh Thronhjems by-post. Dette var en privat brev- og pakkedistribusjon som kom i stand i og med at postverket på denne tida ikke befordret postsendingene innen byens grenser. Sendinger ble bare transportert fra en bys postkontor til en annen bys postkontor, slik at folk måtte på postkontoret for å forhøre seg om de hadde fått post. Dette var en lite praktisk ordning, og det ble mer og mer tydelig at en lokal distribusjon av posten måtte organiseres.

Allerede i 1848 ble det ved kongelig resolusjon bestemt at brev som var innkommet til Christiania og Bergen skulle bringes ut mot at adressatene betalte 1 skilling i oppkravsgebyr. Ti år senere ble dette ved en ny resolusjon bestemt til å gjelde for alle byer. Det er mulig at denne ordningen funksjonerte dårlig, kanskje fordi folk ikke var villige til å betale oppkravsgebyret. Dessuten gjaldt ikke denne ordningen for innenbys sendinger. Det ble et behov for postomdeling innenbys.

Statlig bypost

I noen byer ble det nokså tidlig startet en statlig bypost. Trondheim var ikke

blant disse. Disse byene var Christiania – som hadde en selvstendig statlig bypost fra 1857 fram til den ble underlagt Christiania Postkontor i 1866, Bergen og Porsgrunn fra 1878 og Fredrikstad fra 1893.

De statlige bypostene satte få spor: Det var ikke behov for egne frimerker, da brevene var frankerte med de vanlige norske frimerkene. Ellers hadde det statlige Christiania Bypost fem forskjellige stempler (der et stempel finnes i to forskjellige variasjoner og et annet i minst åtte forskjellige variasjoner). Bergens statlige bypost hadde ett stempel. Frimerker avstemplet med disse stempelen er ettertraktet blant filatelister. Hverken Porsgrunn eller Fredrikstad hadde egne bypost-stempler.

Privat bypost

Nå i ettertid kan filatelister glede seg over at det ikke ble opprettet statlig bypost i alle norske byer, fordi de private bypostene utga egne frimerker og benyttet egne stempler. Videre er takstene som ble benyttet, og organiseringen generelt av de private bypostene, et interessant kapittel.

Av de byene som hadde statlig bypost, er det kun Bergen som også hadde privat bypost med egne frimerker og stempler. I tiden 1865–66 og i tiden 1868–72 drev to forskjellige firma

privat bypostvirksomhet i Bergen. Begge med egne frimerker og stempler. At det i 1878 ble opprettet en statlig bypost i Bergen, medvirket vel til at det ikke ble satt i gang flere private.

Det må her innskytes at en privat bypost så dagens lys i Christiania i 1850-årene, før den statlige bypost ble innført i 1857. Nesten ingenting er kjent fra dette firmaets eksistens, og hverken frimerker eller stempler er noen gang beskrevet.

Langvarig privat bypost i Trondheim

I Trondheim ble Kroghs bypostvirksomhet overtatt av Chr. Brækstad rundt 1870. Brækstad drev sitt bypost-firma meget godt, og i en rapport til Poststyret i 1888 fortalte han at firmet omdelte ca. 30.000 forsendelser årlig. I 1890-årene hadde staten overtatt de private bypostenes gjøremål og stod alene for distribusjon av post i de enkelte byene. Bare ikke i Trondheim. Brækstad hadde fått livsvarig konsesjon til å drive sitt firma. En slik konsesjon ble sannsynligvis gitt ham fordi firmaet ble så godt drevet. Brækstads private bypost opphørte den 30. juni 1913, etter innehaverens død.

Virksomheten ble drevet i nærmere 48 år, og i over 40 av disse årene ble bypostmerkene avstemplet med spesielle stempler. Det første kjente stempel daterer seg

fra 1. mai 1872. Før denne tid ble merkene annullerte med blekk eller fargeblyant. Blekk – eller helst fargeblyant – ble også sporadisk benyttet etter 1. mai 1872.

Mange stempler

Det som gjør Trondhjem byposts stempler spesielt interessante, er at det finnes mange forskjellige (åtte stykker er beskrevet), at stemplete merker som oftest er ekte brukt (det vil si at de har vært på forsendelser som er blitt befordret, og ikke kun avstemplet for salg til samlere) og at det eksisterer en del eiendommeligheter (f.eks. omvendt årstall, se senere). Nå eksisterer det en del ordreavstempling også av Trondhjem byposts frimer-

ker, men for bypostens to- og fireøres-merker fra og med november 1878-utgaven, er disse overveiende ekte brukt. Det er mulig at fireøresmerket fra 1884 og to- og fireøres-merkene i jubileums-serien fra 1897 ses oftere ordre-avstemplet enn ekte brukt. Stemplete eksemplarer av høyverdiene 8, 10, 16 og 20 øre er som regel ordre-avstemplet eller lagde objekter ved overfrankering. Videre er ordre-avstempling fra og med januar 1872-utgaven til 1878-utgaven uvanlig, mens dette er vanlig for nytrykkene av de samme frimerkene.

De første utgavene av bypostmerkene har jeg ikke sett ordreavstemplet. Disse merkene, ofte kalt «de små kvadrater», kom ut før

stempling ble innført. Brukte eksemplarer av disse merkene vil da normalt være annullerte med blekk eller blyant.

Nytt stempel tilført

I boken «1957 Year Book of the American Philatelic Congress» har Frederick A. Brofos en god artikkel som heter «Norway – Postmarks of the Local posts». Her omhandler Brofos de stempler som ble brukt ved de statlige og private bypostene i Norge. Da Carl A. Pihl lagde sin bypostkatalog, kunne han i stor grad bruke Brofos' stempeloversikt. For Trondhjem byposts vedkommende har Pihl kunnet tilføye ett nytt stempel; stempel 7. Jeg viser her et opptrykk av stempelover-

NORSK FRIMERKELITTERATUR

Følgende publikasjoner finnes på lager hos Norsk Filatelistforbunds hovedforlegger:

«Norske Filatelistika»	kr. 250,00
Bjørn E. Bunæs: «Fortegnelse over posthornstempler med kronet posthorn» ..	kr. 48,00
Erling Stark: «Norsk Luftpost 1911–1977»	kr. 50,00
John Fredriksen m.fl.: «Norske maskinstempler 1903–1978»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1983»	kr. 40,00
«Filatelistisk Årbok 1984»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1985»	kr. 50,00
«Filatelistisk Årbok 1986»	kr. 60,00
Tore Gjelsvik: «Skip og post i Hamburgruten»	kr. 60,00
Tore Gjelsvik: «Island, sett med en frimerkesamlers øyne»	kr. 36,00
T. Soot-Ryen: «Norges sportel-, stempel- og justermerker»	kr. 36,00
T. Soot-Ryen: «Norges Helpost 1872–1980»	kr. 50,00
«Norges Frimerker i farger 85/86»	kr. 48,00
Norgeskatalogen 1986/87	kr. 160,00
Odd Harald Johannessen: «Norske Særstempler»	kr. 90,00
Tor Østlund: «Posten på Ringerike»	kr. 90,00
Kjell Mathiesen/E. C. Hannevig: «Hånskrevne stedsnavn på norske brev»	kr. 90,00
Eivind Evensen «Motivsamleren»	kr. 98,00

Disse kan bestilles gjennom frimerkehandlerne og bokhandlerne, eller direkte fra forlaget

WENNERGREN-CAPPELEN A/S

Postboks 738 Sentrum, 0105 OSLO 1

Porto kommer i tillegg. Bøkene kan bestilles mot forutbetaling (portotillegg kr. 10,- pr. eksemplar) eller pr. etterkrav.

sikten for Trondheim fra Pihls katalog slik den er gjengitt i Håndbok over norske filatelistika (illustrasjon

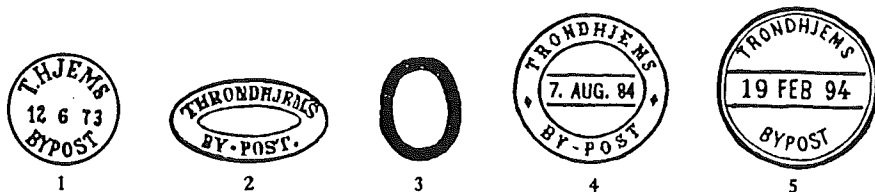
1). Jeg vil kommentere Pihls opplysninger med illustrasjoner

Som det tidligere er skre-

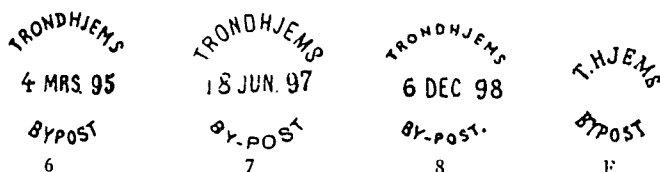
vet, ble merkene i den første tiden annullerte med blekk eller fargeblyant. Dessverre kan jeg ikke vise noen mer-

Poststempler:

Før er nevnt at Krogh bare annullerte med blekk eller blyant. Det gjorde også Brækstad til å begynne med, og også senere bruktes leilighetsvis blekk, fargeblyant (rød, blå) eller grafitstift, – kryss eller håndskrevet dato.

1. Det første poststempel var et enningsstempel, 21 mm, tatt i bruk senest 1. mai 1872. Tekst: T.HJEMS BYPOST og i midten dato på en linje. Av en eller annen grunn synes stemplet å være lagt til side en gang i 80-årene, men det dukket på ny opp i juli 1903, og var fra da av enerådende til byposten lukket i 1913. Stempelfarge blå, svart eller fiolett. Funnet på konvolutt uten frim., (innlevert forsendelse?) med datering 22 8 72.
2. Det neste var et udatert ovalstempel, 30×15 mm, i messing, som nu befinner seg i Postmuseum. Tekst: TRONDHJEMS BY-POST. Stempelfarge blå, svart eller fiolett.

3. I eller omkring 1882 var et enkelt O-formet korkstempel (?), 20×16 mm, en kortere tid i bruk. Det sattes på frimerkene, – ringstemplet på omslagene. Farger fremdeles blå, svart eller fiolett.
4. I 1884 ble et toring-stempel introdusert, 28 mm, med TRONDHJEMS BY-POST i fine forsirte bokstaver og to stjerner mellom ringene. I midten tverrhjelke med dato. Stempelfarge først fiolett, fra aug. 1887 svart, fra mars 1892 svart eller fiolett, samt fra nov. samme år dessuten rødilla.
5. April 1893. Dobbelst enring-stempel, 30 mm, med TRONDHJEMS BYPOST i steinskrift og i midten en tverrhjelke med dato. Stempelfarge rødilla, fra sept. 1893 også fiolett.
6. Juli 1894. Et sirkulært stempel hvis omkrets dannes av TRONDHJEMS BYPOST i ca. 3 mm høye bokstaver, (J med kort bue). Datoangivelse i midten. Stempelfarge fiolett.
7. November 1895. Sirkulært stempel med datoangivelse i midten og omkretsen dannet av TRONDHJEMS BY-POST i ca. 3 mm høye bokstaver, (J med lang bue). Farge fiolett.
8. April 1897. Et liknende stempel, men med TRONDHJEMS BY-POST i mindre, ca. 2 mm høye bokstaver. Fra og med januar 1900 ble årstallet sløyfet. Stempelfarge fortsatt fiolett. Fins på konvolutt uten frimerke. Poststempel nr. 1 fikk som nevnt sin renessanse i juli 1903. Fargen er nu hele tiden svart, skjønt fiolett (fra første stemplingsmåned) er registrert.

I en periode fra august til oktober (1903) er tallet 3 i årstallet satt på hodet. (Begge måneder, men ikke den mellomliggende, forekommer også med rettvendt 3-tall.) Månedsangivelsen er feil innstilt med 19 for oktober, og i 1906 finner vi en liknende feil med tallet 18. I årene 1904–1907 (08?) er 10-tallet for oktober av langt mindre format enn de øvrige tall.

Falske stempler:

Med enkelte av de autentiske stempler ble foretatt arkavstempler i store kvanta for å skaffe «stemplede» kolleksjoner for skrankesalg.

Poststempel 1 på nytrykk av skillings- og overtrykte skillingsmerker således brukt i året (18)77 eller tidligere, som regel i svart farge og ofte med utelatt dagsdato, – som regel også tilsvarende merker med åpenbar sen datoinnstilling, f. eks. (190)4.

Svarte avtrykk av samme stempel helt uten dato er opplagte forfalskninger. Den slags «stemplede» merker har aldri vært postbehandlet. Enkelte eksemplarer er også påtruffet med stempeltypen 1 hvor ikke alene dato, men også den ytre sirkel mangler.

Mistenkelige er poststempel 2 på skillingsnytrykkene, – i glinsende kullsvart farge.

Poststempel 6 i samme svarte farge, med eller uten dato, er karakteristisk «falskstempel».

ker som er annullerte av Krogh, men Brofos skriver at Krogh som oftest annullerte i form av et Andreas-kors.

Brækstad annullerte på en lignende måte, og det er av interesse at de av leserne som har merker som er annullerte av Krogh, skriver om dette i NFT slik at en kan påvise forskjeller mellom Kroghs og Brækstads måte å annullere på.

Karakteristisk annullering

Brækstad annullerte på en karakteristisk måte. Illustrasjon 2 viser nr. 27b (svart fargeblyant), illustrasjon 3 viser nr. 29 (blå fargeblyant), illustrasjon 4 viser nr. 35 Ba (?) på papir (blå fargeblyant) og illustrasjon 5 viser nr. 36 Ba eller nr. 36 Bb (blå fargeblyant). Ellers har jeg nr. 26a med blått fargeblyant-kors (Andreas-kors), nr. 31A med to diagonaler fra ø.h. til n.v. utført med fiolett kopiblyant, nr. 31 B med kryss og nr. 36 Aa med to diagonale annulleringsstreker i hver av diagonalretningene. De to siste merkene er tilsynelatende annullerte med samme kopiblyant som er brukt for nr. 31 A. Det ser ut som at minst to ulike blå fargeblyanter er benyttet.

Stempel 1

Illustrasjon 6 viser nr. 27a avstemplet i 1879 med stempel 1. Stammen i T'en i BY-POST i stampelet har begynt å få det karakteristiske hakket. Dette hakket blir mer tydelig senere i bypostperioden. I juli 1903 blir dette stampelet tatt i bruk igjen etter å har vært ute av bruk i mange år. På merker stempelt fra og med oktober 1903, vil hakket ha utviklet seg til et brudd som berører T'en og S'en i BYPOST (se illustrasjon 19). Oktober 1903 er den tidligste avstempling jeg har

□ Fig. 2

□ Fig. 3

□ Fig. 4

□ Fig. 5

□ Fig. 6

□ Fig. 7

av stempel 1 i den andre bruksperioden. Det er mulig en her har et redskap til å avgjøre om et merke er ordre-avstemplet: Om denne skaden er påført stampelet etter at det midlertidig gikk ut av bruk i 80-årene, vil illustrasjon 6 etter all sannsynlighet vise et ordreavstemplet merke. Men da merket var frankeringsgyldig også

etter at det ble avløst av andre bypostmerker, vil det ikke nødvendigvis være snakk om ordre-avstempling. For å komme noen vei videre, må det først avgjøres når skaden på stampelet oppstod. En sjelden gang kan stampelet være innsatt med så mye sverte at bruddet i S'en og T'en ikke blir synlig. Jeg håper å komme tilbake til dette

stampelets bruk på skillings-merkene og skillingsnytrykkene ved en senere anledning. Mer om stempel 1 etter stempel 8.

Stempel 2

Illustrasjon 7 viser nr. 27b med stempel 2 i fiolett farge.

Stempel 3

Illustrasjon 8 viser nr. 27b og illustrasjon 9 viser nr. 28. Begge er avstemplet med stempel 3 i svart farge. Nr. 27a finnes også med stempel 3. Pihl formoder at dette er et stempel laget av kork. Jeg er ikke enig i det. På åtteøres-merket har en del av ytterkanten av stempelet laget et spor på baksiden av merket. Det er derfor mer sannsynlig at stempelet er laget av metall.

Stempel 4

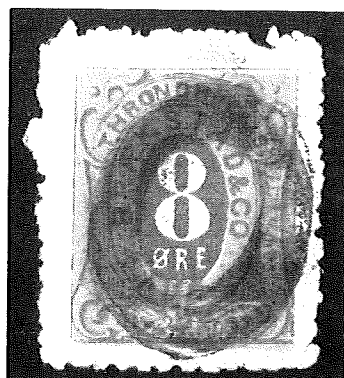
Dette er et vanlig stempel. Illustrasjon 10 viser nr. 32 med dette stempelet.

Stempel 5

Ifølge Brofos er dette et langt sjeldnere stempel enn stempel 4. I tillegg er det uklart om det var i ordinær bruk. Illustrasjon 11 viser nr. 35Ed eller nr. 36Bf stemplet i februar 1894 med stempel 5. Da disse to merkene utkom i henholdsvis april 1897 og april 1899, er det noe som ikke stemmer. Enten er utgivelsesdagen for merket i illustrasjon 11 gal, eller stempelet er ved en utilsiktet feiltagelse feilinnstilt eller merket er ordre-avstemplet med en litt for langt tilbakestillt dato. Jeg har også alle valørene i november 1877-utgaven med dette stempelet. Stempel 5 ble tatt i bruk i april 1893, på et tidspunkt da november 1877-utgaven var avløst av andre merker. Jeg synes det taler for at stempelet ble brukt til ordreavstempling.

□ Fig. 8

□ Fig. 9

□ Fig. 10

□ Fig. 11

□ Fig. 12

□ Fig. 13

Stempel 6 og stempel 7

Det er vanskelig å skille stempel 6 fra stempel 7. Det at ordet bypost skrives BY-POST i stempel 6 og BY-POST (med bindestrek) i stempel 7 er av liten verdi i praksis, da stemplene vanligvis er truffet så lavt på frimerkene at ordet bypost ikke blir med. Derimot er det, som Pihl skriver, J'en i

TRONDHJEMS som blir det beste kjennemerket. J'en i stempel 6 har kort bue, mens J'en i stempel 7 har lang. Ellers vil stammen i J'en i stempel 6 virke å være nærmere H'en enn E'en i stempel 6, mens det motsatte er tilfellet for stempel 7. Videre synes bokstavene i TRONDHJEMS å være litt høyere i stempel 7 enn i stempel 6, men dette er

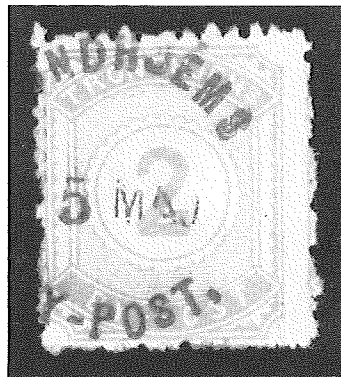
□ Fig. 14

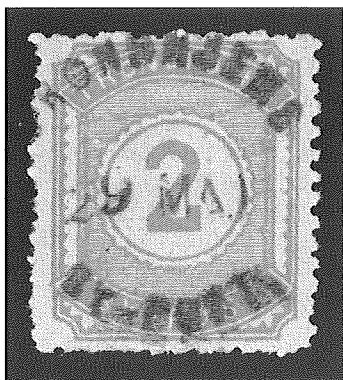
□ Fig. 15

□ Fig. 16

□ Fig. 17

□ Fig. 18

□ Fig. 19

et dårlig kjennetegn da stemplene ofte har glidd under avstemplingen. I tillegg er det grunn til å tro at merker avstemplet med stempel 6 i 1895 viser et bredere 5-tall enn de som er avstemplet med stempel 7 i året 1895. Illustrasjon 12 viser nr. 35Ba med stempel 6 fra 1895. Illustrasjon nr. 13 og 14 viser eksemplarer av nr. 36Bb,

begge med stempel 7 fra henholdsvis 1895 og 1896. Illustrasjon 14 er tatt med fordi den viser den karakteristiske J'en i stempel 7 bedre enn merket i illustrasjon 13. Og illustrasjon 13 er tatt med for å kunne sammenligne 5-tallet i stempel 7 med 5-tallet i stempel 6. 5-tallet i stempel 6 er vist på merket som er gjengitt i illustrasjon

12. Begge illustrasjonene er altså av stempel 7. Illustrasjon 14 viser også at merket er klippet ut fra arket på grunn av den dårlige perforeringen. Illustrasjon 15 viser at stempel 7 i tillegg til bindestrek, også hadde punktum etter BY-POST. Dette har Pihl ikke fått med i sin stempeloversikt. Illustrasjon 15 er av bypostmerke nr. 35Bb.

Ellers kan det være andre kjennetegn som skiller stempel 6 fra stempel 7, f.eks. andre tall enn 5-tallet, dato og måned og bokstavene i ordet bypost. Av toøres-merkene har jeg kun nr. 35Ba stemplet med stempel 6 og av fireøres-merkene kun nr. 36Bb. For sortering av nr. 35 og nr. 36 med hensyn til hvilke trykk de tilhører, er også avstemplingsdatoen av stor betydning.

Stempel 8

Datolinjen fra stempel 7 synes å være beholdt, men TRONDHJEMS og BY-POST. (med punktum) er skiftet ut til en mindre størrelse. Illustrasjon 16 viser nr. 35Bd med stempel 8.

Dessverre hadde ikke Brækstad nye årstall å sette inn i dette stampelet da århundreskiftet ble nådd. Årstallet ble da sløyet og datolinjen sentrert mot høyre. Denne sentreringen av datolinjen kan sees ved å sammenligne en forlengelse av den venstre vertikale linjen på bokstaven M i MAJ på merket i illustrasjon 16 med likedannde linjer i MAJ på merkene nr. 42 i illustrasjon 17 og nr. 46 i illustrasjon 18. Forlengelsen på illustrasjon 16 vil treffe høyre del av N i TRONDHJEMS, forlengelse på illustrasjon 17 vil treffe H'en i TRONDHJEMS og forlengelsen på illustrasjon 18 vil treffe mellom D'en og

H'en i TRONDHJEMS. Da nr. 42, som ble utgitt i desember 1899, sannsynligvis kun var i bruk i ca. ett år, vil merket på illustrasjon 17 vise stempel 8 slik dette var i mai 1900.

Det var uheldig at et slikt stempel uten årstall ble benyttet i hele 3 1/2 år. De frimerkene som ble utgitt i dette tidsrommet er nr. 43, 44, 45 og 46. I tillegg er nr. 42 brukt i disse årene og muligens også nr. 37a og nr. 37b. Spesielt for nr. 46, som er trykket i flere opplag, er en avstempling uten årstall uheldig. At nr. 46 er trykket i flere opplag, kan en slutte seg til ut fra de mange fargenyansene som eksisterer for dette merket. Angående bestemmelse av årstall, så kan en bestemme noe ut fra avstempling av nr. 46 med stempel 1, men ikke alt. En er derfor avhengig av å ha daterte brev eller postkort for å nærme seg en trykkinndeling av nr. 46. Det skal bli spennende å se om Arbeidsgruppen for norsk bypost som er nedsatt av Norsk Filatelistforbund vil publisere noe om dette.

Stempel 1 (fortsett)

Stempel 1 ble som nevnt tatt i bruk igjen i juli 1903. Illustrasjon 19 viser stempel 1 på nr. 47a med det karakte-

□ Fig. 20

□ Fig. 21

□ Fig. 22

□ Fig. 23

ristiske bruddet gjennom S og T i BYPOST.

Pihl har satt et spørsmålstegn ved om tallet 10 for oktober måned er satt med mindre typer enn vanlig også for året 1908. Nr. 47a i illustrasjon 20 viser at dette var tilfelle. Det er muligens av interesse å fordype seg litt

mer i dette provisoriske 10-tallet. Jeg har bypostmerker avstemplet i oktober måned for årene 1904, 1907 og 1908. Altså ikke for 1905 og i 1906. I 1906 ble tallet 18 benyttet for måned 10. For året 1904 er 1-tallet i 10 av vanlig arabisk talltype mens nullen er hel. Illustrasjon 21 (av nr.

Frimerker er verdier som skal tas vare på. Det gjør du best med album og utstyr fra SAFE.

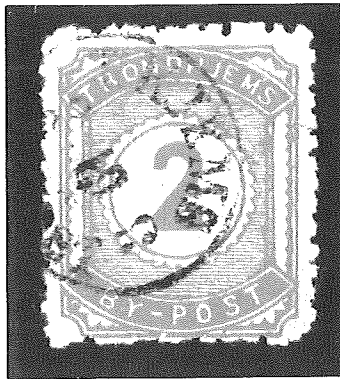
Føres av ledende frimerkehandlere landet over.

Gratis brosjyre får du ved henvendelse til importøren:

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter, boks 768, 4601 Kr.sand

□ Fig. 24

□ Fig. 25

□ Fig. 26

□ Fig. 27

46) viser 1-tallet tydelig og illustrasjon 22 (skadet eksemplar av nr. 47a) viser nullen og årstallet 4 tydelig. Begge disse er avstemplet med stempel 1 i 1904. I 1907 virker det som om disse tallene er skjødsløst innsatt. Bare øvre del av 1-tallet, som er uten hake, og bare høyre del av nullen, er med på stempelet. Likevel synes det som om tallene er de samme som ble brukt i 1904. Forskjellen kan skyldes slitasje.

Illustrasjon 23 viser et eksemplar av nr. 47a avstemplet i 1907 med stempel 1. Jeg har også et annet eksemplar av nr. 47a med de samme kjennetegn.

Romersk talltype

I 1908 ble 1-tallet forandret til en tilnærmet romersk talltype, mens nullen synes å ha blitt beholdt (se illustrasjon

20). Alle de merkene jeg har med stempel fra oktober 1908, der den tidligste avstemplingen er fra den 19., har dette 1-tallet. Jeg håper noen kan sende inn flere opplysninger for oktober måned fra årene 1904 til 1908, slik at en kan fastslå om samme 1-tall ble benyttet i tiden 1904–07 og at 1-tallet i 1908 er forskjellig fra de andre. Sannsynligvis er 18 for oktober 1906 av vanlige tall, det vil si hverken det provisoriske arabiske eller det provisoriske romerske 1-tallet (jfr. illustrasjonene 25 og 26 der tallet 19 er brukt for måneden oktober i året 1903).

Pihl omtaler også at årstallet 3 for året 1903 er satt på hodet i tidsrommet fra juli til oktober. I tillegg er måneden oktober feilaktig innstilt med 19 i stedet for 10. 19-tallet fra 1903 er en forlø-

per for de provisoriske 10-tallene, mens 18-tallet fra 1906 hadde samme rolle som 19-tallet og de provisoriske 10-tallene. Illustrasjon 24 viser omvendt 3-tall for 1903, illustrasjon 25 viser 19 for oktober måned og omvendt 3-tall for 1903 mens illustrasjon 26 viser 19 for oktober måned og rettvendt 3-tall for året 1903. Disse tre sistnevnte merkene er alle av bypostmerke nr. 46.

Byposten stengte ikke før den 30. juni 1913. Den seneste avstemplingen jeg har er fra 16. januar 1913. Det er stempel 1 på nr. 47. Den seneste avstemplingen av nr. 44, også med stempel 1, er fra 16. november 1911. Det var hovedsakelig nr. 47 (2 øre) og nr. 44 (4 øre) som ble brukt fram til Bypostens opphør, så det er naturlig at det er på disse merkene en finner de seneste avstemplingene. Er det noen av leserne som har senere avstemplinger enn disse? Mot slutten av bypostperioden er stempel 1 blitt svært slitt og stemplene er ofte vanskelige å tyde.

Etteravstemplinger

I tillegg til Pihls opplysninger, kan det tilføyes: Stempel 1 er brukt til ordre-avstempling av fire- og åtteøres-valørene i både november 1877-serien og i november 1878-serien. Enkeltmerker viser et kvart stempel, noe som indikerer arkavstempling av fireblokker. Da merkene er trykket i ark à 100, kunne en på denne måten avstemple et helt ark med bare 25 avstemplinger. Nr. 41 er ordre-avstemplet med stempel 7 i fiolett farge. Disse slutningene er gjort ut fra stemplete merker der det fortsatt er lim på baksiden av merkene.

Ellers virker det som om det ble foretatt etteravstemplinger med stempel 7 i 1897,

også i fiolett farge, av både nr. 26a og nr. 30. Disse merkene ble utgitt henholdsvis ni og syv år tidligere, og det er mulig at stemplete eksemplarer av disse fra 1897 stammer fra nytrykk som ble framstilt for salg til samlere. Jeg har også bypostmerke nr. 34 avstemplet med stempel 7 i svart farge (illustrasjon 27). Dette er muligens også en ordre-avstempling.

Opp-platinger?

Som avslutning vil jeg komme med noen utfyllende betraktninger om Trondhjems bypost.

Jeg tror ikke det finnes opp-platinger med typebeskrivelser for de seks platene som ble benyttet for merkene i «verdittallserien». Jeg håper noen kan offentliggjøre noe

om dette spennende samlerområdet.

Jeg har tidligere skrevet at nr. 46 er trykket i flere opplag. Det samme gjelder for nr. 47, og en nærmere beskrivelse og datering av de enkelte trykkene har vært ønskelig.

Det er tydelig at noe har skjedd med Bypostens virksomhet rundt 1896/97. Det kostet to øre å sende sirkulærer med Byposten og fire øre å sende brev. For de tyve årene 1877–1896 finnes det flere stemplete fireøres-merker enn stemplete toøres-merker. Det vil si at Byposten befordret flere brev enn sirkulærer. Fra og med 1897 blir forholdet omvendt: Fireøres-merker begynner å bli sjeldne (sjeldnere enn hva fireøres-merker fra førs-

te halvdel av 1890-tallet er), mens toøres-merkene blir mer og mer vanlige. Forklaringen på dette kan være at takstene for brevforsendelser gikk ned til to øre rundt 1896/97 eller at Bypostens funksjon som sirkulærdistributør ble utvidet på bekostning av brevdistribusjonen. Er det noen av leserne som har synspunkter på dette?

Kilder:

F. A. Brofos: Norway – postmarks of the Local Posts, opptrykk i «1957 Year Book of the American Philatelic Congress».

C. Pihl: Norges byposter og annen norsk lokalpost, 1963. Norsk filatelistforbund: Håndbok over norske filatelistika, 1969.

EN SAMLERVENNING FRIMERKEAUKSJON

blir avholdt

lørdag 13. juni 1987 kl. 12.00

under utstillingen «Nidarø 87» i Nidarøhallen

Auksjonen blir noe annerledes enn våre tidligere auksjoner. Den vil omfatte vesentlig partier og samlinger fra såvel Norge som resten av verden, og representerer avslutningen av en rekke eldre bo vi har fått innlevert det siste året. Bl.a. avslutter vi salget av frimerkehandler Torkild Tvedtes rikholdige lager med mange «funnkasser» fra de forskjellige områder.

Er du på jakt etter tidsfordriv og overraskelser bør du ikke gå glipp av denne auksjonen.

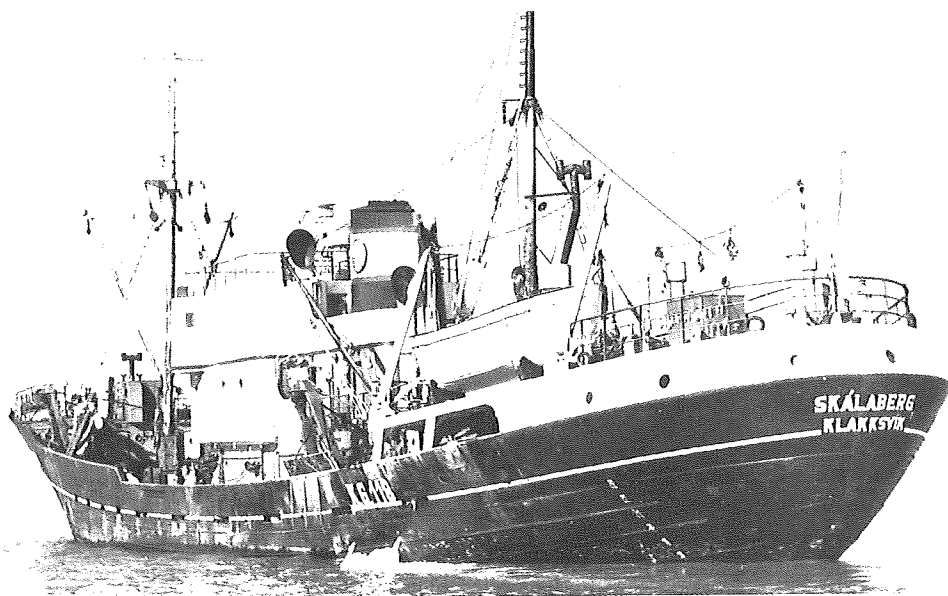
Visning av objekter vil finne sted under hele utstillingen «Nidarø 87».

Velkommen til våre stands, hvor vi også har med deler av våre rikholdige lagre for vanlig salg.

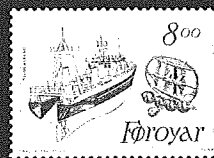
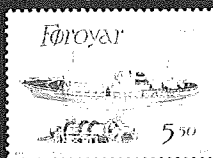
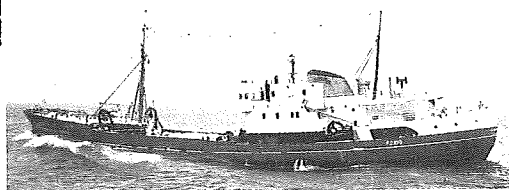
F.C. MOLDENHAUER A.S.
BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 65, 5032 Minde (05/23 08 05) i samarbeid med
Frimerkehuset AS, Bergen og Hans Rode AS, Oslo

TROLARAR

TRAWLERE / TRAWLERS / TRAWLER

Útgávudagur / Udgivelsesdag / Date of issue / Ausgabetag 1.06.1987

 **Postverk
Føroya**

Denne artikkelen ble første gang offentliggjort i STAMPS den 17. mars 1934, og ble trykt opp igjen i STAMPS den 22. november 1986.

W.K.S.

En filatelistisk klassiker:

Den norsk-amerikanske minneutgaven fra 1925

Av Michael L. Eidsness. Oversatt av Wilhelm K. Støren

Siden utgivelsen av Columbus-utgaven i 1893 har samlere diskutert verdien, historisk og filatelistisk, av minneutgaver. Især har dette vært tilfelle når det gjelder de norsk-amerikanske minnefrimerker fra 1925. De to 2-fargete frimerkene er blitt mer omtalt enn noen annen utgave fra USA i det 20. århundre. En av forklaringsene på den store interesse som er knyttet til dem, kan være deres relative sjeldenhet, og i virkeligheten er de sjeldnere enn man i alminnelighet har antatt.

Postdepartementet opplyste at 9.104.983 av 2-centmerket og 1.900.983 av 5-centmerket ble trykt. Disse tallene baserer seg selvfølgelig på oppgaver fra revisjonsavdelingen hos postverkets frimerkeavdeling (Division of Stamps). De utgjør antallet som ble godkjent og betalt for hos produsenten. Men Philatelic Agency førte intet regnskap for de merkene som var dårlig sentrert eller på annen måte ubrukelige for samlereformål. Disse av-

viste eksemplarene ble returnert for makulering, og p.g.a. vanskene med registreringen er det mulig at det var et forholdsvis stort antall som ble behandlet på denne måten. Derfor er det umulig å anslå det virkelige antall av de frimerkene som virkelig nådde ut til samlerne. Min personlige oppfatning er at ca. 20% av det totale opplag som Philatelic Agency mottok, ble lukket bort.

Mange samlere har spurt meg hvorfor den norsk-amerikanske utgaven hadde så lite opplag. Normalt skulle det ha vært betydelig større. P.g.a. deres gode utseende, deres historiske betydning og deres popularitet blant store deler av befolkningen, særlig blant dem av skandinavisk herkomst, ville det ha vært naturlig med et ekstra stort opplag. Samlere har spekulert meget over årsakene.

Et spørsmål som ofte har vært stilt, har vært: «Anbefaler du denne frimerkeutgaven fordi du selv er av norsk herkomst?» Derfor tror jeg det er best å fortelle akkurat hva som hendte. Fakta er følgende: På den tid da den norsk-amerikanske utgaven ble diskutert i departementet

og akkurat da Bureau of Engraving and Printing ble bedt om å legge frem utkast til den foreslåtte utgaven, var byråets sjeftegner Houston borte fra tjeneste, og en vikar som ikke var kjent med de vanlige metodene for å utarbeide forslag, var ansvarshavende. Han la frem fargelagte utkast istedenfor grå fotografiske utkast. Dette vakte oppsikt i departementet. Det var uten tvil de mest oppsiktsvekkende utkast som noensinne var forelagt av byrået, og alle som så dem var begeistret over hvor vakre de var. Både generalpostmester New og vise-generalpostmester Glover spurte meg: «Hvorfor kan vi ikke trykke dem i disse fargene?» Jeg svarte at det kunne gjøres, forutsatt at byrået kunne utføre arbeidet uten spesielle vansker og ekstra kostnader. Derfor ble byrået underrettet om at utkastene var godkjent.

Det er mitt inntrykk at siden den dag er ingen frimerkeutkast blitt fremlagt i farger, og at denne vikaren aldri mer fikk lov til å forberede noen utkast. Byrået hadde vansker med å trykke de norsk-amerikanske frimerkene, og man kom til at det

var ufornuftig å vise flere utkast som kunne «trollbinde» en generalpostmester.

Den norsk-amerikanske minneutgaven ble utgitt på initiativ av representanten O. J. Kvale fra Minnesota, hvis distrikt nå er representert av hans sønn, Paul Kvale. Den begivenheten som ble minnet er viktig for millioner av

amerikanere med norske forfedre – ankomsten av sluppen «Restaurationen» til New York med de første norske immigranter til De forente stater den 9. oktober 1825. Nykommerne slo seg ned i Midtvesten og bidro på en avgjørende måte til utviklingen av territoriet. Derfor anså man det for rimelig at før-

stedags-salget av disse frimerkene ble lagt til byene St. Paul, Minneapolis, Benson og Northfield i Minnesota, og Algona og Decorah i Iowa, foruten til Washington D.C.

Det var hensikten å trykke 20 millioner av 2-cent-merket og 5 millioner av 5-cent, og eventuelt øke opplaget etter behovet. Imidlertid inntraff en hendelse som veltet denne planen.

Mens trykkingen av de norsk-amerikanske merkene foregikk og Bureau of Engraving and Printing overvant vanskene med tofargetrykket, fremmet Kongressen den 28. februar 1925 et pålegg til departementet om å fremstille frimerker med pålydende 1/2 og 1 1/2 cent foruten ilpost (special delivery)-merker med pålydende 15 og 20 cent, et 25-cent special handling stamp, og nye 1 1/2 cent konvolutter og avisomslag. Siden det ikke ble bevilget ekstra penger til å dekke fremstillingen av disse utgavene, måtte departementet revidere sine planer for å kunne imøtekomme de nye kravene. Byrået ble bedt om å stoppe trykkingen av den norsk-amerikanske utgaven inntil 30. juni, da en ny trykkingsplan ville foreligge, og i stedet sette full fart på trykkingen av 1/2- og 1 1/2 cent-merkene som det var oppstått et akutt behov for.

Et resultat av avbruddet i trykkingen var at minnefrimerkene ikke kunne sendes ut til samtlige postkontorer. Det ble derfor besluttet å sende dem til poststedene i de distriktene hvor det bodde flest skandinaver. Mesteparten av merkene ble sendt til Minneapolis, St. Paul, Chicago og Brooklyn. Det var ikke mer enn 300 postkontorer som fikk merkene, og de

minste stedene fikk bare ett eller to ark hver.

Frimerkene ble utsolgt omtrent med det samme. Men postmestrene og samlerne fikk beskjed om at ytterligere opplag kunne sendes ut etter 1. juli. Denne beskjeden ble ikke sendt ut før 30. juni, samme dag som byrået skulle gjenoppta trykkingen. Da oppdaget man, til de implisertes bestyrtelse, at originalplatene ved en feil var tilintetgjort!

Byrået begynte å forberede nye plater, men det ble gjort noen endringer for å sikre en bedre registrering, og det ble klart at resultatet i virkeligheten ville bli en ny tegning. Derfor besluttet man heller å avblåse hele

prosessen. Man var klar over hvilken kritikk man ville utsette seg for, men sto med beklagelse fast ved å droppe saken.

Mens vi ventet på den forutsatte gjenopptakelse av trykkingen henvendte mange samlere og handlere seg til mitt kontor ved Division of Stamps, idet de ønsket å kjøpe større partier av minnefrimerkene, men jeg var nødt til å skuffe dem. Imidlertid opplyste jeg at nye forsyninger ville være tilgjengelige fra 1. juli. Da dette ikke inntraff, ble jeg voldsomt kritisert, men det ville nok ha vært enda større misnøye dersom jeg hadde latt spekulanter få kjøpe større partier av de små kvanta som konto- ret mottok. Et rykte om at

visse handlere i Midtvesten fikk mer enn hva som burde tilkomme dem, var absolutt falskt.

I Minneapolis ble 5-centmerket kjøpt i ark av personer som ønsket å bruke merket som souvenir til å sende «hjem» til Norge. På denne måten er det sannsynlig at en betraktelig del av hele utgaven ble «eksportert» til Europa.

Etter min mening er det langt flere stemplete norsk-amerikanske minnefrimerker på samlerhender enn ubrukte merker. De som sitter med ubrukte bør ta godt vare på dem. Det er høyst sannsynlig at de vil bli den mest verdifulle av samtlige utgaver fra det 20. århundre.

nft

Postkassen

Norgeskatalogen og nr. 43 og 53

«Dette hadde han godt av!» Jeg føler hvordan mine gode venner gnir seg i hendene i gledelig fryd over Wiegand Hansens og John Torstads innlegg i «Postkassen» i nr. 3 av NFT. Og jeg er helt enig. Det går ikke an å være så sleivete. For om dere tror det eller ei – jeg vet faktisk forskjell på nr. 43 og 53 uten, som Torstad, å kalle meg en «kjenner» av norske frimerker.

For å være helt ærlig, så jeg ikke noe på frimerket som prydet forsiden av Norgeskatalogen. Navnet «Jubileumsutgave» for OFK 100 år i 1986 og det enkle faktum at nr. 53 og ale verdiene i 20 mm også fylte hundre år og det vakre stemplet «Christiania» og «86» var nok til at jeg satte disse to jubilentene sammen. Jeg syntes det var smart gjort av katalogkomiteen.

Og så lurte de meg og sikkert mange, mange andre lesere av katalogen ved å sette inn et nr. 43 som vitterlig var minst 105 år.

Jeg takker de to innsenderne for at de gjorde meg og leserne opmerksom på feilen. Det er så avgjort også en påminnelse om at man ikke må tro eller tenke, men undersøke før

man kaster ut en påstand. Hadde ikke dere tatt av deres kostbare tid og skrevet til NFT, hadde jeg faktisk ikke visst det. For det underlige er at ingen hverken har mobbet meg eller fortalt meg at jeg hadde tatt feil. Ikke engang John Torstad gjorde det, da vi var sammen i juryen på «TROMSPOST» 12.–15. februar i år lenge etter han måtte ha skrevet innlegget til NFT.

Et spørsmål til slutt. Hvorfor valgte katalogkomiteen et nr. 43 og ikke et 53? Det da blant alle de tusener av 20 mm i alle verdier som kom ut i 1986 finnes et like vakkert merke fra den utgaven.

Vennlig hilsen
Eivind Evensen

Feilperforering

Jeg vedlegger fotostatkopi av et eksemplar av Nk. nr. 902 med feilperforering, da jeg antar at dette har interesse for samlere og bladets lesere.

Med vennlig hilsen

Sigurd Rusten
Dalsbergstien 2
0170 Oslo 1

NUFT

NORSK UNGDOMSFILATELISTISK TIDSSKRIFT

NR. 4

1987

ÅRG. 2

NFUs lederkurs i Drammen

Av Erik Olafsen

Dagene 21.—22. mars ble en meget vellykket helg, sett fra NFUs side. Da ble det andre ungdomslederkurset arrangert. I år som i fjor var Drammen valgt som sted. Selv om kursets navn er Ungdomslederkurs, var det svært hyggelig å se alle de yngre som hadde meldt seg på. Kursets deltakere var fra 13 år og oppover, og bestod av 32 frimerkesamlere fra Mandal i sør til Bodø i nord.

Vi ble ønsket velkommen av NFUs formann Einar Gjærum og de forskjellige styremedlemmene.

Første dagen ble forbeholdt Frimerkets Dag. Her ble vi informert om de hjelpemidler det er mulig å bruke, og hvor vi eventuelt må bestille disse. Dette kan være reklamemateiell, utstillingsrammer, videofilmer, konvolutter, særstempler osv. Etter lunchen ble vi delt inn i grupper, hvor hver gruppe skulle planlegge et Frimerkets Dag-arrangement i lokalene til et postkontor. Resultatene ble etterpå presentert og diskutert med de andre.

Etter en utmerket middag samlet vi oss igjen, denne gangen til et uformelt byttemøte, da de fleste hadde tatt med seg frimerker. Dette var virkelig vellykket etter aktiviteten å dømme. En del av de yngste hadde også med seg samlingen sin, som Gunnar Loshamn var så snill å vurdere oppsettet av. Han ga også råd og vink, med tanke på kommende utstillingssamlinger. Det var svært artig å se at flere hadde valgt litt uvanlige emner på samleområdet. Bytekvelden fortsatte helt til midnatt.

Søndag begynte man tidlig, og emnet for denne dagen var: Hvordan skaffe nye medlemmer, og

Bjørn Bendiksen forteller om møteplanlegging.

hvordan beholde både nye og gamle medlemmer. Her fikk vi også en del vink og veiledning før vi ble delt inn i grupper. Gruppearbeidet denne gangen var å sette op et møteprogram. Dette skulle begynne fra Frimerkets Dag, i begynnelsen av oktober, og ut desember. Forslagene ble mange og gode. Så hvis klubbene kunne følge et slikt program, tror jeg ikke det ville være store problemet å beholde nye medlemmer.

Kurset ble gjennomført etter et bra oppsatt program, og mye matnyttig kom frem, også klubbmessig, men noen lærte seg også nye filatelistiske kunnskaper lørdag kveld.

Slike kurs er det absolutt rom for, og jeg håper at klubber som ikke var med denne gangen har muligheter å stille på senere arrangementer av denne typen. Spesielt hyggelig er det å se alle dere yngre som er interessert i å lære litt annet innen det filatelistiske miljøet enn bare om selve frimerkene.

Har du noen venner som samler frimerker, så inviter dem til å være med på et møte

LISTER -87

Nasjonal ungdomsutstilling

3.—5. april kunne Farsund Filatelist Forening ønske velkommen til den første nasjonale frimerkeutstilling for ungdom siden TYFEX-85 i Trondheim.

Utstillingen var kombinert med en regional seniorutstilling for samlere fra våre fire sydligste fylker.

19 juniorer var påmeldt på utstillingen. Noen av eksponatene dukket aldri opp, men de som var utstilt, viste bra arbeide. Det var tydelig at utstillerne hadde brukt noen mørke vintertimer med frimerkesamlingen.

To førstegangsutstillere fikk vi også sett.

Den ene heter *Jens Hatlemark*. Han stilte samlingen «Norge, en 50-årsperiode 1886—1936». Jens er medlem av Oslo filatelistklubbs junioravdeling. Han er 14 år, og har vært medlem av klubben i snart tre år.

Det var en skolekamerat som fikk Jens til å komme på møtene. Han syntes det var gøy der. Samme høsten som han begynte, var det en klubbkonkurranse — der ville han være med. Dermed var interesse for frimerkesamling kommet for alvor.

Jens lærte av de andre medlemmene hvordan man skulle montere merkene sine til en samling. Spesielt Marius Brinch Gabrielsen (formann i OFK junioravdeling) hadde mye å lære Jens. Marius stilte selv ut samlingen sin i Farsund.

Det å skaffe merkene og brevene til samlingen sin, synes ikke Jens var noe stort problem, selv om de er mellom 50 og 100 år gamle. Han byttet endel i klubben, og annonserte også i avisen etter materiale.

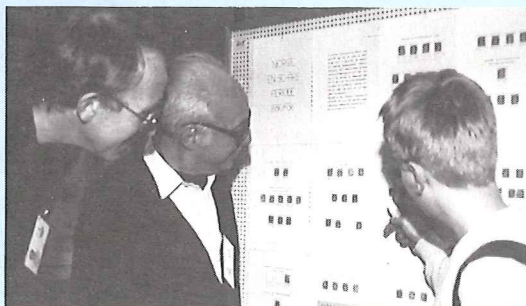
Jens stilte ut i Klasse A (14—15 år) og fikk sølvbronse for samlingen sin. En fin start og inspirasjon til å arbeide videre med den til vi ser den neste gang, i Drammen, februar -88.

Motivsamlinger er det ikke mange ungdommer som stiller ut. To samlinger ble vist på Lister -87.

Det var *Merete Eik*, 15 år (Flora) og *Svein Børge Hellesmark*, 17 år (Ski); begge fra Moi i Vest-Agder.

Merete stilte ut for første gang på en nasjonal utstilling, og det var en meget bra samling hun hadde fått til. Det var litt synd hun ikke var tilstede selv, det hadde nok vært mye ros å hente. Motivsamling er et fint alternativ til landesamlinger, og du står mye friere i utformingen av en motivsamling enn du gjør i en landesamling. Vi håper vi får se mange nye motivsamlinger på de kommende utstillingene (Nidarø -87 og Dramnæx -88).

De som ikke hadde interesse av å gå rundt og kikke på alle de rare merkene i glassrammene, kunne tegne sine egne merker i NFUs stand. Dette var

Fra v. Gunnar Losham, Efrén Rebolledo og Jens Hatlemark, OFK Jr.avd. som studerer sistnevntes fine samling.

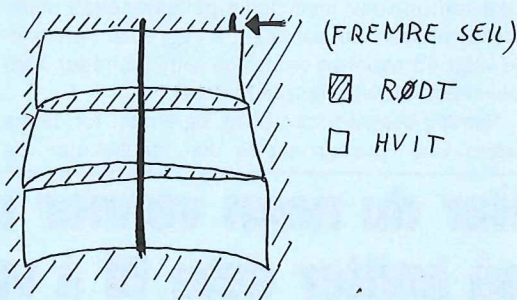
veldig populært, og allerede første dagen var tavlen med tegninger stappfull. Det var også gjettekonkurranse, tippekongkurranse og tombola, så selv om det kostet fem kroner å komme inn, fikk de som var der mye igjen. Mange unge samlere fikk sitt første møte med vannmerker og fluorescerende merker, og ble både overrasket og imponert.

På utstillingsfesten var der 3—4 juniorer med. Disse fikk god mat og fikk høre mange frimerkehistorier. Det var ikke lagt opp for juniorer, men det er ikke så lett når man skal kombinere en senior- og en juniorutstilling. Det blir nok bedre i Drammen i februar-88, «Dramnæx -88» er en ren ungdomsutstilling, og vi venter å finne alle «Lister-utstillere» og mange nye samlinger der, *både* samlinger og utstillere.

Nyere norske varianter

Av Erik Olafsen

Varianten i dette nummer av NUFT er hentet fra Nk.nr. 487, 45 øre Skipsmotiver 1960, og heter: «Mann på rånokken».

Hvordan skille de forskjellige posthornmerkene (del 2.)

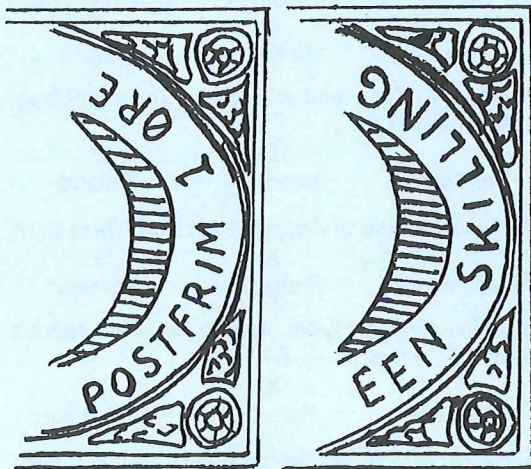
Av Erik Olafsen

Denne serien, som kommer til å gå over flere nummer, ble innledet forrige gang. I dette nummeret begynner vi på selve adskillelsen, eller sorteringen av de forskjellige posthornfrimerkene.

Det første vi må gå inn på er valøren eller pålydende. Pålydende er det samme beløpet som frimerket kostet da merket ble solgt på postkontoret. Vi ser da på merkene om verdien er oppgitt i SKILLING eller ØRE. Se fig. 1. Hvis det er skilling, så er merket svært gammelt, og må være utgitt før 1875. 1875 var det året Norge gikk over fra skilling og speciedaler (120 skilling = 1 speciedaler) til øre og krone.

Dette kan vi også se på Nk.nr. 751-752 fra 1975, Mynt- og meterkonvensjonens 100-årsjubileum. De skillings posthornmerkene som finnes er Nk.nr. 16 til nr. 21 (1 skilling grønn, 2 skilling blå, 3 skilling rød, 4 skilling fiolett, 6 skilling orangebrun og 7 skilling brun) Av disse merkene finnes det forskjellige fargenyanser og noen forskjellige papirsorter, men dette er litt vanskelig, slik at jeg heller kommer tilbake til dette senere når vi har blitt litt mere drevne i faget.

Det første posthorn skilingsmerket utkom i 1872, dette kan vi blant annet se ved 100-årsjubileet i 1972 da posthorn miniatyrarket utkom, Nk.nr. 686.

Det lille 4 skillingsmerket og det brune 7 skillingsmerket ble også utgitt i 1908 og 1906. Denne gangen hadde de fått overtrykt valør i øre, henholdsvis 15 øre og 30 øre. (Se Nk.nr. 92 og 88).

Når restopplag av merker blir brukt på nytt med en ny pålydende trykt oppå, sier man at merket er et provisorisk frimerke.

NFUs monteringskonkurranse

NFU inviterer alle juniorsamlere til en monteringskonkurranse. Dette går ut på at dere kan montere samlingen — eller deler av samlingen — på ark. Arkene kan være A4-format eller den størrelsen dere allerede har begynt å montere samlingen på. Det er ikke tillatt å sende inn rene fortrykksalbum, dvs. album der rutene til de enkelte merker allerede er trykt og hvor det oftest er bilde av merket som skal stå der.

Dere kan sende inn samlinger over alle områder. Landssamlinger, motivsamlinger eller annet. Samlingen bør være på tre sider eller mer. Noen tips til monteringen:

Du kan velge mellom å bruke hengsler eller plastlommer. Hvis du bruker hengsler, bør du tegne ramme rundt merkene, når du bruker plastlommer kan du velge om du vil ha ramme rundt eller ikke.

Plastlommer kan være svarte eller blanke. Prøv

og sett en tekst ved merkene, eventuelt brevene. I teksten bør det ikke fremgå noen katalogpris.

Samlingene vil bli bedømt av en jury med Gunnar Loshamn som formann. Han har stor erfaring som dommer fra mange utstillinger i inn- og utland.

Samlingen bør sendes rekommandert til Gunnar Loshamn, Boks 7, 4551 FARSUND innen 30. oktober 1987.

Hvis du vedlegger en uinnspilt kassett, så vil det bli lettere for juryen å fortelle deg ros og ris om samlingen din. Det er mye lettere å fortelle dere slike ting muntlig enn på et skrevet papir.

Deltakerne vil få tildelt diplom, og premier vil bli utdelt. Dere må også vedlegge en lapp hvor det står tydelig navn, adresse og hvor gamle dere er.

Da håper NFU at riktig mange blir med, og LYKKE TIL alle sammen!

NUFTs tippekongkurranse

1. Når utkom Islands første frimerke?

1	X	2
1857	1865	1873

2. Hvilke av disse land utga sitt første merke utagget?

1	X	2
Monaco	Spania	Ungarn

3. Hvilke av disse land er kjent for sine «slangetaggede» merker?

1	X	2
San Marino	Danmark	Finland

4. Hvilke av disse land begynte sist å utgi frimerker?

1	X	2
Liechtenstein	Frankrike	Gibraltar

5. Hvilke av disse tyske statene har utgitt færrest frimerker i hovednummer?

1	X	2
Bayern	Bremen	Wurtemberg

6. Hvilket av disse norske frimerkene har det minste opplaget?

1	X	2
Nk.nr. 1	Nk.nr. 11	Nk.nr. 32

Klipp ut eller skriv av kupongen og send den til NUFT. De fem første uttrukne rette svar premieres.

1. premie er Lykkebrevet på brev.

KLIPP UT

Spm.	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Navn: _____

Adresse: _____

Alder: _____

Monteringskurs 1987

NFU planlegger å arrangere et monteringskurs til høsten. Dette vil på lik linje med tidligere kurs av denne typen bli arrangert i Drammen. Her blir det muligheter for å ta med egen samling eller klubbmedlemmers. Det vil bli gitt veiledning, korrigeringer og vist eksempler på noen måter å montere samlingen på.

Selvfølgelig er det ikke noe krav om å ha med seg store ferdig monterte samlinger på et slikt kurs, for det er jo selve monteringen som skal læres der. Men det er fint hvis deltakerne har muligheter til å prøve-montere en eller to sider. For da er det enklere å lære hva som er riktig og hva som er galt.

Påmeldingsskjemaer vil bli sendt klubbene i nær fremtid, men hvis din klubb mot formodning ikke får brev fra oss, så må dere endelig kontakte NFU.

Helgen dere må avsette til dette kurset er 26.—27. september 1987. NFU håper at flest mulig klubber har mulighet for å sende en representant på dette kurset.

Leserbrev

Vi tar gjerne imot brev fra leserne for å ta dem inn i egen spalte. Det er også fullt mulig å stille spørsmål direkte til NUFT. Spørsmålene klarer vi dessverre ikke alltid å svare på med en gang, men vi gjør det så fort vi kan.

Vi anbefaler dere også å fortelle litt om samleområdet deres i et leserbrev, og da er det jo mulig å avslutte brevet med et lite ønske om mer materiale til samlingen deres. Og fortell da leserne om til hvilken adresse de kan sende byttmateriell. Redaksjonskomiteén ser frem til mange leserbrev.

Adresser:

NFU

Postboks 875
Sentrum
0104 OSLO 1

NUFT

Erik Olafsen
Linneaveien 11
3500 HØNEFOSS

Redaksjonskomité:

Erik Olafsen
Einar Gjærum
Trygve Sommerfeldt
Edvin Strømfjord

Wings for Norway- billedpostkort til CAPEX 87 i Canada

I forbindelse med den internasjonale frimerkeutstillingen CAPEX '87 i Toronto, Canada, har det norske postverket laget et billedpostkort som vil være til salgs fra og med den 15. juni. Prisen er kr. 3,50.

Interessant er det at frimerkemotivet er det kjente «Wings for Norway»-merket som kom den 28. mars 1946 (Nk 349) etter et utkast av kaptein Harald Nicolaysen. Merket ble utgitt til minne om norske kampflyvere utdannet i Toronto og Muskoka. Pålydende er imidlertid noe forandret (fra kr. 0,15 til kr. 3,50).

Illustrasjonen er egentlig et utkast til en kanadisk frimerkeutgave i januar 1942, en utgave som skulle propagandere for Norges krigsinnsats. Men kanadierne avslo å utgi merket. Man forsøkte da å få merket utgitt som et norsk frimerke, og de første 50.000 eksemplarene forelå ferdigtrykket allerede den 9. desember 1942. Det var Canadian Bank Note Co. Limited i Ottawa som sto for trykkingen. Motiver er de norske flyverne Henry Bernhard Malmøe (t.h.) og Ulf Wormdal (t.v.). Begge falt senere under krigen. Nå dukker altså motivet opp igjen, både slik det opprinnelig var planlagt (som postkortmotiv) og slik det ble (som påtrykt frimerke).

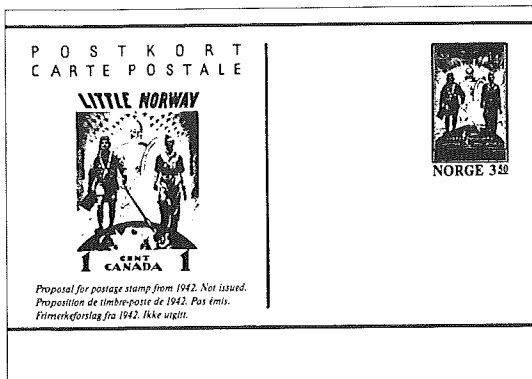

Maihaugen minnes på nye frimerker

Den 10. juni i år utgir det norske postverket to frimerker i anledning av at De Sandvigske Samlinger på Maihaugen ved Lillehammer er 100 år. Samlingene ble grunnlagt av tannlege Anders Sandvig i 1887. Maihaugen regnes i dag som landets eldste friluftsmuseum og nest største kulturhistoriske museum som belyser norsk bondekultur.

De to merkene er tegnet av Sverre Morken og trykkes i ståltrykk av Norges Banks Seddeltrykkeri.

Merkene kommer i pålydende kr. 2,70 og kr. 3,50 og i farvene henholdsvis dunkelkarmin/dunkelbrun og brunfiolett/ultramarin. Motivene er «Bygninger på Maihaugen – storgården Bjørnstad fra Vågå» og «Hest og rytter – skåret i tre av Christen Erlandsen Listad».

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Brunsæl Frimerkeforretning

Thorvald Meyersgt. 47, 0555 OSLO 5.
Tlf.: 02/37 79 63

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalen.
Tlf.: 061/81 555.

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49,
Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Toré Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Sundgt. 101, Post: Boks 1510, 5501 Haugesund.
Tlf.: 04/72 90 11.

Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Norsk FDC-service A/S,

Boks 109, 4601 Kristiansand S., Tlf.: 042/13 064

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

Stein Kristiansen — Frimerker

Youngstorget 4, 3 etg. (Forretning) Tlf. 02/41 14 06
Postadresse: Boks 8372 Hammersborg, 0129 OSLO 1

Aarhus Frimerkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

AS Stampex

Jernbane allé 94,
DK-2720 Vanløse, Danmark

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS,

Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3.
Tlf.: 02/46 41 68.

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9.
Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika.
Tlf. 02/54 01 07

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG.
Tlf.: 031/42 129.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1,
Tlf. 02/41 15 35

Bernt C. Middelthon AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER.
Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk

Bergelandsgt. 40, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

Janitz Jakobsen AS

Boks 45, 1415 OPPEGÅRD.
Tlf.: 02/99 25 50.

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal,
Tlf.: 041/23 255 - 94 266

Frimärkshuset AB

S-793 01 Leksand, Sverige.
Tlf.: 0247- 113 60

Larvik Mynt- og Frimerkeforretning

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, 0358 OSLO 3.
Tlf. 02/69 40 40

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Nira Frimerker,

St. Mariøgt. 48, 1700 SARPSBORG
Tlf.: 031/56 329.

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning.
Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS,

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

Stavanger Frimerke- & Mynthandel

Boks 276, 4001 STAVANGER

Norfrim, Bjaaland & Sæther,

Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Foran HAFNIA 87 i København (Del 5):

Så tjen penger da mann!

Av Tore Gjelsvik

Danmark er et land som fra naturens hånd er fattig på råstoffer. Dette har kommet til å prege den danske mentalitet. Noen storeksport av egne råstoffer har aldri kommet på tale, og man har i stedet måttet satse på import, videreforedling og videresalg. Begynnelsen til denne virksomheten kan man spore tilbake helt til bronsealderens import av kobber og tinn i bytte mot blant annet rav. Ved inngangen til vikingetiden var sølvet blitt det vanligste betalingsmiddel, og utenlandske sølvpenger var i omløp i stort antall. Det å drive handel og tjene penger ble tidlig en viktig del av mange danskers hverdag.

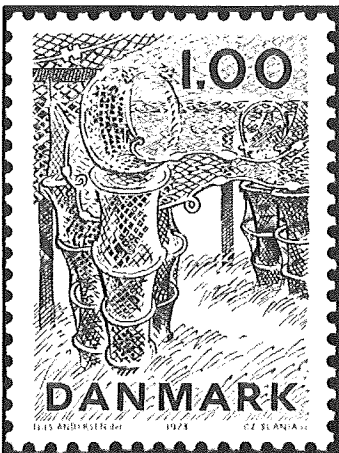
I tidlige tider var Danmark et utpreget jordbruksland. Også idag spiller jordbruket en stor rolle, men landet som helhet er blitt et kombinert industri- og jordbruksland, og som nevnt med foredling og handel som vesentlige elementer. wOgså idag vender plogen den danske jord, Fig. 42, men jordbruket er blitt modernisert og spesialisert med hovedvekt på husdyrproduksjon. Matkorn importeres, mens innenlands produsert korn går til dyrefôr. Siden slutten av 1800-tallet har det vært satset stort på produkter som smør

□ Fig. 42. Plogen vender den danske jord.

□ Fig. 43. Andelsmeieribrukene 100 år 1982.

□ Fig. 44. Åleruser.

og flesk. Etableringen av andelsmeierier i 1882, Fig. 43, har vært et vesentlig bidrag til å fremme denne utviklingen. Danmark har i det hele tatt vært et foregangsland innenfor jordbrukersamvirket.

I tillegg til korn produseres det mye rotfrukter, blant annet sukkerroer som har gitt grunnlag for en dansk sukerindustri.

Det danske skogbruk er beskjedent, da bare ca. 10% av landets areal nå er dekket av skog. Det er mest gran, bøk og bergfuru. Barskogen kaster mer av seg enn bøkeskogen, og barskogen er derfor i fremgang. Skogene blir meget rasjonelt drevet, og avvirkningen er hele 15% pr. år. Danskproduserte juletrær på det norske marked kan virke som litt av et paradoks, men er atter et bevis på den danske forretningssans.

De danske fiskerier har fortsatt stor betydning, og fisket foregår såvel i salt-

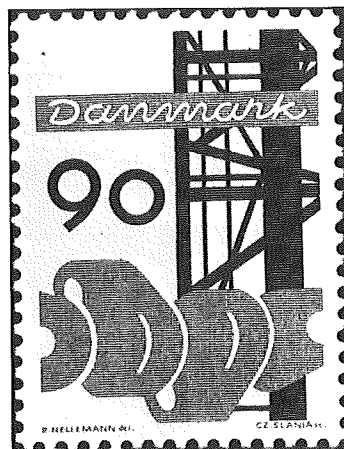
□ Fig. 45. Brunkulleiene i Søby på Midt-Jylland.

vann som ferskvann. De viktigste områder for havfisket er Nordsjøen og Skagerrak, med Esbjerg og Skagen som to av de viktigste havner. Danskene fanger spesielt mye av verdifulle fiskeslag som rødspette og ål, og har lett adgang til et stort og kjøpedyktig marked. Sett med norske øyne er spesielt fanging av ål, Fig. 44, og også videreforedling av ål, noe som er typisk dansk.

Gruvedriften betyr lite for Danmark, da landet er meget fattig på verdifulle mineraler. På Jylland finnes det imidlertid brunkull, Fig. 45, og en gang i fremtiden vil

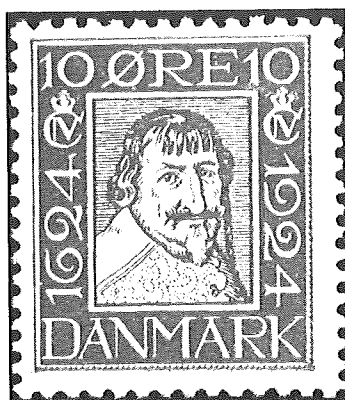
dette kanskje få større betydning enn idag.

Den danske handelsvirksomhet er som nevnt av meget gammel dato. Den har variert noe gjennom tidene. Kong Christian IV, Fig. 46, som regjerte fra 1588 til 1648, var levende interessert i å fremme næringslivet, og etablerte blant annet det danske postverket i 1624. En ny oppgang i handelen kom fra ca. 1730. Det Asiatiske Kompag-

□ Fig. 47. Dansk maskinindustri.

ni ble stiftet i 1732, og ble etter hvert meget innbringende. Danske forsøk på å etablere kolonier i oversjøiske land var til dels vellykkede, men fikk aldri noe stort omfang. Kjent er virksomhet i Trankebar i India i årene 1616-1845, på Gullkysten i Afrika 1659-1850 og i Vestindia 1671-1917. Handelen med koloniene var i lange tider meget lønnsom, men på slutten av kolonitiden fikk danskene det ikke til å lønne seg lenger. De danske øyer i

□ Fig. 46. Kong Christian IV.

□ Fig. 48. Motorskipet «Selandia», bygget 1912.

□ Fig. 49. Ellehammers biplan fra 1906.

Vestindia ble solgt til USA og overdradd 31. mars 1917.

Industrien er idag den viktigste del av dansk næringsliv. Den er en typisk foredlingsindustri. De fleste råvarer importeres, og dette gjelder også mange halvfabrikata og produksjonsmidler. Det danske marked for industrivarer er preget av fri konkurranse. Den danske industri er derfor basert på produksjon av kvalitetsvarer.

Man har tradisjon for grundig utdannelse av arbeidskraften, og produksjonsapparatet er effektivt. Et eksempel på dansk industri som har gjort seg bemerket på verdensmarkedet har man i maskinindustrien, Fig. 47.

Et karakteristisk trekk ved dansk industri er den vekt man legger på å tilpasse produksjonen etter individuelle krav fra markedene. Kvalitet, tilpassing til særlige krav

□ Fig. 51. Brukskunstner og sølvsmed Georg Jensen.

og moderne formgivning er idag dominerende trekk ved dansk industriproduksjon. Spesialisering er en forutsetning for å kunne klare seg i en fri konkurranse, og orientering mot de utenlandske markeder har vært nødvendig for å finne avsetningsmuligheter. Dansk industri har på flere områder ligget langt fremme. I 1912 bygget skipsverftet Burmeister & Wain i København motorskipet «Selandia», Fig. 48, på 4950 bruttotonn for det Østasiatiske Kompagni. Dette var verdens første havgående skip med dieselmotor.

En annen pionérbedrift var Jaco Christian Hansen Ellehammers flyvning den 12. september 1906, Fig. 49. Med et motordrevet selvkonstruert biplan fløy han ca. 42 meter. Ellehammer fulgte opp suksessen med blant annet en biplan flybåt i 1909 og et helikopter som løftet i 1913, men det resulterte ikke i noen dansk flyindustri.

Dansk industri preges forøvrig stadig mer av eksport av teknisk know-how og av komplette fabrikkplanlegg for spesielle produkter.

Til det danske næringsliv hører også sterke håndverksmessige tradisjoner. Dansk

□ Fig. 50. Flora Danica tallerken.

porselen, Fig. 50, er vel kjent siden lang tid tilbake, og produseres den dag idag i såvel tradisjonelle former som i mer moderne. Ellers preges dansk håndverk idag av mo-

derne formgivning. Dansk design er blitt et begrep og et godt salgsargument. En av de som på en utmerket måte har gjort dansk håndverk kjent i inn- og utland er sølv-

smeden Georg Jensen, Fig. 51. Denne får her bli stående som en typisk representant for de danske håndverkere som tjener penger til seg selv og sitt land.

nft

Postkassen

Stillehavet

Artikkelserien «Vi samler Stillehavet» er fortsatt meget interessant. Jeg ser fram til fortsettelsen.

I artikkelen om New Zealands biland i NFT 8/85, side 417, blir Penrhyn beskrevet som en av de sørlige Cook-øyene, men det må bero på en misforståelse. Penrhyn tilhører den såkalte «Northern Group» eller «Northern Cooks», mens de sørlige øyene benevnes «Lower Group» eller «Lower Cooks». Jeg tror at Grønland er klar over dette, da det jo framgår av kartskissen og han på side 418 nevner Penrhyn som en av de nordlige Cook-øyene.

På side 417 står det at det i Cook-øyenes flagg befinner seg 15 stjerner i sirkel, en for hver øy. Dette stemmer, da Lower Cooks består av 4 vulkanske øyer, 3 lave koralløyer og 1 atoll og det er 7 lave korallatoller i Northern Cooks. Men hvilke øyer er da utelatt av Grønland? Når han skriver «de seks andre sydlige Cook-øyene» (altså i tillegg til Rarotonga) og seinere «på alle de nordlige Cook-øyene: Penrhyn, Manihiki, Rakahanga, Nassau og Pukapuka», så blir det bare 12 ialt.

Jeg antar at det er enten Takutes (Te au-tu) eller Manuae i Lower Cooks som ikke har fått noen stjerne på den første frimerkeutgaven i Cook Islands Federation? Var en av disse ikke med i føderasjonen eller kanskje ubebodd i 1892?

Av korallatollene i Northern Cooks er Suvarrow (Suvorov) ubebodd, så det er forståelig at denne atollen ikke er nevnt at Grønland. Da gjenstår bare Palmerston som, kanskje noe overraskende, tilhører Northern Cooks. Når Grønland skriver at Penrhyn-frimerker har erstattet Cook-øyenes merker på alle de nordlige Cook-øyene, men Palmerston ikke er nevnt, beror det da på en forglemmelse eller nyttes Cook-øyenes frimerker på Palmers-ton? En tredje mulighet er at Aitutakis merker brukes der.

Cook-øyene er ikke medlem av FN, men av to av særorganisasjonene, nemlig FAO (FNs organisasjon for ernæring og landbruk) og WHO (Verdens helseorganisasjon).

I NFT 2/87 står det i artikkelen om Micronesia at Nauru er medlem av FN. Dette er ikke korrekt. Landet er imidlertid medlem av tre av FNs særorganisasjoner, nemlig ICAO (Den internasjonale sivile luftfartsorganisasjon), UPU (Verdenspostforeningen) og ITU (Den internasjonale teleunion).

Med vennlig hilsen,

Bjørn E. Bunæs

Til seriøse samlere leverer vi fri-mærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb.

Udvalgene tilsendes portofrit og uden købetvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR, Ungarn og Engelske Kolonier.

Vi har dog også udvalg i resten av Vesteuropa, samt Rusland.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H
DK-2750 Ballerup Danmark

Klubbtidsskrifter:

Hva skjer rundt i landet?

Av Kr. Wilhelmsen, TFK

I vårt langstrakte land vet vi at det har vokst fram et stort antall frimerkeklubber i de senere årene. Det er ikke lenger bare de få gamle og store klubbene som råder grunnen alene. Flere og flere av klubbene, og da også de mindre, viser stor aktivitet bl.a. med egne klubbtidsskrifter.

Det vesentligste med disse små bladene er selvfølgelig å bringe klubbinterne meddelelser ut til medlemmene. Imidlertid er det vel ingen av dem som ikke forsøker å bringe også en del mer allment viktig stoff omkring vår hobby.

Noe av dette stoffet er forsøkt bragt ut til et større publikum ved at det senere er brukt som stoff i de filatelistiske årbøkene som har kommet i de senere årene.

Tidligere fikk vi til vår klubb endel av disse bladene tilsendt, og det ga grunnlaget for de årbøkene som har kommet hittil. Desverre er det ikke rutine hos de fleste klubbene at deres blad sendes til samtlige andre klubber i landet. Jeg håper imidlertid at bladene kan bli sendt til meg. Tanken er da at det fire ganger i året skal kunne bli gitt en kort omtale av hva disse bladene tar opp av stoff og problemer. Senere vil så de artiklene som anses å kunne ha interesse utover

det lokale miljøet bli vurdert som innhold i en utgave av årboken.

Foreløpig har jeg oversikt over følgende klubblader (i fullstendig tilfeldig rekkefølge!):

NFF Varianten: Nordenfjeldske Filatelistforening.

Tyfus: Trondheim yngre filatelistklubb.

NIPPON-nytt: ScaJaCo (Japan-samlerklubb).

K F K: Kristiansand Filatelistklubb.

Dobbelfoten: Hålogaland Filatelistklubb.

Medlemsblad: Bodø Filatelistklubb.

Filatelisten: Førde Frimerkeklubb.

Kråkenytt: Moss Filatelistklubb.

Molde Filatelisten: Molde Filatelistklubb.

TFK-nytt: Troms Filatelistklubb.

Den blaa Løve: Bergens Filatelistklub

Varianten: Farsund Filatelistforening.

«Restaurationen»: Karmøy Frimerkeklubb.

I tillegg til disse kommer to blader som riktignok fungerer som klubbtidsskrift for hver sin klubb, men som egentlig ikke kan betraktes som et «lite klubbtidsskrift» fordi det utgis som blad i abonnement, og altså favner langt videre enn bare sine egne medlemmer. Dette er: **Frimerke-Forum:** Frimerke-Ringen Posthorn.

Frimerker som Hobby: Sentrum Filklubb.

Som nevnt vil jeg i den utstrekning jeg får bladene tilsendt bringe en kort omtale av de enkelte numrene, og dette vil da skje i den rekkefølge de kommer. Det vil med andre ord overhodet ikke være noen form for rangering – selv ikke alfabetisk.

Den Blaa Løve nr. 1/87

I og med at tiden for årsmøtet nærmer seg er det naturlig at årsberetninger og forslag til årsmøtet er viktigste stoffet. Men det må også fremheves at Eivind Evensens bok «Motivsamlingen» har gitt Reither inspirasjon til å gjennomgå det reviderte bedømmelsesreglementet for motivfilatellien. Kontaktringen for ATM-samlere blir grundig presentert, og siden det sikkert er mange yngre samlere som har startet på dette nye samleområde, skulle man tro at dette er nyttige opplysninger for mange. Spalten «Mitt merke» tar for seg 10 øre skravert posthorn, og dette er nok også noe som enkelte kan finne nyttige tips om. Som avslutning finner man en artikkel om postmuseet i Brasilia.

«Restaurationen» nr. 1/87, 6. årg.

Det tilstundende årsmøtet preger også dette nummeret, men dessuten finner man en meget interessant artikkel med nye opplysninger om poststemplene for den reisende postekspedisjonen med stempel **HARDANGERS POSTEXP.** Det er funnet be-

vis for et tidligere ukjent stempel. Videre fortsetter en omtale av hjelpestempler og poststempler i Karmøy-distriktet. Dessuten er vist et «Wings of Norway» stemplet i Bergen på frigjøringsdagen 8. mai 1945.

TFK-nytt, 1/87, 37. årg.

Det første nummeret i den nye årgangen er kombinert med katalog for den regionale utstillingen «TROMS-POST», og innholdet er preget av dette med bl.a. klubbhistorien for 10-årene fra 50-årsjubileet i 1977. En artikkel om «Posten i Troms omkring 1800» gir et godt innblikk i forholdene her oppe før hurtigrutene og flyenes dager.

I og med at utstillingen var viet hjemstedsamlingen er det naturlig at en utførlig artikkel tar for seg «Oppbygging av en hjemstedsamling». De nye landpostrutestemplene er nærmere forklart, og samtidig utfyllt med oversikt over det som finnes av slike ruter i Troms fylke.

NFF-varianten, nr. 1/87, 11. årg.

Trondheim-klubbens blad er preget av to ting. Det ene er årsmøtet, men dessuten er det ikke til å komme forbi at klubben er sterkt opptatt av landsmøtet og den nasjonale utstillingen som skal finne sted der i sommer. Men der er likevel blitt plass for et nytt avsnitt av Tore Gjelsviks «Trøndersk Posthistorie». Det er del 29 man finner her, så det skulle tyde på at særtrykket i sin tid må bli ganske omfangsrikt. Klubbens vårauksjon omfatter hele 12 sider, og inneholder flere gode objekter som også er meget godt illustrert.

Wikingberichte og **Philatelistische Nachrichten** fra **Forschungsgemeinschaft Nordische Staaten** e.V. skal man så visst heller ikke «glemme» i forbindelse med

hva som skjer av publikasjoner som vedrører «vårt» samleområde. Denne sammenslutningen av samlere som beskjeftiger seg med et av de nordiske landene driver en utstrakt publikasjonsvirksomhet som er todelt. Det ene er «Philatelistische Nachrichten» som har egne seksjoner for meddelelser vedrørende samtlige av de nordiske samleområdene. I siste nummer, nr. 57 for mars -87, har Jürgen Tiemer en lengre oppsats om norske militærtjenestekort. Dette er et litt spesielt sideområde av den norske helposten som man ikke ser beskrevet særlig ofte.

I tillegg til denne delen av deres rent filatelistiske publikasjonsvirksomhet har de også en liten publikasjon, **Wikingberichte**, hvor de referer innhold i en sann mengde forskjellige tidsskrifter og blader fra «hele verden» som de har korresponderende forbindelse med og hvor det finnes stoff som kommer inn på det «nordiske» samleområdet.

Vi skal imidlertid heller ikke overse at det i DDR også finnes en tilsvarende **Arbeitskreis Nordische Staaten** med sin egen publikasjon. I nr. 3/87, (35), finner man en lengre oppsats av Karl-Heinz Schöne om de gamle norske postveiene og de steinstøtterne med avtandsangivelser som man finner langs disse veiene. Det er et ganske interessant posthistorisk moment han trekker frem her.

«**Restaurationen**» nr. 2/87 er også kommet, og der finner man fortsettelse på dokumentasjonen vedrørende den første postgangen i Hardanger.

En liten klubbpublikasjon her i Norge som riktignok ikke befatter seg med nordisk filateli, er **NIPPON-nytt**. Det-

te lille bladet er medlemsblad for **ScaJaCo** eller de skandinaviske Japan-samlere. Det har nå tatt fatt på sin 9. årgang og andre året med norsk redaktør.

For samlere som er interessert i japanske frimerker må dette medlemsbladet være til meget stor hjelp. Det er en utrolig rikdom av opplysninger omkring dette litt «ekstotiske» samleområdet som blir bragt til lesernes kjennskap, og som viser for et interessant samleområde Japan-samlerne har valgt seg.

I nr. 1/87 (32) er hovedoppslaget om et meget sjeldent merke som ved tilfeldighet har havnet i en norsk samlers album. Privat taggede eksemplarer av den første utgaven har kommet offentligheten til kunnskap med års mellomrom. Til nå er det kjent 6–8 stykker, så det er virkelig et «scoop» av de sjeldne. Det bekrefter imidlertid til fulle det kjente faktum at det er først når man har blitt skikkelig godt fortrolig med et samleområde at man kan se «gullkornet som glimter blant sandkornene».

Et meget vanlig stempel som man finner på japanske merker, men som vanligvis blir ansett som upostalt, ble i en kortere periode under krigen tatt i bruk også for post, og en artikkel forklarer dette fenomenet nærmere. En kort melding forteller også om at det er blitt populært blant unge japanere å gifte seg i Europa, og det første japanske giftemålet i Danmark var stor mediebegivenhet i Ebeltoft i april 1986.

Som avslutning på denne lille oversikten over hva som publiseres i og om vår hobby rundt omkring, vil jeg bare henstille til redaktørene av slike publikasjoner om at de sender et eksemplar til meg.

Det siste CHRISTIANIA BYPOST-stempel fra 1883

Av Anders Langangen

Den 5. desember 1882 skrev postmesteren i Christiania dette brevet til Marine og Post-Departementet:

Jeg tillader mig herved at andrage det Kgl. Departement om at maatte anskaffe 2de nye Bypoststempler (af Schweitzer, System), da de nuværende gamle Stempler ere i den Stand, at de neppe længere vil kunne bruges. De har gjentagne Gange været reparerede og forsynede med nye Typer, men ere nu saa udslidte, at det ikke længere vil lønne sig.

Saken ble raskt behandlet i Departementet, og allerede den 8. desember ble det sendt følgende brev til myntgravør Throndsen på Kongsberg:

Da der skal anskaffes to Datostempler til Christiania Bypost af en noget anden Konstruktion end den nu almindelige, idet Stempellet, foruden Dato, ogsaa skal angive Klokkeslettet for udleveringen, tillader jeg mig herved at forespørge, hvorledes De antager, at dette vilde kunde lade sig gjøre. Som af medfølgende Aftryk af de nu brugelige Stempler vil sees, betegnes Klokkeslettet ligesom Datoen ved løse Typer, men da dette har sine ulemper, var det at foretrække, om alle Tal kunde anbringes paa bevægelige Hjul.

Vilde det f.ex. ikke kunne gaa an at anbringe flere Hjul på Glideren (?), hvorpaa Tallene til Aar og Dato ere fæstede, og isaafald gjøre Tallene noget mindre, i hvilket Tilfælde Aftrykket kom til at se saaledes ud: 6F5XII82, 12M5XII82, 9E5XII82 eller i Brøiform saaledes:

$$\frac{12}{M} 5XII82,$$

ved løse Typer eller Hjul nedenfor eller ovenfor Datoen eller endelig i Flugt med Navnet i den nederste Del af Ringen. For at vinde Plads kunde man ogsaa give Stemplet denne Form:

Chr-nia Bypost

$$\frac{6}{E} 5XII82$$

men de mindre Stempler er vistnok at foretrække.

Allerede dagen etter, den 9. desember, er Throndsens svar datert. Det lyder slik:
Hr. Bureauchef P. W. Barth, Christiania

I anledning Deres ærede Skrivelse af Gaars Dato med Forespørgsel om hvorledes der paa bedste Maade kunde anbringes Klokkeslettet i Datostempler for Chr-nia Bypost, tillader jeg mig ærbødigst at indsende et Par forskjellige Forslag.

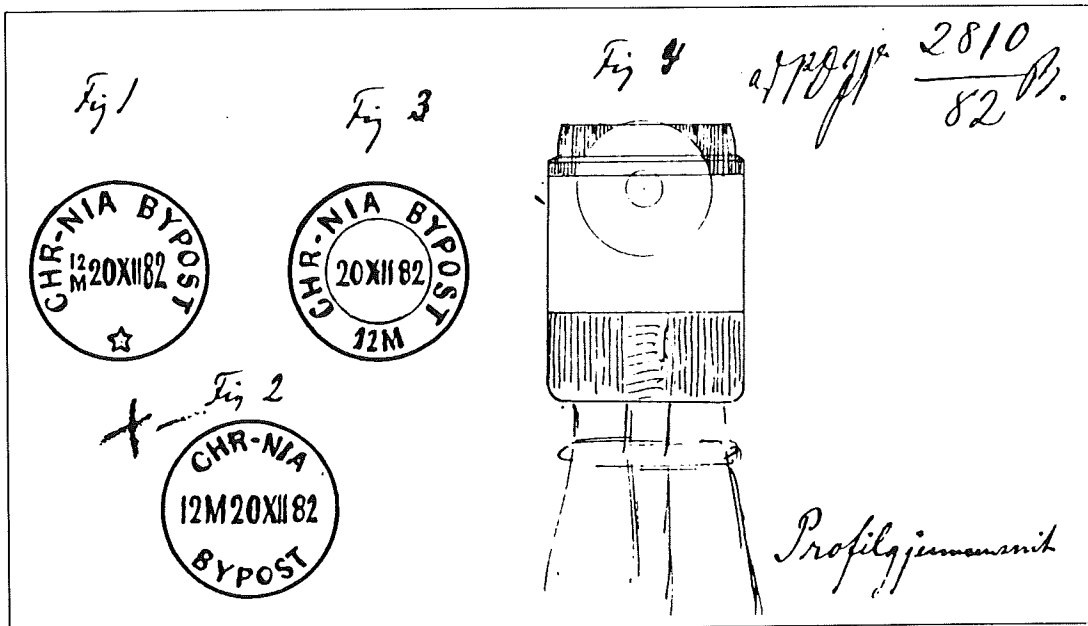
Da Pladsen for Zifferhjulene i den almindelige Størrelse og Udseende af Datostempler er temmelig knap, er det ikke let at anbringe flere Hjul uden i for høi Grad at formindske Tallenes Størrelse. For at vinde Plads har jeg derfor tænkt mig, at den indre Cirkel muligens kunde sløifes (se vedlagte Rids Fig. 1) og Klokkeslettene saa anbringes paa et nyt Hjul, hvorved den Størrelse som paa Tegningen angivet kan opnaaes. Som Tegningen viser kan Aarstallet for Symetriens Skyld gjøres lidt høiere.

At anbringe Klokkeslettet i samme Linie 12M20 XIII 82 vil tage mere Plads og maatte da Omskriften anbringes som i Fig. 2 hvorved vindes mere Plads ud til Sidene, men maa Stemplene da gjøres tykkere udadtil for Soliditetens Skyld.

Maaske Trykfladen ogsaa kunde gjøres lidt større for at vinde mere Plads? I begge Tilfælde maa, som det vil sees, den indre Cirkel sløifes. I begge disse Tilfælde vil Stemplernes Kostende, paa Grund af de tilføjede Hjul blive noget forhøiet, antagelig med ca. 5 à 6 Kr.

For det Tilfælde at der ved Postkontoret skulde være forordnet f.Ex. en 3–4 constante Udleveringstider kunde man muligens gjøre et Stempel for hver Udleveringstid og da anbringe Klokkeslettet fast forneden som det er vist i Fig. 3.

Stemplerne vil da i alle Henseende blive som tidligere og selvfølgelig til samme Pris, men dette vil jo aligevel blive dyrere da der maa flere Stempler til. Da jeg engang i en

anden Anledning sammen med Hr. Cand. Jensen confererede med Hr. Postmesteren i Christiania, taltes ogsaa om Bypoststemplerne og foreslog Hr. Postmesteren, saavidt jeg erindrer denne sidste Maade, som rimeligvis vilde være den letteste at betjene sig med, men som jo har det imod sig, at der maatte anskaffes flere Stempler.

I Tilfælde at senere indtrædende Forandring i Udleveringstiderne kunde jo Klokkeslettet da med temmelig ringe Bekostning forandres.

At anbringe bevægelige Hjul el. Typer over eller under Datoen eller paa Stjernens Plads er umuligt paa Grund af Stemplernes Construction (det for Zifferhjulene stærkt udhulede Indre) hvilket vil kunne sees af Fig. 4 der viser et Stempel i Profilgjennemsnit. Der er nemlig forliden fast Gods til at faa anbragt noget saadant i.

Haabende at et af de forannævnte Forslag vil vinde Deres Bifald, forbliver jeg Deres

Med Høiagtelse

Ærbødigst

Iv. Throndsen

Det viser seg nå at postmesteren har planer om å omorganisere postkontoret, og av den grunn ble det bare bestilt et datostempel og det skulle være uten «Bypost».

Datostempelet ble levert fra Throndsen den 5. januar 1883 og sendt til postmesteren i Christiania dagen etter.

I dette brevet heter det bl.a. «oversendes hermed et Datostempel til Brug ved Christiania Postkontors Bypostafdeling».

DEN 10. JANITSJARFESTIVAL HAMAR 19.-28. JUNI

I forbindelse med årets festival vil det være i virksomhet et brevhus med motivdatostempel disse dager:

19.-21. og 26.-28. juni

Det vil bli solgt spesialkonvolutter med motiv fra festivalen, og stemplet med motivdatostempelet.

A: Konv. frankert med porto 2,70
Pris kr. 15,-.

B: Konv. frankert med porto 4,50
Pris kr. 20,-.

Bestilles fra: JMK HAMAR,
Boks 437, 2301 HAMAR
Postgiro: 3 46 53 58

Husk å oppgi antall konv. på innbetalingskortet.

BLI KUNDE HOS DANO

Vil de oppnå topp-priser på Deres frimerker er **DANO** firmaet De søker. Vi kan vise til flere norgesrekorder: **BREV** solgt for kr. **420.000** - **FRIMERKEHEFTE** kr. **35.000** - **POSTKORT** kr. **14.000**, alle summer + salær. Dette viser at vi når kjøpesterke kunder på alle samleområder. Vi avholder 3 auksjoner årlig - januar-april-oktober. Dersom De har objekter De mener passer for auksjon, ta kontakt med oss. De er velkommen på vårt kontor i Sarpsborg, men ved større innleveringer besøker vi Dem gjerne etter avtale.

GREIE INNLEVERINGSBETINGELSER OG HURTIG OPPGJØR.

Som **KJØPER** handler De trykt hos **DANO**. Kvalitet og tillit er vårt varemerke. Dersom De ikke står i vårt kunderegister, gi oss et signal og De mottar de 3 neste kataloger **GRATIS**

DANO FRIMERKEAUKSJONER

Boks 203, N-1701 Sarpsborg. Tlf.: 031-51 041

nft

Utstillingskalender

Utstillingskalender ajourført pr. 31.03 og ut 1990

Utstillingens navn	Sted	Tid	Kategori
NIDARØ 87	Trondheim	10.06.—14.06.1987	Nasjonal
CAPEX 87	Toronto, Canada	13.06.—21.06.1987	FIP Internasjonal
ESPAMER 87	La Coruña, Spania	02.10.—12.10.1987	Spansk-latinamerikansk bilateral
HAFNIA 87	København	16.10.—25.10.1987	FIP Internasjonal
FLEKKEFJORD 87	Flekkefjord	24.10.—25.10.1987	Regional ungdom
DRAMNEX 88	Drammen	18.02.—21.02.1988	Nasjonal ungdom
JUVALUX 88	Luxemburg	29.03.—04.04.1988	FIP Internasjonal ungdom
HEMBYGD 88	Stockholm	13.05.—15.05.1988	Nasjonal hjemsteds- filateli utstilling
FINLANDIA 88	Helsinki	01.06.—12.06.1988	FIP Internasjonal
HÅLOGALAND 88	Harstad	1988	Regional
FREFIL 88	Fredrikstad	1988	Regional
SCAREX 88	Skara, Sverige	11.08.—14.08.1988	Nasjonal svensk
PRAGA 88	Prag, Tsjekkoslov.	27.08.—05.09.1988	FIP Internasjonal
OLYMPHILEX 88	Seoul, Syd-Korea	17.09.—02.10.1988	Olympiade motivutst. med FIP-auspicier
FRP 88	Oslo	06.10.—09.10.1988	Nasjonal
VENNSKAP 88	Kr.sand S.	høsten 1988	Regional
FILACEPT	Haag, Holland	18.10.—23.10.1988	C. E. P. T.-landene FIP-auspicier
IZMIR 88	Tyrkiet	26.10.—03.11.1988	Posthist. Helsaker, Luftp.
INDIA 89	New Delhi	20.01.—29.01.1989	FIP Internasjonal
CHILE 89	Santiago, Chile	april 1989	FIP-auspicier
LINKÖPING 89	Linköping	våren 1989	Nasjonal svensk
PHILASERDIA 89	Sofia, Bulgaria	20.05.—30.05.1989	FIP Internasjonal
NORDIA 89	Fredrikstad	07.06.—11.06.1989	Nordisk
IPHILA 89	Frankfurt	19.04.—23.04.1989	FIP Litteratur
PHILEXFRANCE 89	Paris	07.07.—17.07.1989	FIP Internasjonal
NORDJUNEX 89	Jönköping	13.10.—15.10.1989	Nordisk ungdomsutst.
BRAZILIANA 89	Rio de Janeiro	15.11.—25.11.1989	Motiv og Latinamerika
STAMP WORLD 90	London	03.05.—13.05.1990	FIP Internasjonal
NORDIA 90	Malmø	1990	Nordisk
DÜSSELDORF 90	Düsseldorf	12.07.—17.07.1990	FIP Internasjonal ungdom
NEW ZEALAND 90	Auckland	24.08.—02.09.1990	FIP Internasjonal
NORDJUNEX 90	Oslo	1990	Nordisk ungdomsutst.

nft

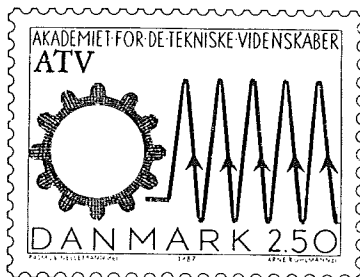
Nytt om nye frimerker

Danmark

4/5: Et frimerke i anledning av at Akademiet for de Tekniske Videnskaber er 50 år. Motivet er grafiske symboler, og pålydende kr. 2,50. Merket trykkes på P&T's frimerketrykkeri i stålstikk på fluorescerende papir i farvene rød og grå. Tegner har vært Rasmus Nølle-mann og gravør Arne Kühlmann.

Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV) ble opprettet den 28. mai 1937. Det er en selveiende institusjon som har til formål å fremme den teknisk-vitenskabelige forskning og anvendelse av dens resultater til gagn for det danske samfunn og dets erverv.

Akademiet har for tiden 569 medlemmer. Det er fem selskaper og 20 institusjoner tilknyttet ATV.

ATV 50 år

4/5: To EUROPA-frimerker (CEPT) over emnet «moderne kunst med prioritering av arkitektur». Pålydende er kr. 2,80 og kr. 3,80 og motivene er henholdsvis Gentofte Kommunes Hovedbibliotek og Høje Tåstru Amtsgymnasium. Merkenes trykkes i stålstikk på fluorescerende papir av P&T's frimerketrykkeri i farvene rød og blå. Tegner har vært Henning Larsen og gravør Czeslaw Slania.

Europa 1987

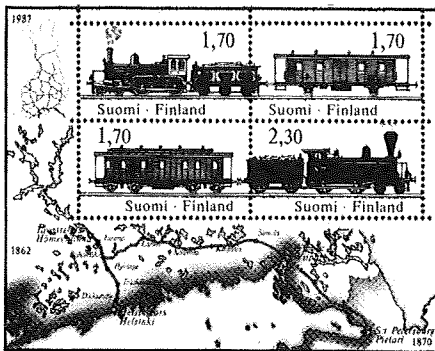
Finland

8/5: Et miniatyrark FINLANDIA 88, det tredje i rekken til støtte av den internasjonale utstillingen i Helsingfors i 1988. Miniatyrarket har fire frimerker, hvorav tre har pålydende

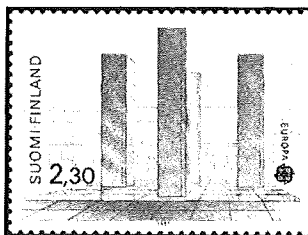
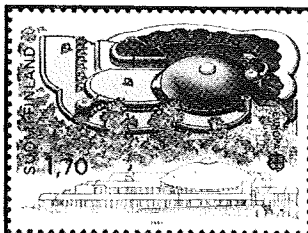
1,70 Mark og et 2,30 Mark. Utsalgsprisen for hele miniatyrarket er 10,00 Mark. Motivene er to lokomotiv med postkupeer. Bakgrunnen er et kart med postgenes første ruter. I det øverste venstre hjørnet ses Finlands jernbanenett av idag.

Kunstner har vært Torsten Ekström, og miniatyrarket trykkes i seks-farvet offset på bestrøket fosforescerende papir av Finlands Banks seddeltrykkeri.

Samtidig utgis det også en helsak for å spre informasjon om FINLANDIA 88. Billed-motivet på postkortet og på det påtrykte merket er Stadshuset i Helsingfors. Franke-ringsverdien er 1,70 Mark.

15/5: To Europa-merker (CEPT) pålydende 1,70 Mark og 2,30 Mark. Motivene er henholdsvis Stadsbiblioteket i Tammerfors og et monument i østre sentrum av Helsingfors. Merkenes er formgitt av Pirkko Vahtero og trykkes i femfarvet offset på bestrøket fosforescerende papir av Finlands Banks seddeltrykkeri.

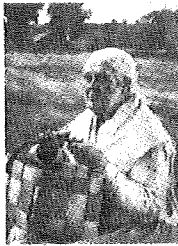
Europa - CEPT

SUOMIFINLAND 1,70

SUOMIFINLAND 1,70

SUOMIFINLAND 1,70

SUOMIFINLAND 1,70

SUOMIFINLAND 1,70

15/5: Fem frimerker i et hefte som presenterer finsk malerkunst. De fem maleriene som presenteres er «Smultronflicka» av Nils Schillmark, «Stilleben på sybordet» av Ferdinand von Wright, «Gumma med pærkorg» av Albert Edelfelt, «Gosse med kråka» av Axel Gallen-Kallelas og «Vårvinter» av Tyko Sallinen. Pålydende for alle merkene blir 1,70

Mark. Kunstverkene som avbildes finnes i Kunstmuseet i Ateneum, og heftet utgis i anledning av at Ateneum er 100 år. Det er Pentti Rahikainen som har formgitt merkene, og de trykkes i firefarvet offset på bestrøket fosforescerende papir av Finlands Banks sedeltrykkeri.

Grønland

11/6: To frimerker «Kvinnens sysaker» og «Beskyttelse mot lyset». Merkene får pålydende kr. 2,80 og kr. 3,80 og trykkes i henholdsvis rød/brun og blå/fiolett farve. De er

tegnet av Jens Rosing og gravert av Arne Kühlman.

Tegneren Jens Rosing forteller om de to motivene: «Synålen ble regnet for et så viktig redskap at den – ført av en kvinnehånd – skapte forutsetningen for at mannen kunne utøve sitt erverv, kledd i tette, varme klær. Nålehuset var derfor uunnværlig og fantes i form av en stilisert kvinnekropp.» «Som vern mot sterkt lys hadde man mange typer briller og skjermes. Særlig øyeskjermene kunne være med mange påsatte dekorasjoner av ben. Man kjenner også dekorasjoner som var malt med sot eller med rød oker fra fjellene.»

VERDENS FRIMERKER & POSHISTORIE

Schiff Auctions

«Spesielt for spesialister»
EN INVITASJON TIL BETROELSE
Single merker, brev eller samlinger
for offentlig auksjon eller Private
Treaty salg.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT!
Kontakt oss først med beskrivelse
av Deres materiale. Legg ved Deres
adresse og tlf.nr.

HVA ER EN SCHIFF

«SPESIELT FOR SPESIALISTER»-AUKSJON?

Det er en auksjon med tanke på
Dem, enten De kjøper eller selger
av U.S. eller hele verdens frimerker
og brev.

AUKSJONSDATOER

Hvis De ikke mottar våre
kataloger går De glipp av noe!
Send U.S. \$ 12,50 for ett års
abonnement på kataloger og re-
sultatlister, eller send U.S. \$ 2,50
for vår neste auksjonskatalog og
resultatliste (\$ 2,00 for katalogen).

U.S. verdens frimerker
& posthistorie
Auction No 184
8-9 July 1987
Secaucus, NJ

Auction No. 185
September, 1987

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street
Ridgefield Park, NJ 07660 USA

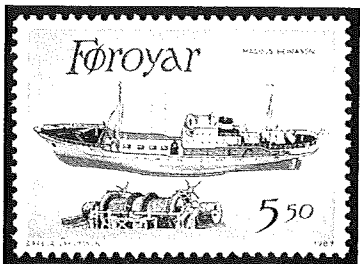
4 miles from New York City
Licensed & Bonded Auctioneers Established 1947
Telephone: 201-641-5566, From NYC: 662-2777

Færøylene

1/6: Tre frimerker som avbilder modeller av trålere som har operert i færøyske farvann. Pålydende er kr. 3,00, kr. 5,50 og kr. 8,00. Merkenes trykkes i offset i Holland.

Den laveste verdien avbilder s/s «Jóannes Patursson», bygget i 1947, opphugget i 1965. Den mellomste verdien avbilder s/s «Magnus Heinason», bygget i Lissabon, Portugal, opphugget i 1974. Den høyeste verdien avbilder m/s «Sjúrðarberg», bygget i Ålesund. Tråleren har senere skiftet navn til «Enniberg».

Færøyske båter.

Island

4/5: To frimerker Europa (CEPT) pålydende kr. 12,00 og kr. 15,00. Motivene er glassmalerier fra Fossvog-kapellet, utført av Leifur Breiðfjörð. Merkenes trykkes i rasterdyptrykk i Sveits i flerfarvetrykk. På den laveste verdien er det Jesus som segner under korsets vekt som er motivet, mens den høyeste verdien gjengir krigere og fredsdue.

Kunstneren Leifur Breiðfjörð er født i Reykjavík i 1945. Han studerte ved Islands Kunst- og Kunsthåndverksskole i årene 1962–1966, og ved Edinburgh College of Art i 1966–1968 hvor han spesielt interesserte seg for glassmalerier. Han har holdt fem separatutstillinger i Reykjavík og en i Akureyri

foruten i flere større utstillinger i utlandet. Et av hans største kunstverk er et glassmaleri i Domkirken i Edinburgh.

Europa 87.

Sverige

14/5: To frimerker i anledning byjubileer i Sverige. Det ene merket har som motiv en treskulptur av Biskop Brask og er til minne om Linköpings 700-årsjubileum. På det andre merket avbildes festningen Nyköpingshus og utgis til minne om Nyköpings 900-årsjubileum. Merkenes utgis i ruller hvor de to merkenes opptrer vekselvis. De er tegnet av Hens Hermansson og Karl-Olov Björk og gravert av Martin Mörck. De trykkes i ståltrykk av PFA's eget trykkeri.

Byjubileer.

14/5: Ti forskjellige rabatt-frimerker hvor illustrasjoner til Astrid Lindgrens bøker blir motivene. Her finner vi f.eks. Ingrid Vang-Nymans illustrasjoner til Pippi Langstrømpe, Bjørn Bergs illustrasjoner til Emil i Lönneberga og Ilon Wiklands illustrasjoner til Karlsson på taket – for å nevne noen. Rabatt-frimerkene, som har valøren kr. 1,90, gis ut i hefter med 20 merker. Merkenes blir tresidig tagget. De er tegnet av Bjørn Berg, Eva Billow, Ingrid Vang-Nyman, Ilon Wikland og

Eva Jern. De er gravert av Zlatko Jakus og trykkes i kombinasjonen ståltrykk/offset av PFA's eget trykkeri.

Astrid Lindgren forteller.

14/5: Tre Europa-frimerker, hvorav to får pålydende kr. 3,10 og utgis i hefter og et får pålydende kr. 2,10 og utgis i ruller. Både rulle-frimerket og et av hefte-merkene får samme motiv, Stadsbiblioteket i Stockholm – som er tegnet av arkitekten Gunnar Asplund. Det andre merket i heftet (og i par med det tidligere nevnte) får motiv fra Markuskirken i Björkhagen syd for Stockholm – en kirke som er tegnet av arkitekt Sigurd Lewerentz. Frimerkene er tegnet av Hans Kündig og Bengt Serenander og gravert av Zlatko Jakus. De trykkes i ståltrykk av PFA.

Europa 87

Nytt auksjonsfirma:

Norsk FDC Service med salgssuksess på «LISTER 87»

Som troll av eske dukket Norsk FDC Service opp med frimerkeauksjon på «LISTER 87». Med vakker katalog og med et variert utvalg av mye norsk og litt utenlandsk materiell fordelt på 774 lotter, ble det et meget vellykket arrangement.

Auditoriet på den videregående skolen ved Listahallen var fylt til trengsel da de mest populære objektene ble budt ut. Og de mest populære var selvsagt brevene og særlig Skillingsbrevene. Postfrisk gikk også her svært tregt.

Auksjonen ble avviklet på en meget rolig og korrekt måte – i det hele tatt, nybegynnerne viste seg å være proffer helt fra starten.

Vi vil sikkert treffe våre sørlandske venner igjen med nye auksjoner i tiden som kommer.

E.

Nytt lokale - Ny adresse Nytt telefonnummer

Forretningen for Lindner og Schaubek album i Oslo er verdt et besøk for deg som samler frimerker, mynter eller mineraler. Og er du ikke i Oslo, så ring oss!

Jan Nordhagen AS

Torggata 27, 0183 Oslo 1

Inngang fra Osterhaus'gate - Tlf. (02)36 40 56

Norske poststempler (Del 7):

Stemplene 1872—1873

Av Anders Langangen

1872

I denne og i neste artikkel har jeg som hovedprinsipp latt være å kommentere utleveringen av stemplene. Som regel er også søk-

nadene svært korte og lite interessante. Et unntak er datostemplerne til de ambulerende postekspedisjonene hvor jeg har gjengitt alle opplysninger jeg har funnet.

I. NYE DATOSTEMPLER

Poststedets navn	Overordnet postkontor/ posteksp.	Nytt datostempel Fra gravør	Sendt til overordnet postkontor	Gravør	Kommentar
HOPEN	Namsos	18.1.	19.1.1872	Lundgren	Stempelet ble omgravert fra et gammelt.
BERGEN	—	2.2.	3.2.	Lundgren	
LEER	Throndhjem	2.2.	3.2.	Lundgren	
GJØVIG	—	2.2.	6.2.	Lundgren	Egen postekspedisjon fra 1.1.1872
CHRISTIANSAND— FREDRIKSHAVN	—	10.4.	—	Schwarzenhorn	Se nedenfor

Postekspeditionen CHRISTIANSAND—FREDRIKSHAVN var ombord i dampskibet «FRIDTJOF» fra april 1872. Postexpeditør ombord var JARMANN: Datostempelet hadde innskriften CHR-SAND-FR-HAVN. Tidligste kjente avtrykk er fra 8.5.72.

Postexpeditør Jarmann
Christiansand
10 April 1872

Hermed oversendes Signet og Datostempel til Brug ved Postexpeditionen i Ruten Chrsand-Frhavn.

Fra Gjoviks post- og Telegrafexpedition.

Vardals postnæbneri er fra idag af tillystet og forenet med Gjoviks telegraf-expedition. Censortiden vil indtil videre blive den for telegrafexpeditionen reglementerede, nemlig:

Hverdagens klokken 9—12 form. — 1—7 efterm.
Søn- og helledage — — — — — 1—6 ditto.

Posterne ankommer (indføres).

Søndesfra: Mandag, Torsdag og Lørdags morgen.

Nordenfra: Mandag morgen, Tirsdag aften og Fredag morgen.

Indlevering indtil videre:

Sydover: Søndag kl. 4—6 etm.

Nordover: Søndag 4—6 etm.

Tirsdag — 9—12 form.

Onsdag 4—7 —

Torsdag — 1—7 etm.

Fredag 4—7 —

Fra Land og Valters indleveres: Søndag kl. 4—6 etm.

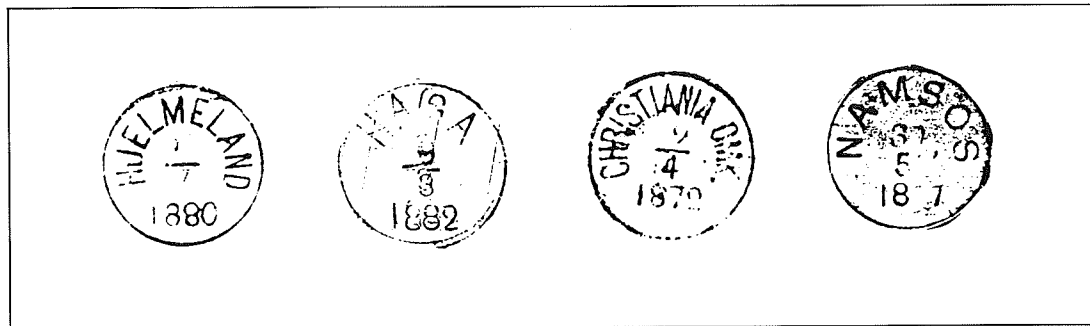
Torsdag — 4—7 —

1 Januar 1873.

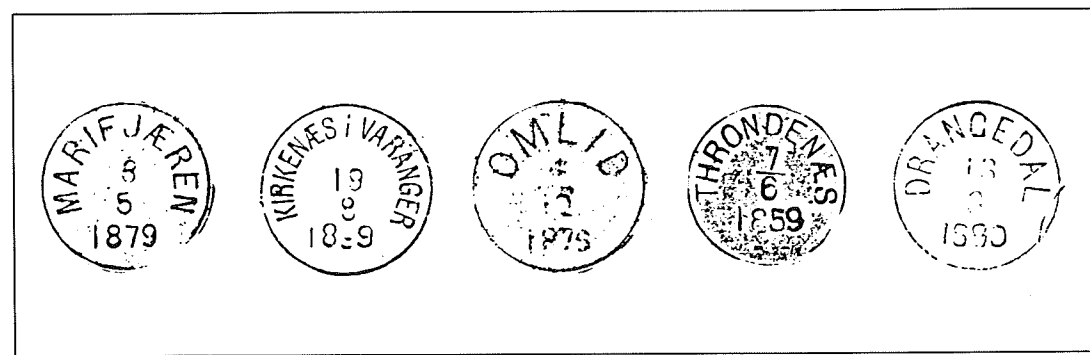
Overskrevet overskrevet kaldes ind-
sigtet: Christians sandstempel.
Jeg har været et minde hvidt.²

Det.
Jarmann

Poststedets navn	Overordnet postkontor/ posteksp.	Nytt datostempel Fra gravør	Sendt til overordnet postkontor	Gravør	Kommentarer
HJELMELAND	Stavanger	10.5.72	10.5.	Schwarzenhorn	Det gamle stempel ble innsendt 17.9.
HAGA CHRISTIANIA- OMK.	Christiania —	10.5. 8.6.	10.5. 12.6.	“ Lundgren	Se nedenfor.
NAMSOS	—	8.7.	9.7.	Schwarzenhorn	Stempelet ble om- gravert fra et gammelt stempel. To stempler. Post- kontoret brant sommeren 1872.
NAMSOS	—	8.7.	9.7.	“	

Poststedets navn	Overordnet postkontor/ posteksp.	Nytt datostempel Fra gravør	Sendt til overordnet postkontor	Gravør	Kommentarer
MARIFJÆREN	Bergen	21.9.	21.9.	Schwarzenhorn	
KIRKENÆS i VARANGER	Vadsø	21.9.	21.9.	“	
VEFSEN	Namsos	21.11.	13.12.	“	
OMLID	Tvedestrand	21.11.	13.12.	“	
SKJØREN	Throndhjem	21.11.	13.12.	“	Har hittil brukt da- tostemplet til Ør- landet
THRONDENÆS	Tromsø	21.11.	13.12.	“	
DRANGEDAL	Kragerø	21.11.	13.12.	“	
FUGLØEN	Namsos	21.11.	13.12.	“	Lite kjent stempel

II. REPARASJONER OG NYE TALL TIL ENDEL DATOSTEMPLER I 1872

Gravører: Lg = Lundgren, Sw = Schwarzenhorn, * Stempelavtrykk

Datostempel	Overordnet postkontor/posteksp.	Datostempel innsendt fra overordnet pk./posteksp.	Datostempel i retur fra Chr. Eventuelt nye talltyper sendt fra Christiania	Gravør	Kommentarer
DRØBAK	—	ukjent	12.1.72	Lg	Reparert og omgravert. 38 nye talltyper
BERGEN	—	3.1.	13.1.	Lg	38 nye talltyper
FREDRIKS-HALD	—	10.1.	18.1.	Lg	Reparert og omgravert. 20 nye talltyper
DALE	Bergen	ikke	18.1.	Lg	38 nye talltyper (er et sett)
FLAA	Drammen	23.1.	5.2.	Lg	14 nye talltyper
VANELVEN	Aalesund	16.1.	6.2.	Lg	32 nye talltyper
FREDRIKS-HALD	—	22.1.	27.2.	Lg	15 nye talltyper
VEFSEN	Namsos	ikke	8.4.	Lg	Et sett nye talltyper
VIG	Bergen	ikke	8.4.	Lg	Et sett nye talltyper
MOSTER-HAVN	Bergen	ikke	8.4.	Lg	Et sett nye talltyper
RØDØ	Namsos	9.3.	17.4.	Lg	30 nye talltyper
BERGEN	—	27.3.	17.4.	Lg	19 nye talltyper og oppgravert 19 gamle talltyper
CHRISTIANS-SUND*	—	12.3.	17.4.	Lg	Et sett nye talltyper
KAUPANGER	Bergen	ikke	1.7.	Sw	Et sett talltyper
STAVANGER	—	25.6.	1.7.	Sw	4 bind og 4-nuller
URE	Namsos	14.5.	4.7.	Sw	26 nye talltyper
EID	Bergen	ikke	4.7.	Sw	Et sett nye talltyper
DRAMMEN	—	29.8.	17.9.	Sw	Nye skruer. 6 nye talltyper
IBESTAD	Tromsø	10.8.	17.9.	Sw	Nye skruer. 6 nye talltyper
LARSNÆS	Aalesund	ikke	17.9.	Sw	Et sett nye talltyper
DRAMMEN	—	2.10.	22.10.	Sw	11 nye tall. 4 blindtyper og nye skruer
MOSKENÆS	Namsos	3.10.	22.10.		10 nye talltyper. 4 blindtyper «tyberne er ubehaglig paa grund af klæbing»
MOLAND	Skien	ikke	29.11.	Sw	Et sett nye talltyper
VIG I HELGE-LAND	Namsos	ikke	13.12.	Sw	Et sett nye talltyper
HØNEFOS	—	7.12.	23.12.	Sw	Et sett nye talltyper
STAVANGER	—	3.12.	23.12.	Sw	Oppgravert og innrettet til nye talltyper. Et sett nye talltyper
AURDAL	Bergen		Fra gravør 20.12.	Sw	Et sett nye talltyper

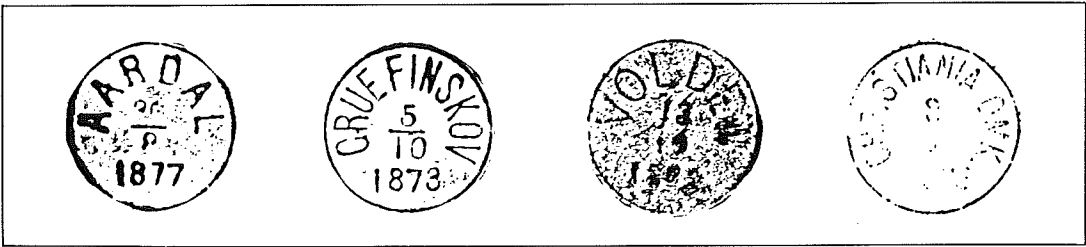
I 1872 ble det anskaffet et privat datostempel med innskriften VESTRE GAUSDAL til Nordgaarden i Vestre Gausdal. Da var det opprettet et poståpneri i Bødal, men det hadde ikke

datostempel. Stempelet ble brukt på gården og de stemplet post til og fra gårdene her. Dette er det eneste datostempelet som er kjent brukt privat. Datostempelet ble anskaffet i håp om at det kunne opprettes et poståpneri i området. Det er kjent avtrykk til 7.6.1884.

1873
I. NYE DATOSTEMPLER

Alle de nye datostemplene ble i 1873 laget av gravør SCHWARZENHORN

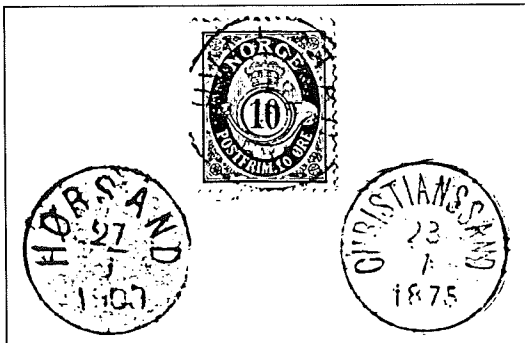
Poststedets navn	Overordnet postkontor/posteksp.	Nytt datostempel		Kommentar
		Fra gravør	Sendt overordnet postkontor	
RASTA	Christiania	1.2.1873	3.2.	
AARDAL	Bergen	6.2.	8.2.	
GRUE-FINSKOV	Kongsvinger	20.2.	21.2.	
SVENNÆS	Christiania	14.3.	18.3.	
VOLDEN	Aalesund	14.3.	18.3.	Det gamle stempelet bes innsendt
CHRISTIANIA-OMK.	—	31.3.	1.4.	Se nedenfor

«Fra Kristiania Omkarteringskontor
Herved tillader jeg mig ærbødigst at andrage om at der til dette Kontor maa blive anskaffet:
1 Signet, istedetfor et ved Sammenstødet den 4de d.M. bortkommet.
1 Sæt Gramme Lodder et ved Sammenstødet den 4de d.M. bortkommet.
1 Datostempel et ved Sammenstødet den 4de d.M. bortkommet.
Derhos tillader jeg mig at indsende et Datostempel til Reparation.

Endvidere tillader jeg mig at andrage om det kongl. Departements Samtykke til at der hos Chr. Schlytter er bestilt 12 Sække til Brug ved Forsendelse af Post til og fra Sødra Stambanan, idet nogle af de til dette Brug tidligere modtagne Sække ere bortkomne under Sammenstødet den 4de d.M. og Resten saagodtsom opslidte.
Kristiania, den 22 Marts 1873. A. Olsen.»
Brevet viser at datostempelet ble brukt på jernbanen til Sverige, eller Kongsvingerbanen.

Poststedets navn	Overordnet postkontor/posteksp.	Nytt datostempel		Kommentar
		Fra gravør	Sendt overordnet postkontor	
TANANGER	Stavanger	24.3.73	26.4.	
HVALSTAD	Christiania	20.5.	21.5.	
INGØ	Hammerfest	20.5.	6.6.	
AALEN	Throndhjem	11.6.	12.6.	
HØRSTAD	Christiania	22.7.	23.7.	
SKARSVAAG	Hammerfest	22.7.	23.7.	
CHRISTIANSSAND	—	23.7.	24.7.	

«Ifølge gjentagne Anmodninger fra Postaabnerne ved Jernbanestationerne, giver jeg mig herved den Ære, at anholde om Brevstempler, hvormed de antager at ville spare en ikke saaliden Tid ved Postens Expedition, en Tidsbesparelse som de visstnok kunne til-

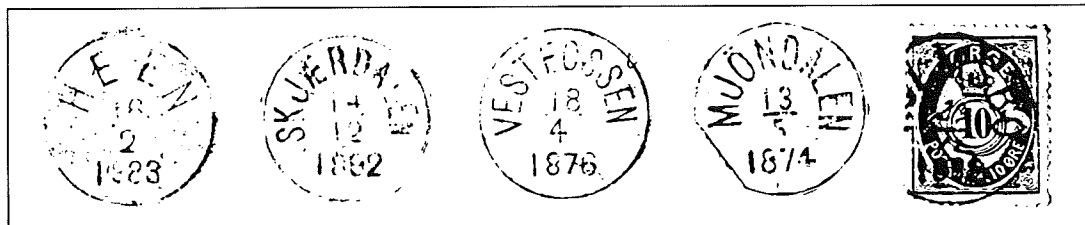
trænge, nemlig hvad Heens, Skjærdalens, Vestfossens og Mjøndalens Postaabnerier angaar.

Af de under dette Postkontor sorterende Postaabnerier ved Jernbanestationerne ere, foruden de fire nævnte, Liers, Skollenborgs, Darbos, Skotelvns og Asks Postaabnerier ikke forsynet med Brevstempler.

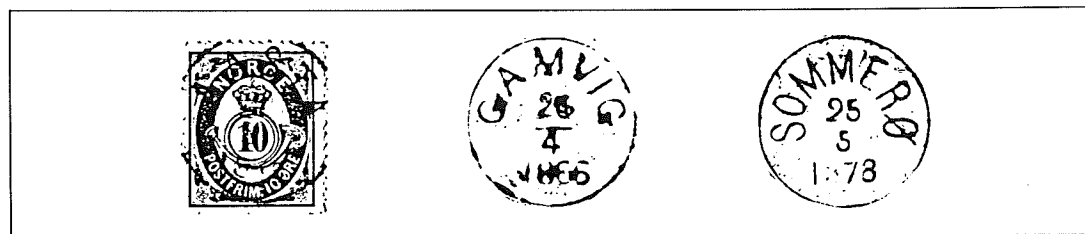
Ogsaa Postaabneren i Holmsbo anholder om Brevstempel, hvilket jeg tillader mig at anbefale, da Correspondancen ikke der er ubetydelig og der under Dampskibsfarten expederes Post derfra hver Dag og under Vinterpostgangen 3 Gange ugentlig.

Drammens Postkontor 24 Juli 1873.»

Datostempler til HEEN, SKJÆRDALEN, VESTFOSEN, MJØNDALEN og HOLMSBO ble sendt til postmesteren i Drammen i brev 29.8.73.

Poststedets navn	Overordnet postkontor/posteksp.	Nytt datostempel		Kommentar
		Fra gravør	Sendt overordnet postkontor	
AASTA	Christiania	2.10.73	13.10.	
GAMVIK	Vardø	2.10.	13.10.	
SKIBAADSVÆR	Namsos	2.10.	13.10.	
HELLIVÆR	Namsos	10.12.	11.12.	
SOMMERØ	Namsos	10.12.	11.12.	
EIDFJORD	Bergen	10.12.	11.12.	
NORHEIMSUNDET	Bergen	17.12.	19.12.	Fra 1.10.75 Vikør
SUND I NORDHORDL.	Bergen	17.12.	19.12.	
NORDNÆSØ	Namsos	17.12.	19.12.	

Stemplene til KRISTIANIA – RANDSFJORDBANEN må ha blitt utlevert i 1873. Stemplene er ikke levert gjennom Postdepartementet og heller ikke bestilt direkte fra en gravør av post-

mesteren i Drammen. Jeg har gått gjennom Drammens arkiv fra denne tiden, med dette for øye. Det mest sannsynlige er at stemplene er bestilt av postmesteren i Christiania. Det spesielle med stemplene er at Christiania er skrevet med K. (Offisielt skulle det være fra 1877). Christiania–Randsfjordbanen startet

14.10.1872. Postexpeditør ble først ansatt fra 1.5.1873. Det var postmesteren i Drammen som ansatte ham. Han het Julius Gulbrand-

sen og bodde i postgården i Drammen. Tidligste kjente avstemplingsdato er 20.6.1873.

II. REPARASJONER OG NYE TALL TIL ENDEL DATOSTEMPLER

Alle reparasjoner i 1873 ble utført av Gravør SCHWARZENHORN

Datostempel	Overordnet postkontor/postexp.	Datostempel innsendt fra overordnet pk./postexp.	Datostempel i retur fra Chr. Eventuelt nye talltyper sendt fra Christiania	Kommentarer
HALSE	Christianssund	14.12.72	7.1.73	Datostempel innrettet til større talltyper. Et sett nye talltyper
DRØBAK	—	16.1.	28.1.	26 nye talltyper
KOLVEREID	Bergen	ikke	21.2.	7 nye talltyper
ARENDAL	—	7.2.	21.2.	15 nye talltyper
HOUGSUND	Drammen	5.3.	17.3.	19 nye talltyper
RØKEN	Drammen	18.3.	1.4.	Nye skruer. 24 nye talltyper
CHRISTIANIA-OMK.	—	22.3.	1.4.	Oppgravert. Nytt skaff
LAURVIG	—	ukjent	5.4.	Oppgravert. Innrettet til vanlige talltyper. Et sett nye talltyper
SALSBRUGET	Namsos	ikke	8.4.	14 nye talltyper
MANDAL	—	ukjent	17.4.	Stemplet innrettet til vanlige typer. Et sett nye talltyper
LEKANGER	Bergen	ikke	3.5.	20 nye talltyper
HEGGEN	Drammen	10.5.	24.5.	11 nye talltyper
SKRAAVEN	Namsos	ikke	30.5.	Et sett nye talltyper
HAMMER-FEST	—	ikke	6.6.	Et sett nye talltyper
HAVØSUND	Hammerfest	ikke	6.6.	Et sett nye talltyper
PORSGRUND	—	28.5.	12.6.	Nyoppgravert. Et sett nye talltyper
FREDRIKS-HALD	—	27.5.	5.7.	36 nye talltyper
FREDRIK-STAD	—	6.6.	12.7.	38 nye talltyper
HVALØERNE	Fredrikstad	6.6.	12.7.	23 nye talltyper
SELØ	Bergen	ikke	12.7.	9 nye talltyper
BALESTRAND	Bergen	ikke	23.7.	Et sett nye talltyper
AURLAND	Bergen	ikke	23.7.	Et sett nye talltyper
BORGE	Namsos	ukjent	fra gravør 11.8.	Et sett nye talltyper
RIISØER	—	29.9.	13.10.	Et sett nye talltyper

nft

Litteratur

Eivind Evensen:

Motivsamleren

Norsk Filatelistforbund/Wennergren-Cappelen A.s

Oslo 1987.

Endelig er det kommet en lettfattelig, oversiktlig og moderne bok om motivsamlings. Eivind Evensen, som er vår mest erfarne motivfilatelist, lar oss ta del i sine erfaringer som samlar, utstiller og jury-mann. Boken har blitt det redskap som alle motivsammlere trenger, enten man samler for egen hygge, eller for å stille ut i konkurranser. Forfatteren gjør det klart fra begynnelsen at hensikten er hjelp til de som ønsker å bygge opp samlingene i forhold til de regler og reglementer som finnes i dag. Dette ut fra overbevisningen om at «riktige» samlinger er de som gir samleren mest igjen for strevet.

Etter en kort historisk innledning, beskrives kort hva en motivsamling er. Boken er videre logisk oppdelt i kapitler om motivvalg, og hva som kreves av utstillingssamlingen. Det vanskelige og stadig tilbakevendende spørsmål om hva som er tillatt eller ikke av materiale, er grundig og systematisk gjennomgått. Det er et kapittel om monteringen, og gode tips for hvordan en skal skaffe seg materiale. De «15 bud for motivsamlere», og alle eksemplene på planer fra andre samlinger, vil nok være til god hjelp for mange. Mot slutten av boken kommer en oversikt over de internasjonale reglementer som gjelder i dag, og dr. Morollis retningslinjer for hvordan reglementet skal tolkes og bedømmingen foregå. Boken avsluttes med en oversikt over motivorganisasjoner i forskjellige land.

Det er rikelig med gode illustrasjoner til de fleste kapitlene. Eivind Evensen har laget en personlig bok. Det er fint at jeg-formen er brukt så ofte, og det er tydelig at han vet hva han skriver om. I grenselandet mellom hva man kan ha med av materiale eller ikke, legger han ikke skjul på hva han mener er riktig, men er ærlig nok til å si fra at dette er

vanskelig. Han lar det komme tydelig frem at det finnes et slikt grenseland. Her vil jeg gjøre oppmerksom på Dr. Morollis kommentar om utstillers ansvar når det gjelder bruk av slikt materiale, side 137 nederst.

Etter min mening gir boka en grei og lettfattelig inngang til motivfilateli, og den bringer leseren langt inn i emnet med bruk av få ord og mange illustrasjoner. Den som ennå er usikker og har spørsmål etter å ha lest «Motivsamleren», han er en meget erfarne samlar. Det er en selvfølge at alle motivsammlere må ha denne boken, det er å håpe at også andre leser den, og erfarer hvor morsomt og engasjerende motivsamling er.

Odd H. Johannessen

Matsopper på frimerker

Mange foretrekker å kjøpe frimerker i hefte med ti merker i hvert. Den 8. mai kommer et nytt slikt hefte med bruksfrimerker i den aktuelle portoen kr. 2,70. Norske fugler, som lenge har gjort tjenesten som motiv i slike utgaver, er nå avløst av matsopper. En lang rekke land har utgitt soppfrimerker, men dette er første gang i Norge.

Hedwig Wright Østern har tegnet traktkantarell og rimsopp, og merkene blir trykt i flerfarget offset. Ottar Helge Johannessen har stått for den grafiske design.

Det finnes organiserte sammlere av soppfrimerker verden over, og av hensyn til disse er de latinske navnene også tatt med på frimerkene.

Helsingørs posthistorie 1740—1864.

Av Dr. Børge Lundh.

Nestor blant Danmarks posthistorikere, dr. Børge Lundh, har skrevet en praktbok «The Postal History of Helsingör 1740—1864».

I postutvekslingen med Sverige og Norge spilte Helsingør i mange år en fremtredende rolle. Først og fremst på grunn av den geografiske posisjon kunne den danske stat i mer enn 400 år oppkreve sundtollen for skipsfart gjennom Øresund. Denne sundtoll ble endelig opphevet i 1857, omtrent samtidig med at opphevelsen av den britiske «Navigation Act» ga muligheter for fri skipsfart over hele verden, noe ikke minst Norge hadde fordel av.

Boken gir et klart bilde av postforholdene ved transittposten gjennom Helsingør. I en periode hadde også Helsingør et norsk postkontor. Posthistorien er klart og greit beskrevet og meget godt illustrert; alle brev som vises er utmerket analysert og gir en glim-

rende nøkkel til forståelse av de forskjellige postale påtegninger og stempler.

Hovedteksten i boken er på engelsk, men sammendrag på dansk og tysk hjelper dem som ikke behersker det engelske språk.

Boken kan varmt anbefales for alle som interesserer seg for posthistorie; både norsk og nordisk. Den gir svar på mange spørsmål som hittil har vært uklare og er et vesentlig bidrag til forståelsen av utviklingen av post-sambandet mellom de nordiske land, og mellom Norge og verden for øvrig.

Boken kan bestilles fra Dr. Børge Lundh, Vindestræde 1, DK 2820 GENTOFTE, Danmark. Den koster DKK 340,- og kan bestilles ved postgiroinnbetaling til dr. Lundhs danske postgirokonto 7 05 91 08. Dette er en verdifull investering — bestill før boken blir utsolgt!

Paul H. Jensen

Helsingørs Norske Postcontoir.

«Banco» - «Lottery» letter from Helsingør to Kiøbenhavn enclosed 102 Rigsdaler (bank notes) - June 11th, 1785.

Handwritten text on the postcard:
Helsingør
B. Sørensen
B. Sørensen
Helsingør
Helsingør
Helsingør

fig. 5b.

The Norwegian postmaster of Helsingør, Jørgen Hansen, 1872-1895, has endorsed: 2-3, postage 3 Lsh. and has put on the Norwegian Postmark: HESLINGØRS-NORSKE.

De Nordiske Jakt- og Fiskedager 7.-9. aug. 1987. — 25-årsjubileum

Elverum Mynt- og Frimerkeklubb og Postverket er med også i år og tilbyr:

1. Maksikort fokusert på miljøvern. Kortet blir frankert med NK nr. 995 og stemplet med spesialstempel. (Norsk Skogbruksmuseums emblem, elgen.) Kortet viser Femund nasjonalpark.
2. Konvolutt påtrykt skogbruksmuseets emblem og frankert m/NK nr. 1017 og 1018.

Priser: Maksikort kr. 20,-.

Maks. 1000 stk.

Konvolutt m/par kr. 12,-.

Konvolutt m/enkelt 8,-.

Bestillingsadresse:

Elverum Mynt- og Frimerkeklubb

Enervn. 18, 2400 ELVERUM

Postgirokonto 3 99 73 84.

nft

Litteratur

William M. Leary:

«Aerial Pioneers. The U. S. Air Mail Service, 1918—1927».

Utgitt av Smithsonian Institution Press, Washington D.C.

310 sider. Pris UK £23,50.

ISBN 0 87474 610 8.

Bestillingsadresse:

Eurospan,

3 Henrietta Street,

Covent Garden,

London WC2E 8LU,

England

I alle deler av verden har postadministra-

sjonene alltid vært raske til å satse på forbedrede postruter og nye befordringsmidler for å få frem posten. Den foreliggende boken fra Smithsonian Institution Press tar nettopp opp et slikt, epokegjørende tilfelle. Den flybefordring av post som ble etablert av U. S. Air Mail Service kom i virkeligheten til å

legge grunnlaget for den sivile flytrafikken på det nordamerikanske kontinentet.

Bokens innledning bringer leserne tilbake til året 1910, da Charles K. Hamilton foretok en meget bemerkelsesverdig rundtur med fly mellom New York og Philadelphia. Vi får også kjennskap til de vurderinger som gikk forut for opprettelsen av den første, regulære flypost-ruten i U.S.A., og hvilke vanskeligheter som måtte overvinnes før denne etableringen.

Med det amerikanske postverket som en solid sponsor, ble det av U.S. Air Mail Service startet en regulær luftpost-rute mellom New York og Washington D. C. i 1918. Ruten ble trafikkert av seks «Jennies» (som finnes avbildet på U.S.A.s luftpostmerker fra 1918). Bare ni år etter var virksomheten blitt betydelig utvidet, og man fløy natt og dag på en rute mellom New York og San Francisco. Dette var da den lengste, regulært trafikerte luftpost-ruten i verden.

Under den dynamiske ledelse av Otto Praeger og Paul Henderson utviklet man rutiner og flygningsprosedyrer. Man startet med systematiske natt-flygninger og eksprimerte med radio- og instrument-navigasjon. Den eksplosjonsartete utviklingen man fikk i den amerikanske luftposten etter 1927, kunne ikke ha vært mulig uten den innsats og de

erfaringer som ble gjort av U. S. Air Mail Service i pionertiden.

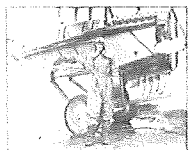
Forfatteren av denne boken viser at han har et meget godt kjennskap til de økonomiske og politiske forhold som hadde betydning da man startet den regulære, nord-amerikanske luftposten. Dertil har forfatteren også betydelige kunnskaper om rent flytekniske forhold, og dette gjør lesningen både spennende og interessant. Vi får bl.a. lese om den første pilotstreiken og Forsvarets stadige forsøk på å overta lutpost-befordringen fra den sivile organisasjonen. Men fremfor alt får vi et innblikk i de meneskelige dramaer som utspant seg i denne pionertiden, der ialt 34 piloter ga sitt liv i postbefordringens tjeneste.

Det er egentlig ikke noen rent filatelistisk bok William M. Leary har skrevet. Leserne får imidlertid et fantastisk godt og interessant, posthistorisk bakgrunnsmateriale. Bokens illustrasjoner er svært interessante, og de tillegg som finnes bak i boken gir verdifull informasjon i tabellform. Smithsonian Institution Press har før utgitt vesentlige bøker med posthistorisk innhold, og den foreliggende boken føyer seg godt inn i forlagets tidligere utgivelser.

Ørn Gramh.

Aerial Pioneers

The U S Air Mail Service, 1918-1927

William M. Leary

Polarmuseet i
Tromsø og
hovedpost-
kontoret
i Tromsø får

nye motivdatostempler 13.6.1987.
Polarmuseet og Tromsø Filatelist-
klubb selger 2 spesialkonvolutter
som blir frankert med NK 1013 og
stemplet første dag.

Pris pr. konvolutt kr. 12,-.

- a) Spesialkonvolutt stemplet Polarmuseet.
- b) Spesialkonvolutt stemplet Polarmuseet sendt om Svalbard.
- c) Spesialkonvolutt stemplet Tromsø.

Bestillingsadresse:

Polarmuseet - TFK Særstempel

Boks 1044, 9001 TROMSØ

Postgirokonto 4 71 08 93

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 2517, N-7002 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 2517, N-7002 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postcheckkonto 3597200, Boks 2517, N-7002 Trondheim.***nft****SELGES:****NORGE**/stpl.** 1937-86 til 50% av HK 16 portofr. v/kjøp over kr. 300,-. Returret. Send mankoliste. Arne Myrvang, Halagerbakken 10A 1256 OSLO 12.**FINLAND** store jubileumsfrimærker, nyeste og litt eldre. 400 g Nkr. 123,-, 900 g 246,- til norsk postgiro 1995422. K-J Österman, PL 1, SF-02231 ESPOO, Finland.**CODE NORGESUTVALG **/stpl.** sendes til gratis gj.syn, alltid fulle hefter! 40-60% rabatt! Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK.**SOMMERTILBUD** over Norge**/stpl./FDC til ca. 1/2 HK. Liste sendes gratis. Svein Helge Hofslundsengen, 5880 KAUPANGER.**NORSK MASKINSTEMPELSAMLING** og 80 stk. NK 180 selges. Odd Eilertsen, Boks 76 Vågsbygd, 4602 KRISTIANSAND.**MOTIVMERKER** fra Jersey, Malta, Nord-Vietnam, Norge, Sovjetsamveldet, Sverige. Gratis prislister. INTRA, Postboks 3019 Mariero, 4004 STAVANGER.**LEUCHTTURN** m/lommer kpl. t.o.m. 1985 fra Sverige, Finland, Åland, Danmark, Island, Grønland og Færøylene, selges eller byttes i frimerker fra Norge. Innsatt i album. S.g.s. nytt. Emil Hansen, 3810 GVARV — Tlf. 036/64421.**GRATIS** salgskatalog som inneholder gode tilbud på enkeltmærker, årsmapper, partier fra Skandinavia samt frimærkepakker fra hele

verden tilsendes ved henv. til CN FRIMÆRKER, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE, Danmark.

SAMLINGER selges m/stor rabatt. Kanaløyene, Man, Engl., Irland, Danm., Grønland, Færøylene, Norge, FN og DVI. Prisliste tilsendes. Neergaard, Enghavevej 22, DK-8870 LANGÅ.**SETT** kr. 20,- på pgk. 4133898. Skriv navn og adresse tydelig på talongen. Jeg sender BRUTTO 100 g klipp og merker portofritt. Hans Nilsson, 2270 FLISA.**KÆMPERODEPOSE** inneholder varierende antall ca. 2000-3000 forsk. mærker fra hele verden, pr. pose 195,-. CN FRIMÆRKER, BOKS 248, DK-4000 ROSKILDE Danmark.**NORDEN VEST-EUROPA.** Mankolister ekspederes m/50% rabatt på AFA, kun prima kvalitet fra Sverige, Danmark, Færøylene, Island, Tyskland, Holland. Gode fotokopier av tilbud på bedre merker. Også andre land og Brit. Kolonier på lager. Ekstrarabatt v/større kjøp. ENGER'S FRIMERKER, 2824 Redalen. Tlf. (061) 81 555 kl. 9-17.**SALGSKATALOG TILSENDES LANDEVIS** fra Skandinavia m.m. til seriøse kjøpere, meddel Deres samleområde eller send Deres mankoliste. B.F. Qvist Aps, Dyrehavevej 33, 2930 KLAMPENBORG, Danmark.**SVERIGE OG NORDEN** stemplet. Postfriske og hefter. Min fyldige prisliste omfatter det meste fra 1855 til 1986. Sendes gratis. Kjell Holmgren, Ack-tjärä 6303, S-82100 Bollnäs. Tel. 27852109.**USA-FILATELI.** Godt utvalg i postfrisk og brukt USA. Nyhetsabonnement og utvalg. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.**SENDER UTVALG** uten kjøpetvang Blandet fra hele verden. En pris. 30 øre stk. uansett kat.-verdi. Hans Nilsson, 2270 FLISA.

Velkommen til vår stand på Nidarø 87.

Vi har mange gode tilbud fra mange land. Nye tilbudslister hver måned!

NIRA FRIMERKER

St. Mariest. 48, 1700 Sarpsborg. Tlf. 031/56329

LYKKEPOSE inneholder kun mærker fra Skandinavia, antal ca. 500-600 næsten alle forskjellige, pr. pose 99,-. CN FRIMÆRKER, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE, Danmark.

SALGSKATALOG sendes mot kr. 5,- i postfriske frimerker. Har alt fra Norge til Kina. Meddel Deres samleområde. Nils-Gunnar Vikshåland, Lusetjernvn. 76C, 1253 OSLO 12.

SUPER usortert rotelot m/klipp, merker, blokker, osv. kun kr. 60,-. Knut Knutsen, Steinkjellergt. 10B, 5003 BERGEN, p.g.k. 4049631.

nft

ØNSKES:

SÆRSTEMPLER nr. 4/83-3/49-9/60-12/64-6/65 samt norske feltpostkontor-stempler kjøpes. Odd Eilertsen, Boks 76 Vågsbygd, 4602 KRISTIANSAND.

NORGE porto og tj.merker stpl., T-stempler samt tj.kort, brev, helpost, straffebrev + dokumenter. H. Sickel, Risalleen 6D, 0374 OSLO 3.

KLASSISK materiale, posthistorie, sjeldne utgaver fra Japan, Korea, China, Thailand, etc. Vennligst kontakt meg og send fotokopier: H.

lida, P.O.Box 11, Hayama, Kanagawa, JAPAN 240-01. (Medlem av ASDA & PTS).

BELGISK CONGO-RUANDA URUNDI ønskes. Brev, postkort, helsaker, samt bedre merker kjøpes/byttes mot dine ønsker. Send fotokopi og pris. Ewald Olsen, Kronhjortløkken 88, Korp, DK-5210 ODENSE.

nft

BYTTE M.M.:

SEND 100 pent stpl. merker Norge, gjerne nyere. Perforerte merker fra hele verden også av interesse. I bytte gis pent stpl. merker fra Danmark. Steen Gadsbølle Larsen, Skolehaven 2, Vrøgum, DK-6840 OKSBØL.

TSJEKKOSLOVAKIA, DDR/ stpl./FDC/etc.** gis for Norge og Danmark. R. Löwy, Jesenicka 33, CS-323-23 PILSEN, CSSR.

POSTFRISKE frimerker Finland, Danmark, Grønland og Færøyene byttes i rundstemplede Norden. G. Jonsson, Lothevn. 3, 5000 BERGEN.

SEND 400 ulike norske merker og jeg sender deg 500 ulike Sverige eller Danmark i bytte. Kjell-Åke Holmqvist, box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

Vi har stand på Nidarø 87

og har med et godt utvalg norske og utenlandske frimerker.

VEL MØTT!

P.S. Mottar du våre auksjonskataloger?

Månedlige lister sendes gratis til interesserte.

FORBUNDSKLUBBER
**ALSTAHAUG OG OMEGN
FILATELISTKLUBB,**

Postboks 38, 8801 Sandnessjøen.

ALTA FRIMERKEKLUBB,c/o R. Simonsen, Møllebakken 2,
9510 Elvebakken.**ARENDAL FILATELISTKLUBB,**

Postboks 154, 4801 Arendal.

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,Kont. Ole Gulliksen,
Heggedalsmarka 37, 1380 Heggedal.**ASKER OG BÆRUM****FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 536, 1301 Sandvika.

BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss.

BERGENS FILATELIST-KLUB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUB,Postboks 2335 Strømsø,
3003 Drammen.**ELVERUM MYNT- OG****FRIMERKEKLUBB**

Enervn. 18, 2400 Elverum.

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅv/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,
3040 Gulsbogen.**FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,**

Postboks 97, 4401 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 536, 1620 Gressvik.

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Boks 422, 6801 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Gløne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

Postboks 1156, 9601 Hammerfest.

HAREID OG ULSTEIN**FRIMERKEKLUBB,**

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Gunnar Vamraak,

Loveien 13, 3500 Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim.

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KVÆFJORD FILATELISTKLUBB,v/Svenn Johansen,
Skallan, 9410 Borkenes.**LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,**

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LOFOTEN FILATELISTFORENING,

Postboks 300, 8370 Leknes.

LUND FILATELISTKLUBB, 4460 MOI.**MANDAL FILATELISTKLUBB,**

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde.

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NANNESTAD FRIMERKEKLUBB,

Postboks 60, 2030 Nannestad.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 147, 1450 Nesoddtangen.

NORDENFJELDSKE**FILATELISTFORENING,**

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD**FILATELISTKLUBB,**

Postboks 56, 3081 Holmestrand.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20, 3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum 0103, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss.

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes.

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Statfjord «A», 5069 Bergen Lufthavn.

STAVANGER FILATELISTKLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TJØME FRIMERKEKLUBB,

Postboks 34, 3145 Tjøme.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

Boks 162, 8430 Myre.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

AALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6001 Ålesund.

ÅNDALSNESE FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,c/o Postmuseet, Postboks 1051,
Sentrum 0104, Oslo 1.**LANDSFORENINGEN FOR NORSKE****MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde,

NORSK FILATELISTFORBUNDS**UNGDOM,**

Postboks 875 Sentrum 0104, Oslo 1.

UTVALG ØNSKES:

HALDEN FK ønsker utvalg fra Norden, Holland, Italia, Tyskland, Estland og Polen. Telekom., sjakk og medisin. 5% prov. og returporto (rek.) belastes selger. Bytteleder: S. Løkkeberg, Torpedalsvn. 30 1790 TISTEDAL.

DRAMMENS FK ønsker utvalg frimerker og

brev fra Norden og Vest-Europa. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder: Egil Fritsø, Boks 33, 3408 TRANBY.

LILLEHAMMER FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5% provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

Ny motivkonvolutt fra Finnvik Handelsmuseum

Poststedet Finnvik i Ryfylke ble opprettet som brevhus i 1905. Alt i 1907 ble det poståpneri, vegg i vegg med krambua. Nyttårsaften 1973 var nedleggelsen av poståpneriet Finnvik i Ryfylke et faktum. Det skulle gå 10 år før stedet igjen fikk sitt eget brevhus. Det skjedde i mars 1983, og da med eget motivstempel, som viser typiske vare-slag for handelsstedet – en tønne og div. varer. Brevhuset er en del av Norges eneste komplette handelsmuseum.

Stiftelsen Finnvik Handelsmuseum tilbyr ny spesialkonvolutt i forbindelse med årets sommerrevy i Finnvik lørdag 8. august. Årets konvolutt er den 5. i rekken. Motivet er i 4-fargestrykk og viser tønnebukkere i arbeid, samt et utsnitt fra det gamle poståpneriet.

Frankert med NK 1019 og stemplet med motivstempel «Finnvik i Ryfylke – Handelsmuseum», samt datostempel ved 4195 Hebnes.

Konvolutten koster kr. 15,- og kan kun bestilles ved Stiftelsen Finnvik Handelsmuseum, 4195 Hebnes.
Postgirokonto: 349 89 46.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
 Kontortid: Tir., ons. og tor. 10-15. Tlf.: (02) 41 61 40.
 Sekretær: Efrén Rebollo, postboks 875, Sentrum, 0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, 0280 Oslo 2

Visepresident: Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg
 Styremedlemmer: Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000 Tromsø, Torbjørn Hallgren, Stubbsvingen 46, 7000 Trondheim, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, 0672 Oslo 6, Erling Aune, Granlia 28B, 5080 Eidsvåg i Åsane, Per Kindem, Stubberudvn. 12, 1750 Halden.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
 Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 2517, N-7002 Trondheim
 Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
 Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1987 kr. 110,00

Annual Subscription to Europe kr. 125,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 135,00

Løssalgspris kr. 13,50.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 7600 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

Annonsepriser for 1987 norske annonsører:

2. omslagsside	kr.	2200,00	+mva
3. omslagsside	kr.	2200,00	+mva
4. omslagsside	kr.	2400,00	+mva
1/1 side	kr.	1950,00	+mva
1/2 side	kr.	1200,00	+mva
1/4 side	kr.	700,00	+mva
1/8 side	kr.	500,00	+mva

Advertising rates for 1987 foreign advertisers:

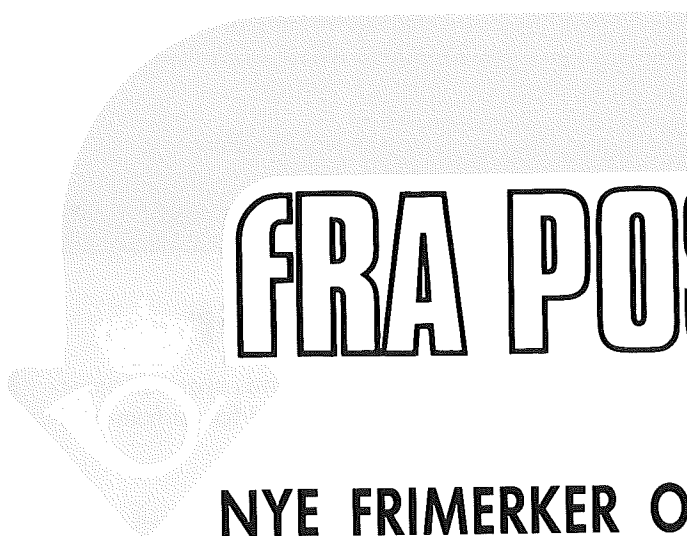
kr. 2200,00	net
kr. 2200,00	net
kr. 2400,00	net
kr. 1950,00	net
kr. 1200,00	net
kr. 700,00	net
kr. 500,00	net

Anzeigenpreise für 1987 die Ausländer:

kr. 2200,00	net
kr. 2200,00	net
kr. 2400,00	net
kr. 1950,00	net
kr. 1200,00	net
kr. 700,00	net
kr. 500,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
 ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYTT FRA POSTEN

NYE FRIMERKER OG HELPOST!

10.6.1987 utgir Postverket 2 nye særfrimerker i verdiene kr. 2,70 og 3,50. Foranledningen til utgivelsen er 100-årsjubileet for De Sandvigske Samlinger på Maihaugen, Lillehammer. Frimerkemotivene er henholdsvis «Bygninger på Maihaugen — storgården Bjørnstad fra Vågå» og «Hest og rytter — skåret i tre av Christen Erlandsen Listad». Frimerkene er tegnet og gravert av Sverre Morken, og blir trykt i ståltrykk i Norges Banks Seddeltrykkeri på gulhvitt fosforescerende papir fra Harrison & Sons Ltd. Begge frimerkene er i format 33,3 x 20,9 mm i ark à 50 merker, og opplagene er på 11 og 4 mill.

BILLEDPOSTKORT

I forbindelse med den internasjonale frimerkeutstillingen CAPEX '87 i Toronto, Canada, vil det f.o.m. 15.6.1987 være i salg et billedpostkort à kr. 3,50. Frimerkemotivet er NK 349 «Wings for Norway», utgitt 28.3.1946 etter et frimerkeutkast av kaptein Harald Nicolaysen. Illustrasjonen er utkast til et ikke utgitt canadisk frimerke fra 1942. Kortet trykkes i flerfarget offset hos Emil Moestue A/S i 70.000 eksemplarer.

XX 0025577
DERAM ODD

A131

RIS SKOLEV 19

0373 OSLO 3

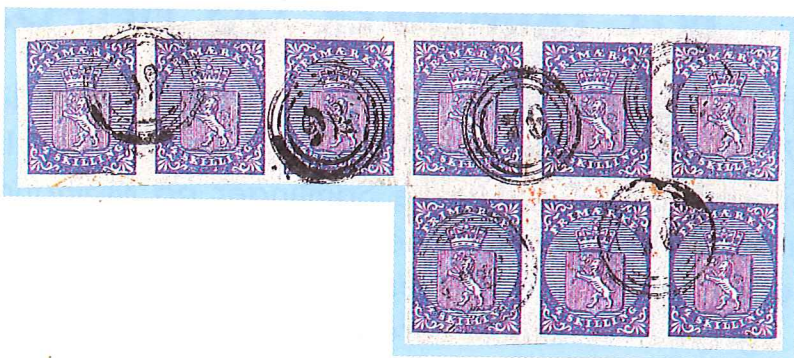
Adresseforandringer innmeldes for
03 abonnenter til:

s forretningsfører
2517
Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb

7,7 millioner kroner

ble totalomsetningen på auksjonen 2. og 3. mai. Det er tidenes største frimerkeauksjon i Norge. Vi satte også ny skandinavisk salgsrekord for et frimerkeobjekt:

Kr. 787.500,- ble betalt for denne 9-blokken! Resultatlisten sendes gjerne til alle interesserte.

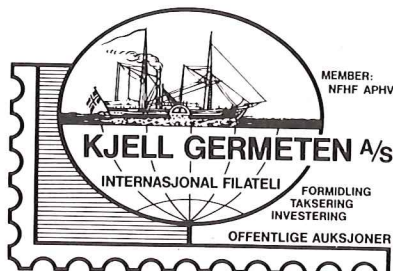
Selg gjennom Norges ledende frimerkeauksjoner!

Internasjonal anerkjennelse for vurdering av norske frimerker og brev. Utenlandsk materiale behandles av norske og utenlandske eksperter. Vi bruker mer på markedsføring og til kataloger og har etter manges mening de mest nøyaktige beskrivelsene. Siden vi har kunder over hele verden, er de fleste betydelige objekter også beskrevet på engelsk.

Levering til høstauksjonen er i full gang. Den finner sted i SAS-hotellet i Oslo lørdag 31. oktober.

Objektene vil også bli markedsført fra vår stand på verdensutstillingen «Hafnia 87» i København.

Vi foretar gratis vurdering, gir gjerne forskudd for interessant materiale eller gir Dem et bud mot umiddelbart, kontant oppgjør.

Elisenbergveien 19 (02) 441914
P.O.Box 3088, Elisenberg Oslo 2